

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

VĮ Pieno tyrimai savininkui

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome VĮ Pieno tyrimai įmonės (toliau – Įmonės) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2017 m. gruodžio 31 d. balansas ir tą dieną pasibaigusiu metų pelno (nuostolių) ataskaita, pinigų srautų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia apie Įmonės 2017 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusiu metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal verslo apskaitos standartus.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinti šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikomės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta Įmonės veiklos ataskaitoje, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, arba mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Įmonės veiklos ataskaitoje pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar veiklos ataskaita buvo parengta laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Įmonės veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- Įmonės veiklos ataskaita buvo parengta laikantis LR valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo reikalavimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal verslo apskaitos standartus, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Įmonės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Įmonę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Įmonės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamą audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Supratome su auditu susijusias vidaus kontroles, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarėme išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Įmonės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau, būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Įmonė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Vilnius, 2018 m. kovo 30 d.

UAB Apskaitos ir mokesčių konsultacijos
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001215

Atsakingas auditorius
Dainius Vaičekonis
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 310

Valstybės įmonė „Pieno tyrimai“

(įmonės pavadinimas)

Įmonės kodas 233816290, Radvilų Dvaro g. 31, LT - 48331 Kaunas, tel. 361181, faks. 361312

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

**2017 M. FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS
UŽ DVYLIKOS MĖNESIŲ LAIKOTARPĮ,
PASIBAIGUSĮ 2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

2018 m. vasario 28 d., Nr. 45F-125

VALSTYBĖS ĮMONĖ
„PIENO TYRIMAI“
Radvilų Dvaro g. 31
LT-48331, Kaunas

2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos
2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125

2017-01-01 - 2017-12-31
(ataskaitinis laikotarpis)

Lapas 2

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip)

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
Žemės ūkio ministro
2018 m. balandžio 24 d.
įsakymu Nr. 3D - 254

BALANSAS

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	2017-12-31	2016-12-31
	TURTAS			
A.	ILGALAIKIS TURTAS	3.1	4900928	4538616
1.	NEMATERIALUSIS TURTAS	3.1.1	12831	3338
1.1.	Plėtros darbai			
1.2.	Programinė įranga		12592	2924
1.3.	Koncesijos, patentai, licencijos, prekių ženklai ir panašios teisės		239	414
1.4.	Kitas nematerialusis turtas			
1.5.	Sumokėti avansai			
2.	MATERIALUSIS TURTAS	3.1.2	4861264	4511392
2.1.	Žemė			
2.2.	Pastatai ir statiniai		3131633	3103406
2.3.	Mašinos ir įranga			
2.4.	Transporto priemonės		124980	70117
2.5.	Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai		1601851	1337869
2.6.	Investicinis turtas		-	-
2.6.1.	Žemė			
2.6.2.	Pastatai			
2.7.	Sumokėti avansai ir vykdomi materialiojo turto statybos (gamybos) darbai		2800	
3.	FINANSINIS TURTAS		-	-
3.1.	Po vieno metų gautinos sumos			
3.2.	Kitas finansinis turtas			
4.	KITAS ILGALAIKIS TURTAS		26833	23886
4.1.	Atidėtojo pelno mokesčio turtas	3.1.3	26833	23886
4.2.	Biologinis turtas			
4.3.	Kitas turtas			
B.	TRUMPALAIKIS TURTAS	3.2-3.4	904659	806718
1.	ATSARGOS	3.2	206155	191356
1.1.	Žaliavos, medžiagos ir komplektavimo detalės		204440	189498
1.2.	Nebaigta produkcija ir vykdomi darbai			
1.3.	Produkcija			
1.4.	Pirktos prekės, skirtos perparduoti			10
1.5.	Biologinis turtas			
1.6.	Ilgalaikis materialusis turtas, skirtas parduoti			1
1.7.	Sumokėti avansai		1715	1847
2.	PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS	3.3	345882	304133
2.1.	Pirkėjų skolos		345332	284195
2.2.	Kitos gautinos sumos		550	19938
3.	TRUMPALAIKĖS INVESTICIJOS			
4.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	3.4	352622	311229
C.	ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS	3.5	15398	13732
	TURTO IŠ VISO		5820985	5359066

VALSTYBĖS ĮMONĖ
„PIENO TYRIMAI“
Radvilų Dvaro g. 31
LT-48331, Kaunas

2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos
2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125

2017-01-01 - 2017-12-31
(ataskaitinis laikotarpis)

Lapas 3

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	2017-12-31	2016-12-31
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
D.	NUOSAVAS KAPITALAS		4665217	4573228
1.	ĮMONĖS SAVININKO KAPITALAS	3.6	4144313	3366103
2.	TURTA, KURIS PAGAL ĮSTATYMUS GALI BŪTI TIK VALSTYBĖS NUOSAVYBĖ, ATITINKANTIS KAPITALAS			
3.	CENTRALIZUOTAI VALDOMĄ VALSTYBĖS TURTA ATITINKANTIS KAPITALAS			
4.	PERKAINOJIMO REZERVAS			
5.	REZERVAI	3.7	405157	1159610
5.1.	Privalomasis		336610	336610
5.2.	Kiti rezervai		68547	823000
6.	NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		115747	47515
6.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)		115747	47515
6.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)			
E.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS			
F.	ATIDĖJINIAI		28640	26956
1.	Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai	3.8	28640	26956
2.	Mokesčių atidėjiniai			
3.	Kiti atidėjiniai			
G.	MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMAI		1124508	757660
1.	PO VIENŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	3.9	500718	380635
1.1.	Skoliniai įsipareigojimai	3.9	500718	380635
1.2.	Skolos kredito įstaigoms			
1.3.	Gauti avansai			
1.4.	Skolos tiekėjams			
1.5.	Pagal vekselius ir čekius mokėtinos sumos			
1.6.	Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai			
2.	PER VIENUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR KITI TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	3.8-3.10	623790	377025
2.1.	Skoliniai įsipareigojimai	3.9	252594	186881
2.2.	Skolos kredito įstaigoms			
2.3.	Gauti avansai	3.9	3716	2271
2.4.	Skolos tiekėjams	3.9	195191	47005
2.5.	Pagal vekselius ir čekius mokėtinos sumos			
2.6.	Pelno mokesčio įsipareigojimai	3.10	1333	
2.7.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	3.8, 3.9	141094	131997
2.8.	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	3.9	29862	8871
H.	SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS		2620	1222
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		5820985	5359066

Direktorė

Vyr. finansininkė

Laima Urbšienė

Asta Urbonienė

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 4
	<u>2017-01-01 - 2017-12-31</u> (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

PATVIRTINTA
 Lietuvos Respublikos
 Žemės ūkio ministro
 2018 m. balandžio 24 d.
 įsakymu Nr. 3D - 254

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	2017 m.	2016 m.
1.	Pardavimo pajamos	3.12	4159988	3934102
2.	Pardavimo savikaina	3.13	(3150734)	(3034452)
3.	Biologinio turto tikrosios vertės pokytis			
4.	BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		1009254	899650
5.	Pardavimo sąnaudos			
6.	Bendrosios ir administracinės sąnaudos		(867190)	(828658)
7.	Kitos veiklos rezultatai	3.14	3637	3779
8.	Investicijų į patrunuojančiosios, patrunuojamųjų ir asocijuotųjų įmonių akcijas pajamos			
9.	Kitų ilgalaikių investicijų ir paskolų pajamos			
10.	Kitos palūkanų ir panašios pajamos	3.15	46	2095
11.	Finansinio turto ir trumpalaikių investicijų vertės sumažėjimas			
12.	Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	3.15	(20752)	(18406)
13.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		124995	58460
14.	Pelno mokestis	3.10	(9248)	(10945)
15.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		115747	47515

Direktorė

Vyr. finansininkė

Laima Urbšienė

Asta Urbonienė

VALSTYBĖS ĮMONĖ
„PIENO TYRIMAI“
Radvilų Dvaro g. 31
LT-48331, Kaunas

2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos
2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125

2017-01-01 - 2017-12-31
(ataskaitinis laikotarpis)

Lapas 5

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
Žemės ūkio ministro
2018 m. balandžio 24 d.
įsakymu Nr. 3D - 254

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Įmonės savininko kapitalas	Turta, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas	Centralizuotai valdomą valstybės turta atitinkantis kapitalas	Perkainojimo rezervas		Privatoma- sis rezer- vas	Kiti rezervai	Nepaskir- stytasis pelnas (nuosto- liai)	Iš viso
				Ilgalai- kio mate- rialiojo turto	Finan- sinio turto				
1. Likutis užpraėjusio ataskaitinio (metinio) laikotarpio pabaigoje	3366103	-	-	-	-	336610	43443	823888	4570044
2. Apskaitos politikos pakeitimo rezultatas									-
3. Esminių klaidų taisymo rezultatas									-
4. Perskaičiuotas likutis užpraėjusio ataskaitinio (metinio) laikotarpio pabaigoje	3366103	-	-	-	-	336610	43443	823888	4570044
5. Ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)									-
6. Veiksmingos apsidraudimo priemonės vertės padidėjimas (sumažėjimas)									-
7. Pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)									-
8. Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostoliai)								47515	47515

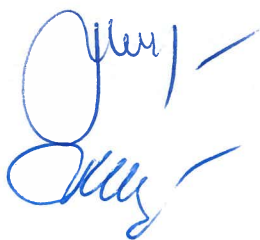
 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125		Lapas 7
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)		

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip)

22. Centralizuotai valdomą valstybės turtą atitinkančio kapitalo didinimas (mažinimas)										-
23. Sudaryti rezervai							846757	(846757)		-
24. Panaudoti rezervai							(823000)	823000		-
25. Įmonės savininko kapitalo didinimas (mažinimas)	778210						(778210)			-
26. Likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	4144313	-	-	-	-	336610	68547	115747		4665217

Direktorė

Vyr. finansininkė

Laima Urbšienė

Asta Urbonienė

VALSTYBĖS ĮMONĖ
„PIENO TYRIMAI“
Radvilų Dvaro g. 31
LT-48331, Kaunas

2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos
2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125

2017-01-01 - 2017-12-31
(ataskaitinis laikotarpis)

Lapas 8

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
Žemės ūkio ministro
2018 m. balandžio 24 d.
įsakymu Nr. 3D - 254

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

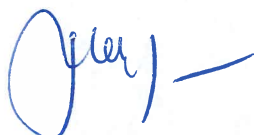
Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	2017 m.	2016 m.
1.	Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
1.1.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų įplaukos (su PVM)		4963713	4724397
1.1.1.	Pinigų įplaukos iš klientų		4961160	4721887
1.1.2.	Kitos įplaukos		2553	2510
1.2.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų išmokos		(4133527)	(4009554)
1.2.1.	Pinigai, sumokėti žaliavų, prekių ir paslaugų tiekėjams (su PVM)		(1534848)	(1582852)
1.2.2.	Pinigų išmokos, susijusios su darbo santykiais		(2095382)	(1866902)
1.2.3.	Sumokėti į biudžetą mokesčiai		(491027)	(546687)
1.2.4.	Kitos išmokos		(12270)	(13113)
	Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		830186	714843
2.	Investicinės veiklos pinigų srautai			
2.1.	Ilgalaikio turto, išskyrus investicijas, įsigijimas		(931026)	(744586)
2.2.	Ilgalaikio turto, išskyrus investicijas, perleidimas		585	3675
2.3.	Ilgalaikių investicijų įsigijimas			
2.4.	Ilgalaikių investicijų perleidimas			
2.5.	Paskolų suteikimas			
2.6.	Paskolų susigrąžinimas			
2.7.	Gautos palūkanos			
2.8.	Kitas investicinės veiklos pinigų srautų padidėjimas			
2.9.	Kitas investicinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas			
	Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(930441)	(740911)
3.	Finansinės veiklos pinigų srautai			
3.1.	Pinigų srautai, susiję su įmonės savininkais		(23758)	(44331)
3.1.1.	Įmonės savininko kapitalo didinimas			
3.1.2.	Į valstybės ar savivaldybės biudžetą mokama įmonės pelno įmoka		(23758)	(44331)
3.2.	Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais		165417	(6965)
3.2.1.	Paskolų gavimas		500000	295453
3.2.2.	Paskolų grąžinimas			(21933)
3.2.3.	Sumokėtos palūkanos			
3.2.4.	Lizingo (finansinės nuomos) mokėjimai		(334583)	(280485)

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 9
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

3.2.5.	Kitų įmonės įsipareigojimų padidėjimas			
3.2.6.	Kitų įmonės įsipareigojimų sumažėjimas			
3.2.7.	Kitas finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimas			
3.2.8.	Kitas finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas			
	Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		141659	(51296)
4.	Valiutų kursų pokyčio įtaka grynujų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui		(11)	(6)
5.	Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		41393	(77370)
6.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		311229	388599
7.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		352622	311229

Direktorė

Laima Urbšienė

Vyr. finansininkė

Asta Urbonienė

VALSTYBĖS ĮMONĖ
„PIENO TYRIMAI“
Radvilų Dvaro g. 31
LT-48331, Kaunas

2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos
2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125

2017-01-01 - 2017-12-31
(ataskaitinis laikotarpis)

Lapas 10

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
Žemės ūkio ministro
2018 m. balandžio 24 d.
įsakymu Nr. 3D - 254

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Bendrieji duomenys apie įmonę

1.1. Įmonės įregistravimo data ir buveinė

Valstybės įmonė „Pieno tyrimai“ Kauno miesto savivaldybėje įregistruota 1993m. spalio mėn. 15 d., įmonės kodas 233816290, buveinė Radvilų Dvaro g.31, Kaunas.

1.2. Įmonės filialų ir atstovybių skaičius, dukterinių ir asocijuotų įmonių pavadinimai ir buveinės.

Savarankiškų filialų, atstovybių, dukterinių, asocijuotų ir pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį kontroliuojamų įmonių valstybės įmonė „Pieno tyrimai“ neturi.

1.3. Trumpas įmonės veiklos apibūdinimas

Valstybės įmonė „Pieno tyrimai“ veikia pagal Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą. Valstybės įmonės „Pieno tyrimai“ visas turtas nuosavybės teise priklauso valstybei, o įmonė jai perduotą ir jos įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise.

Įmonės pagrindinis veiklos tikslas ir pobūdis – užtikrinti nešališką, tikslų, greitą žalio pieno mėginių ištyrimą. Įmonės pagrindinė veikla:

- atlieka pieno sudėties ir kokybės tyrimus superkamo pieno saugos ir kokybės stebėsenai bei kontrolei ir atsiskaitymui už superkamą pieną;
- atlieka Lietuvos Respublikos kontroliuojamų karvių pieno sudėties bei kokybės tyrimus;
- kaupia archyvuoja, apdoroja ir analizuoja pieno perdirbimo įmonių superkamo pieno sudėties ir kokybės duomenis;
- pateikia statistikas ir analizę apie ištirtų pieno mėginių rezultatus kontroliuojančioms įstaigoms;
- atlieka tyrimus tiesiogiai pieno ir pieno produktais prekiaujantiems ūkininkams;
- formuoja jungtinius pieno mėginius karvių ligų tyrimui ir perduoda juos Nacionaliniams maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutui;
- atlieka mastito sukėlėjų ir jų jautrumo antibiotikams nustatymą pieno mėginyje mikrobiologiniu metodu;
- atlieka mastito sukėlėjų nustatymą PGR metodu;
- iš pieno mėginio nustato karvių veršingumą;
- nustato tetraciklinų ir chloramfenikolio likučius piene;
- tiekia pieno tyrimų laboratorijoms kontrolinius ir kalibracinius pieno mėginius;
- tiria pašarus NIRS metodu;
- atlieka kitas paslaugas, susijusias su žalio pieno sektoriumi.

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 11
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

Šalyje veikianti vieninga žalio pieno sudėties, kokybės vertinimo ir saugos stebėsenos sistema ir tyrimų atlikimas centrinėje akredituotoje laboratorijoje Valstybės įmonėje „Pieno tyrimai“ atitinka pasaulinę praktiką bei pagrindinių ES norminių dokumentų reikalavimus: yra nešališka, vieninga, išvengta interesų konflikto. Ši sistema užtikrina pastovų ir tolygų pieno žaliavos sudėties ir kokybės vertinimą visiems: gaminantiems, parduodantiems, superkantiems pieną ir administruojantiems bei kontroliuojantiems pieno žaliavos supirkimą. Jos pagrindu įgyvendinami pieno gaminius vartojančiųjų sveikatos saugos interesai ir sudaromos sąlygos pieno produktų eksportui. Įmonės pieno mėginių tyrimų paslaugomis naudojasi pieno supirkėjai, perdirbėjai, pieno gamintojai, Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija, UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, VŠĮ „Ekoagros“ ir kt. institucijos bei mokslo ir/ar mokymo įstaigos

VĮ „Pieno tyrimai“ įdiegta tarptautinius standartus atitinkanti kokybės vadybos sistema. Įmonės laboratorijos kompetenciją atlikti žalio pieno sudėties ir kokybės tyrimus pagal standarto LST EN ISO/IEC 17025:2005 „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“ reikalavimus patvirtino Nacionalinis akreditacijos biuras prie Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos. Akreditacijos sritis – žalio pieno cheminiai, fizikiniai ir mikrobiologiniai tyrimai.

1.4. Įmonės savininko kapitalo pakitimai

Įmonės savininkas yra Lietuvos Respublika, o savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija. Savininko kapitalas, vadovaujantis 2017 m. kovo 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr.242 „Dėl valstybės įmonės „Pieno tyrimai“ ir valstybės įmonės Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros savininko kapitalo padidinimo“, 2017 m. buvo padidintas 778 210,39 Eur. įmonės lėšomis įsigyto turto verte.

	2016-12-31	Savininko kapitalo didinimas įmonės lėšomis įsigyto turto verte	2017-12-31
Įmonės savininko kapitalas	3 366 103	778 210	4 144 313

1.5. Įmonės valdymas ir darbuotojų skaičius

Įmonės savininkė yra valstybė. Savo savininko teises ir pareigas valstybė įgyvendina per Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministeriją. Įmonė įgyja civilines teises, prisiima civilines pareigas ir jas įgyvendina per vienasmenį valdymo organą - įmonės vadovą:

Pareigos	Vardas, pavardė	Dirba šiose pareigose nuo
Direktorė	Laima Urbšienė	2017-05-03
<u>Darbuotojai:</u>		
		2017 m.
Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius		134,4
		2016 m.
		137,4

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 12
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip)

2. Apskaitos politika

2.1. Ataskaitų parengimo pagrindas

Šios VĮ „Pieno tyrimai“ 2017 m. gruodžio 31 d finansinės ataskaitos, parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymais ir Verslo apskaitos standartais, kurių nuostatos įgyvendina Europos Sąjungos direktyvas, reglamentuojančias finansinių ataskaitų sudarymą ir kurie yra parengti remiantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS), priimtais Europos Komisijos reglamentais taikymui ES šalyse tiek kiek jų taikymas leistų finansinėse ataskaitose tikrai ir teisingai parodyti įmonės turtą, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, pinigų srautus, atsižvelgiant į proporcingumą, praktiškumą, tikslingumą, perspektyvumą ir universalumą. Verslo standartų rengimo tikslas ir principai patvirtinti viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2009 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. VAS-2.

2017 m. rugsėjo 12 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras įsakymu Nr.3D-569 „Dėl pritarimo raštui dėl valstybės lūkesčių valstybės įmonei „Pieno tyrimai“ patvirtino reikalavimą apskaitą tvarkyti pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS). Todėl VĮ „Pieno tyrimai“ vykdo parengiamuosius procesus, kad nuo 2018 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių finansinių metų apskaita ir sudaromos 2018 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių finansinių metų finansinės ataskaitos atitiktų TFAS reikalavimus. Siekiant, kad finansinėse ataskaitose pateikta informacija teisingai atspindėtų ūkinių operacijų ir įvykių turinį, ekonominę prasmę ir būtų palyginama, įmonė jau už 2017-uosius finansinius metus kai kurių finansinių ataskaitų straipsnių informaciją apskaitė ir pateikė vadovaudamasi TFAS nuostatomis. Įmonė pritaikė 16-ojo TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai“ nuostatas dėl nekilnojamo turto dalies balansinės vertės pripažinimo nutraukimo, kai ši dalis buvo pakeista kita dalimi, atitinkančia ilgalaikio materialaus turto pripažinimo kriterijus.

Finansiniai VĮ „Pieno tyrimai“ metai sutampa su kalendoriniais metais.

Finansinėse ataskaitose visos sumos apskaitytos ir pateiktos 2017 m. gruodžio 31 d. Lietuvos Respublikoje galiojusia bendra Europos Sąjungos šalių valiuta eurai.

2.2. Nematerialus ir materialus ilgalaikis turtas

2.2.1. Nematerialusis turtas

Išlaidos pripažįstamos nematerialiuoju turtu, jei jos atitinka šiuos kriterijus: pagrįstai tikimasi iš to turto gauti ekonominės naudos ateityje, turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainą galima patikimai įvertinti ir atskirti nuo kito turto vertės, įmonė gali turtu disponuoti, jį kontroliuoti arba apriboti teisę juo naudotis kitiems.

Įsigijimo (pasigaminimo) metu nematerialusis turtas registruojamas įsigijimo (pasigaminimo) savikaina. Balanse jis parodomas likutine verte, kuri apskaičiuojama iš įsigijimo savikainos atimant sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo sumą.

Neatlygintinai gautas nematerialusis turtas apskaitoje registruojamas tikrąja verte, jei yra aktyvioji to turto rinka ir tikroji vertė gali būti patikimai nustatyta.

Amortizacija skaičiuojama tiesiogiai proporcingu (tiesiniu) metodu. Amortizacijos sąnaudos priskiriamos pardavimo savikainai ir bendrosioms, administracinėms sąnaudoms.

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 13
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

Nustatytos šios nematerialiojo turto grupės ir turto amortizacijos laikas:

Eil. Nr.	Turto grupė	Amortizacijos laikotarpis (metais)
1.	Programinė įranga	3
2.	Patentai, licencijos	3
3.	Kitas nematerialusis turtas	4

Nematerialiojo turto eksploatavimo ir kitos vėlesnės išlaidos priskiriamos to ataskaitinio laikotarpio, kuriuo jos buvo patirtos, sąnaudoms. Nematerialiojo turto vertės sumažėjimo, turto nurašymo nuostoliai priskiriami įmonės veiklos sąnaudoms. Perleidus nematerialųjį turtą pelno (nuostolių) ataskaitoje, kitos veiklos dalyje, parodomas sandorio rezultatas - pelnas arba nuostolis.

2.2.2. Materialusis turtas

Materialusis turtas priskiriamas ilgalaikiam turtui, pagal šiuos požymius:

- įmonė ketina jį naudoti ilgiau nei vienerius metus;
- įmonė pagrįstai tikisi gauti iš turto ekonominės naudos būsimais laikotarpiais;
- įmonė gali patikimai nustatyti turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainą;
- turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina yra ne mažesnė už 500 Eur;
- įmonei yra perduota su materialiuoju turtu susijusi rizika.

Ilgalaikis materialusis turtas, jį įsigijus ar pasigaminus, registruojamas apskaitoje įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, finansinėse ataskaitose jis parodomas įsigijimo savikaina, iš kurios atimtos sukauptos nusidėvėjimo ir jo vertės sumažėjimo sumos.

Vėliau patiriamos išlaidos dėl ilgalaikio materialiojo turto remonto, rekonstravimo ir eksploatavimo, jeigu jos negerina atskiro vieneto naudingųjų savybių, dėl kurių reikėtų didinti atskiro vieneto vertę, ir neprailgina jo naudingo tarnavimo laiko, tų darbų savikaina pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudoms. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimo ar remonto, kuris nėra einamasis remontas, išlaidomis didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir patikslinamas nusidėvėjimo skaičiavimas.

Jei Įmonė keičia ilgalaikio materialiojo turto reikšmingas sudedamąsias dalis, kurios nebuvo apskaitytos kaip atskiras ilgalaikio materialiojo turto vienetas, senųjų dalių balansinės vertės pripažinimas nutraukiamas (dalys nurašomos), o naujų dalių įsigijimo savikaina ir pakeitimo išlaidomis, jei atitinka ilgalaikio turto pripažinimo kriterijus, didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir patikslinamas nusidėvėjimo skaičiavimas.

Ilgalaikio turto nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesiogiai proporcingu (tiesiniu) metodu. Ilgalaikio materialiojo turto likvidacinė vertė – tai suma, kurią pasibaigus objekto naudingo tarnavimo laikui, Įmonė tikisi gauti už turtą, iš jos atėmus įvertintas būsimas likvidavimo ar perleidimo išlaidas. Nusidėvėjimo sąnaudos priskiriamos pardavimo savikainai ir bendrosioms, administracinėms sąnaudoms.

Nustatyti tokie turto naudingo tarnavimo laikotarpiai pagal turto grupes:

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 14
	<u>2017-01-01 - 2017-12-31</u> (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

Eil. Nr.	Ilgalaikio materialaus turto grupė	Naudingo tarnavimo laikas (metais)
1.	Pastatai (įskaitant sudedamąsias atskirai nudėvimas dalis)	10-50
2.	Įrenginiai (statiniai, gręžiniai, el. perdavimo ir ryšių įtaisai, vamzdynai)	8-15
3.	Transporto priemonės	4-10
4.	Įranga, prietaisai ir įrengimai	3-10
5.	Kitas materialusis turtas	4-6

Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi ir prireikus koreguojami metinės inventorizacijos metu.

Perleidus ilgalaikį materialųjį turtą, pelno (nuostolių) ataskaitoje parodomas sandorio grynasis rezultatas (pelnas ar nuostoliai), apskaičiuojamas iš uždirbtų pajamų atėmus parduoto turto likutinę vertę ir visas su perleidimu susijusias išlaidas.

2.3. Atsargos.

Registruojant atsargas apskaitoje, jos įvertinamos įsigijimo savikaina. Apskaičiuojant sunaudotų gamyboje ar parduotų atsargų savikainą, įmonė taiko FIFO būdą. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas nuolat. Atsargos apskaitomos savikaina arba grynąją realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus galimas atsargų pardavimo išlaidas.

Atsargoms priskiriama: žaliavos ir medžiagos, kurias sudaro reagentai, kitos medžiagos tyrimų atlikimui, kuras, tepalai, atsarginės dalys, inventoriūs (nepradėtas naudoti įmonės veikloje), prekės, laikomos pardavimui ir kitos medžiagos.

Ilgalaikis materialusis turtas, skirtas pardavimui – tai ilgalaikis materialusis turtas, nebenaudojamas įmonės veikloje, įmonė nenumato jo naudoti vėliau ir laiko jį pardavimui.

Sumokėti avansai – tai įmonės iš anksto sumokėtos sumos tretiesiems asmenims už paslaugas, prekes, kitą trumpalaikį turtą, kurias šie asmenys patieks įmonei sekančiais finansiniais metais. Šie mokėjimai įvertinami sumokėta pinigų suma, atėmus abejotinas skolas.

2.4. Gautinos sumos.

Gautinomis sumomis laikoma teisė gauti pinigus ar kitą finansinį turtą už tretiesiems asmenims parduotą produkciją, prekes, suteiktas paslaugas, suteiktos paskolos, išankstiniai mokėjimai už gautiną finansinį turtą ir kitos pagal sutartis užregistruotos skolos įmonei, kurias įmonė ketina atgauti per 1 metus nuo finansinių ataskaitų datos. Gautinoms sumoms nepriskiriami išankstiniai apmokėjimai už nefinansinį turtą (nematerialųjį turtą, ilgalaikį materialųjį turtą, atsargas ir pan.).

Per vienerius metus gautinos sumos finansinėse ataskaitose parodytos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimą (abejotinas skolas). Abejotinų skolų sąnaudos įtraukiamos į ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolio) ataskaitą kaip veiklos sąnaudos. Gautinų sumų vertės sumažėjimas pripažįstamas tuomet, kai yra objektyvių įrodymų, jog įmonė nesugebės atgauti šių sumų. Anksčiau nuvertintos, tačiau vėliau atgautos sumos registruojamos mažinant pelno (nuostolio) ataskaitos veiklos sąnaudas.

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 15
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip)

2.5. Pinigų ir pinigų ekvivalentų apibūdinimas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apskaitomi nominalia verte. Įmonės apskaitoje piniginis turtas registruojamas bendra Europos sąjungos valiuta – eurai. Gauta užsienio valiuta apskaitoje registruojama pagal jos gavimo dieną buvusį užsienio valiutos kursą, taikant Europos Centrinio Banko (ECB) paskelbtą euro ir užsienio valiutos santykį. Balanse užsienio valiuta parodoma eurai, taikant balanso dienos valiutų kursą. Skirtumai, kurie susidaro perkainojus užsienio valiutą balanso dienos kursu, pripažįstami ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos pajamomis arba sąnaudomis.

2.6. Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos.

Ateinančių laikotarpių sąnaudos, kai įmonė per ataskaitinį ir ankstesnius ataskaitinius laikotarpius sumokėjo už būsimais laikotarpiais teiktinas tęstinio pobūdžio paslaugas, už kurias sumokėtos sumos bus tolygiai pripažįstamos sąnaudomis ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, kai bus patiriamos.

Sukauptos pajamos – tai per ataskaitinį ir ankstesnius ataskaitinius laikotarpius įmonės uždirbtomis pajamomis pripažintos sumos, dėl kurių skolininkas prisiima įsipareigojimą sumokėti ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais už įmonės per tam tikrą laikotarpį teikiamas tęstinio pobūdžio paslaugas, už kurias uždirbtos pajamos kaupiamos tolygiai arba atsižvelgiant į paslaugų įvykdymo lygį.

2.7. Įmonės savininko kapitalas.

Įmonės savininko kapitalą sudaro įmonės savininko jai perduoto turto, jei tai nėra turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė ar dotacija, vertė. Sprendimą iš įmonės lėšų arba iš įmonei skirtų lėšų, sukurto turto verte registruoti įmonės savininko kapitalo padidėjimą priima Vyriausybė.

Įmonės turto vertės padidėjimas savininko kapitalo dalyje registruojamas:

- 1) iš įmonės lėšų, tai yra iš nepaskirstytojo pelno (nuostolių) ir kitų rezervų (išskyrus privalomąjį rezervą) sukurto turto verte;
- 2) iš įmonės savininko turtui įsigyti, sukurti ar jo vertei padidinti skirtų lėšų sukurto turto verte;
- 3) įmonės savininko perduoto turto verte.

Savininko kapitalo mažinimas apskaitoje registruojamas, kai valstybės įmonei perduotas turtas teisės aktų nustatyta tvarka yra grąžinamas savininkui arba savininko nurodymu perduodamas kitam asmeniui.

2.8. Rezervai.

2.8.1. privalomasis rezervas

Įmonė privalo sudaryti privalomąjį rezervą, kurį galima naudoti tik Įmonės nuostoliams dengti. Privalomasis rezervas sudaromas iš Įmonės paskirstytojo pelno, taikant Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme nustatyto dydžio metinius atskaitymus. Atskaitymai į privalomąjį rezervą privalo sudaryti ne mažiau kaip 1/20 paskirstytojo pelno. Jie turi būti vykdomi tol, kol privalomojo rezervo dydis sudarys 1/10 savininko kapitalo vertės. Nustatytą dydį viršijanti privalomojo rezervo dalis gali būti perskirstyta skirstant įmonės pelną. Privalomasis rezervas, panaudotas Įmonės nuostoliams dengti, sudaromas iš naujo.

2.8.2. perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas (rezultatai) – tai įmonės nuosavo kapitalo pasikeitimas dėl ilgalaikio materialiojo turto ir finansinio turto perkainojimo. Perkainojimo rezervas mažinamas, kai perkainotas

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 16
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip)

turtas nurašomas, nudėvimas, nukainojamas ar perleidžiamas kitiems asmenims. Perkainojimo rezervu negalima mažinti įmonės nuostolių.

2.8.3 kiti rezervai

Kiti rezervai sudaromi įmonės įstatuose nustatyta tvarka iš įmonės paskirstytinojo pelno, naudojami įmonės įstatuose nustatytiems tikslams ir naikinami įmonės įstatuose nustatyta tvarka. Šie rezervai gali būti sudaromi tik po to, kai yra atliktas atskaitymas į privalomąjį rezervą. Skirstant finansinių metų pelną, kiti nepanaudoti rezervai, jeigu jų nenumatoma panaudoti, gali būti pervedami į paskirstytinąjį pelną (nuostolius). Į kitus rezervus įtraukiami rezervai, kurie formuojami darbuotojų premijoms, socialiniams, kultūriniais ir panašioms tikslams finansuoti. Į rezervus darbuotojų premijoms, socialiniams, kultūriniais ir panašioms tikslams finansuoti gali būti skiriama ne daugiau 1/10 paskirstytino pelno. Pasibaigus finansiniams metams, šie rezervai yra naikinami, didinant pelną, kuris bus skirstomas.

2.9. Dotacijų, subsidijų, nemokamai gauto turto apskaitos principų aprašymas.

Dotacijų apskaita tvarkoma kaupimo principu, t.y. gautos dotacijos arba jų dalys pripažįstamos panaudotomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su dotacijomis susijusios sąnaudos.

Dotacijos, kurios gautos ilgalaikio turto forma arba skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti, laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Su turtu susijusios dotacijos apskaitoje registruojamos nurodyta gauto turto verte arba tikrąja verte, jei šio turto vertė nebuvo nurodyta. Jei nurodyta gauto turto vertė reikšmingai viršija tikrąją jo vertę, gauta dotacija ir turto įsigijimo savikaina užregistruojama to turto tikrąja verte. Vėliau dotacijų vertė mažinama pelno (nuostolių) atskaitoje pripažinto to turto nusidėvėjimo sąnaudų suma.

Dotacijų, susijusių su pajamomis, panaudojimas parodomas tais laikotarpiais, kada patiriamos susijusios sąnaudos ar negaunamos pajamos, kurioms kompensuoti buvo skiriama dotacija ar jos dalis. Jei dotacijos negalima susieti su patirtomis arba būsimų laikotarpių sąnaudomis ar negautomis pajamomis, jos panaudojimas pripažįstamas tą laikotarpį, kada dotacija buvo gauta arba buvo pagrįstas užtikrinimas ar sprendimas, kad ji bus gauta.

2.10. Finansiniai įsipareigojimai.

Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami, kai įmonė prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ir įvertinami įsigijimo savikaina, t.y. gauto turto ar paslaugos verte. Su sandorių sudarymu susijusios išlaidos pelno (nuostolių) atskaitoje pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai jos susidaro. Sudarant finansinę atskaitomybę finansiniai įsipareigojimai iš naujo įvertinami:

- trumpalaikiai įsipareigojimai, kurie nesusiję su rinkos kainomis, įvertinami ir balanse rodomi savikaina, jei apskaičiuotų palūkanų metodo taikymo poveikis yra nereikšmingas;
- ilgalaikiai įsipareigojimai įvertinami amortizuota savikaina;
- įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis įvertinami tikrąja verte.

Palūkanos ir nuostoliai, susiję su finansiniais įsipareigojimais, pripažįstami pelno (nuostolių) atskaitoje palūkanų ir kitomis panašiomis sąnaudomis.

2.11. Lizingas ir veiklos nuoma.

Ilgalaikio materialiojo turto nuoma, kai Įmonei perduodama didžioji su to turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos dalis, vadinama lizingu. Per nuomos laikotarpį yra sumokama visa turto

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 17
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

įsigijimo kaina ir mokamos palūkanos, o nuomos laikotarpio pabaigoje įmonė tampa to turto savininke. Gavus turtą pagal lizingo sutartį, registruojamas ilgalaikis turtas ir ilgalaikiai įsipareigojimai turto vertės dengimo suma, o jei palūkanos nenumatytos - diskontuota pagal vidutinę rinkos palūkanų normą minimalių lizingo įmokų suma. Jei sumokamas avansas, ilgalaikiai įsipareigojimai registruojami turto vertės dengimo suma, atėmus sumokėto avanso sumą. Palūkanų sąnaudos priskiriamos finansinės veiklos sąnaudoms. Mokėjimai, kurie turi būti atlikti per 12 mėnesių apskaitomi trumpalaikiuose įsipareigojimuose.

Nuoma, kai nuomininkui už mokestį suteikta teisė sutartą laiką valdyti ir naudoti turtą, o nuosavybės teikiama nauda ir reikšminga rizikos dalis lieka nuomotojui. Įmonė gali būti nuomotojo arba nuomininko pozicijoje, todėl nuomos mokestis pagal nuomos sutartį atitinkamai pripažįstamas sąnaudomis arba pajamomis pelno (nuostolių) ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

2.12. Atidėjimai.

Atidėjimai pripažįstami, jeigu jie atitinka šiuos kriterijus:

- įmonė turi teisinį įpareigojimą arba neatšaukiamą pasižadėjimą, kurį lėmė praeities veiksmai;
- tikėtina, kad teisiniam įpareigojimui ar neatšaukiamam pasižadėjimui įvykdyti reikės naudoti turimą turtą;
- įsipareigojimų suma gali būti patikimai įvertinta.

Įsipareigojimai pripažįstami atidėjimais tik tada, kai būsimos išlaidos yra neišvengiamos, nepriklausomai nuo įmonės veiklos ateityje. Kiekvienas atidėjimas naudojamas tik tiems tikslams, kuriems jis buvo sudarytas. Atidėjimai nesudaromi didesni negu būtina.

Ilgalaikiai atidėjimai įvertinami dabartine verte, o jeigu atidėjimų sumos dydžiui reikšmingą įtaką turi pinigų vertės pokyčiai, atidėjimai diskontuojami iki dabartinės jų vertės.

2.13. Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis.

Pelno mokestis. Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis apskaičiuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Pelno mokesčio įstatymo reikalavimais ir nustatytu tarifu. 2016 m. ir 2017 m. laikotarpių pelnas apmokestintas 15 proc. pelno mokesčio tarifu. Pelno mokesčio sąnaudas per ataskaitinį laikotarpį sudaro to laikotarpio pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis. Pelno mokestis pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus atvejus, kai registruojamas nuosavo kapitalo sąskaitose. Mokėtina pelno mokesčio suma užskaitoma avansu sumokėtu pelno mokesčiu ir (arba) pelno mokesčio permoka.

Pelno mokesčio permoka pripažįstama trumpalaikiu turtu.

Atidėtasis pelno mokestis. Kito ilgalaikio turto straipsnyje parodytas atidėtojo mokesčio turtas. Atidėtojo mokesčio turtas – būsimais ataskaitiniais laikotarpiais atgautinos pelno mokesčio sumos, kurios susidaro dėl įskaitomųjų laikinų skirtumų ir nepanaudotų mokestinių nuostolių perkėlimo. Įskaitomieji laikini skirtumai – laikini skirtumai, dėl kurių būsimais ataskaitiniais laikotarpiais apmokestinamasis pelnas bus mažesnis už apskaitinį (mokestiniai nuostoliai bus didesni už apskaitinius). Jei atsiranda įskaitomųjų laikinų skirtumų, įmonė pripažįsta atidėtojo mokesčio turtą, tačiau tik tiek, kiek galima pagrįstai tikėtis, kad:

- laikini skirtumai išnyks artimiausioje ateityje;

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 18
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

- bus gauta apmokestinamojo pelno, iš kurio bus galima atimti šiuos laikinus skirtumus, kaip leidžiamus atskaitymus.

Atidėtojo mokesčio turtas apskaičiuojamas, taikant tokį pelno mokesčio tarifą, koks jis turėtų būti tais ataskaitiniais laikotarpiais, kai laikini skirtumai, dėl kurių atsirado atidėtasis mokestis, išnyks.

Kiekvieną balanso datą įmonė peržiūri ir iš naujo įvertina atidėtojo mokesčio turtą. Jei būsimais ataskaitiniais laikotarpiais nesitikima gauti tiek apmokestinamojo pelno, kad būtų galima panaudoti visus nepanaudotus mokestinius nuostolius, atidėtojo mokesčio turtas sumažinamas arba iš viso nepripažįstamas. Atidėtojo mokesčio turtas gali būti užskaitomas tarpusavyje su atidėtojo mokesčio įsipareigojimu.

Jeigu turto balansinė vertė yra didesnė arba įsipareigojimo balansinė vertė yra mažesnė už jo mokesčio bazę, susidaro apmokestinamieji laikini skirtumai, dėl kurių atsiranda atidėtojo mokesčio įsipareigojimas. Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas apskaičiuojamas, taikant tokį pelno mokesčio tarifą, koks jis turėtų būti tais ataskaitiniais laikotarpiais, kai laikini skirtumai, dėl kurių atsirado atidėtasis mokestis, išnyks.

2.14. Atlygis darbuotojams.

Atlygis darbuotojui – bet koks atlygis įmonės darbuotojui už atliktą darbą. Atlygio darbuotojui už atliktą darbą ir kompensuojamą ne darbo laiką sąnaudos pripažįstamos tą ataskaitinį laikotarpį, kada darbuotojas atliko darbą ar susidarė kompensuojamas ne darbo laikas, nepaisant to, kada priskaičiuota suma bus išmokama. Išėtinės išmokos įmonei ateityje ekonominės naudos neteiks, todėl pripažįstamos sąnaudomis tą laikotarpį, kurį patiriamos.

Kiekvienam darbuotojui, išeinant iš darbo, sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos Darbo Kodeksą ir įmonės kolektyvinę sutartį turi būti skiriama ne mažesnė kaip 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Šių išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas dabartine verte balanso sudarymo dieną, diskontuojant būsimus pinigų srautus naudojant palūkanų, mokamų už ilgo termino Vyriausybės vertybinius popierius, vidutinę normą.

Atlygio darbuotojams sąnaudos ir įsipareigojimai pripažįstami, jei įmonė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą skirti tokį atlygį darbuotojui ir gali šį įsipareigojimą patikimai įvertinti iki finansinių ataskaitų sudarymo datos.

2.15. Pajamų ir sąnaudų pripažinimas.

Pajamomis laikomas ekonominės naudos padidėjimas dėl turto naudojimo, pardavimo, perleidimo, vertės padidėjimo ar įsipareigojimų sumažėjimo per ataskaitinį laikotarpį, kai dėl to padidėja nuosavas kapitalas, išskyrus papildomus savininkų įnašus. Pajamos įvertinamos gauto arba gautino atlygio tikraja verte.

Pardavimo pajamų dydį apsprendžia Įmonės ir kliento susitarimas dėl atlygio dydžio už prekes ir/ar paslaugas, atsižvelgiant į suteiktas ir numatomas nuolaidas, parduotų prekių grąžinimą ir nukainojimą, atėmus pridėtinės vertės mokestį. Prekės laikomos parduotomis, kai pirkėjui yra perduodama visa su prekėmis susijusi rizika ir jų teikiama nauda ir sąnaudos, susijusios su prekių pardavimo sandoriu, patikimai įvertintos. Pieno tyrimų ir kitų paslaugų teikimo pajamos pripažįstamos tą laikotarpį, kada buvo atliekamos. Paslaugų teikimo pajamos pripažįstamos, kai pajamų suma ir sąnaudos, susijusios su paslaugų teikimo sandoriu ir jo pasibaigimu, patikimai įvertintos, sandoris yra baigtas ir gauta ekonominė nauda;

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 19
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip)

Sąnaudos pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Sąnaudomis pripažįstama tik ta ankstesnių ir ataskaitinio laikotarpio išlaidų dalis, kuri tenka per ataskaitinį laikotarpį uždirbtoms pajamoms. Sąnaudos įvertinamos sumokėto ar mokėtino atlygio tikrąja verte.

Į pardavimo savikainą įtraukiama per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius patirtų išlaidų suma, tenkanti per ataskaitinį laikotarpį suteiktoms paslaugoms ir parduotoms prekėms.

Bendrosios ir administracinės sąnaudoms priskiriamos ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, kurios tiesiogiai nesiejamos su konkrečių ataskaitinio laikotarpio pajamų uždirbimu, bet sudaro sąlygas įmonei veikti ir yra susijusios su įprastine įmonės veikla. Jos pripažįstamos ir apskaitoje registruojamos pagal tą patį ataskaitinį laikotarpį, kai patiriamos.

Kitai veiklai, išskyrus finansinę ir investicinę veiklą, priskiriamas naudoto ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimo rezultatas, įmonės veiklai nebūdingų atsargų ir paslaugų pardavimo pajamos ir jų savikaina, gautos kompensacijų sumos, viršijančios patirtus nuostolius bei kitos pagrindinei veiklai nepriskirtos pajamos ar sąnaudos. Kitos veiklos pajamos pripažįstamos pagal tuos pačius pripažinimo kriterijus, kaip ir tipinės veiklos pajamos. Pardavus ilgalaikį turtą, kitos veiklos pajamomis pripažįstamas grynasis ūkinės operacijos rezultatas.

Kitų palūkanų ir panašių pajamų straipsnyje parodomas valiutų kursų pokyčio pelnas, baudos ir delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus, kitos su finansine ir investicine veikla susijusios pajamos.

Palūkanų ir kitų panašių sąnaudų straipsnyje parodomas paskolų palūkanos, palūkanos už finansinės nuomos būdu įsigijamą turtą, valiutų kursų pokyčio nuostoliai, baudos ir delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus ir kitos su finansine ir investicine veikla susijusios sąnaudos.

2.16. Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos.

Sukauptos sąnaudos – tai per ataskaitinį ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais už gautas tęstines paslaugas įmonės sąnaudomis tolygiai pripažintos sumos, dėl kurių ji prisiėmė įsipareigojimą sumokėti ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais.

Ateinančių laikotarpių pajamas sudaro įmonės dar neuždirbtos, tačiau pirkėjų (užsakovų) už teikiamas tęstinio pobūdžio paslaugas sumokėtos sumos, kurios pajamomis bus tolygiai pripažįstamos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, kai, suteikus paslaugą, jos bus uždirbamos.

2.17. Užsienio valiutų kurso perskaičiavimas.

Užsienio valiutų kursas perskaičiuojamas į finansinių ataskaitų valiutą – eurą, taikant Europos Centrinio Banko (ECB) paskelbtą euro ir užsienio valiutos santykį, arba Lietuvos banko skelbiamą euro ir užsienio valiutos santykį tais atvejais, kai valiutos santykio ECB neskelbia.

Sandoris užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu įvertinamas finansinių ataskaitų valiuta pagal sandorio dienos valiutos kursą.

Komandiruotės išlaidos, padarytos užsienio valiuta, įvertinamos finansinių ataskaitų valiuta, taikant išvykimo į komandiruotę dieną galiojantį valiutos kursą.

Valiutiniai straipsniai balanse įvertinami eurai (Eur), taikant balanso datos valiutos kursą.

Skirtumai, kurie susidaro apmokėjus valiutiniuose straipsniuose užregistruotas sumas kitu valiutos kursu nei pirminio pripažinimo metu arba paskutinių finansinių ataskaitų datą (jeigu valiutiniai straipsniai buvo pripažinti ankstesniais finansiniais metais), pripažįstami ataskaitinio laikotarpio pajamomis arba sąnaudomis.

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

Pelno (nuostolių) ataskaitos palūkanų ir kitų panašių pajamų arba sąnaudų straipsnyje parodomas tik valiutos kurso pasikeitimo rezultatas (pelnas arba nuostolis dėl valiutos kurso pasikeitimo).

2.17. Į valstybės biudžetą įmokama įmonės pelno įmoka.

Vadovaujantis valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 str. reikalavimais įmonė iš paskirstytinojo pelno į valstybės biudžetą moka pelno įmoką, kuri privalo būti ne mažesnė nei kaip:

- 1) 85 procentai įmonės paskirstytinojo pelno, jei įmonės ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąža neviršija 1 procento nuosavo kapitalo grąžos;
- 2) 80 procentų įmonės paskirstytinojo pelno, jei įmonės ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąža yra didesnė negu 1 procentas, bet neviršija 3 procentų nuosavo kapitalo grąžos;
- 3) 75 procentai įmonės paskirstytinojo pelno, jei įmonės ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąža yra didesnė negu 3 procentai, bet neviršija 5 procentų nuosavo kapitalo grąžos;
- 4) 70 procentų įmonės paskirstytinojo pelno, jei įmonės ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąža yra didesnė negu 5 procentai, bet neviršija 10 procentų nuosavo kapitalo grąžos;
- 5) 65 procentai įmonės paskirstytinojo pelno, jei įmonės ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąža yra didesnė negu 10 procentų, bet neviršija 15 procentų nuosavo kapitalo grąžos;
- 6) 60 procentų įmonės paskirstytinojo pelno, jei įmonės ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąža yra didesnė negu 15 procentų nuosavo kapitalo grąžos.

Įmonės nuosavo kapitalo grąža apskaičiuojama naudojant audituoto metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenis, ataskaitinių finansinių metų grynąjį pelną (nuostolius) dalijant iš nuosavo kapitalo šio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje vidurkio.

Skaiciuojant valstybės įmonės nuosavo kapitalo grąžą, ataskaitinių finansinių metų grynasis pelnas (nuostoliai) koreguojamas ataskaitinių finansinių metų grynąjį pelną padidinant (grynuosius nuostolius sumažinant) mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise, nustatyto Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatyme, suma, sumažinant apskaičiuoto pelno mokesčio, nustatyto Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, suma;

Vyriausybė gali nustatyti mažesnę įmonės pelno įmoką į valstybės biudžetą, jeigu yra tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

- 1) įmonė įgyvendina arba dalyvauja įgyvendinant Vyriausybės sprendimu pripažintą valstybei svarbų ekonominį projektą arba įmonė įgyvendina ar dalyvauja įgyvendinant Lietuvos Respublikos Seimo sprendimu pripažintą ypatingos valstybinės svarbos projektą;
- 2) įmonės paskolos, išperkamosios nuomos įsipareigojimai ir kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai (išskyrus ateinančių laikotarpių pajamas, atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimus ir dotacijas), kurie nurodyti įmonės audituotame ataskaitinių metinių finansinių ataskaitų rinkinyje, sumokėjus pelno įmoką, viršytų įmonės nuosavo kapitalo dydį.

Įmonė pelno įmoką į valstybės biudžetą turi sumokėti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo sprendimo paskirstyti pelną priėmimo dienos

2.18. Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai - tai būsimi įsipareigojimai, kurie gali atsirasti iš praeities įvykių ir kuriuos gali patvirtinti arba paneigti nevisiškai įmonės kontroliuojami neapibrėžti būsimi įvykiai arba iš praeities įvykių atsiradę esami įsipareigojimai. Nei pelno (nuostolių) ataskaitoje, nei balanse jie nerodomi, o informacija pateikiama aiškinamajame rašte. Neapibrėžtieji įsipareigojimai nuolat peržiūrimi.

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

Neapibrėžtasis turtas - dėl buvusių įvykių galintis atsirasti turtas, kurio buvimas bus patvirtintas tik tai įvykus vienam ar daugiau įmonės nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtųjų būsimųjų įvykių arba jiems neįvykus. Neapibrėžtasis turtas balanse nerodomas, kol neaišku, ar jis duos įmonei ekonominės naudos. Kai įsitikinama, kad neapibrėžtasis turtas tikrai duos ekonominės naudos, šis turtas ir su juo susijusios pajamos bei sąnaudos parodomos to laikotarpio balanse ir pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.19. Poataskaitiniai įvykiai

Poataskaitiniai įvykiai – ūkiniai įvykiai, kurie įvyksta per laikotarpį nuo finansinių ataskaitų datos iki datos, kai finansinės ataskaitos parengtos pateikti tvirtinimui ir pasirašytos įmonės vadovo. Visi įvykiai įvykę po finansinių ataskaitų sudarymo dienos yra apskaitomi finansinėse ataskaitose, jei jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu ir daro tiesioginę įtaką šių ataskaitų duomenims.

3. Aiškinamojo rašto pastabos

VĮ „Pieno tyrimai“ aiškinamojo rašto pastabas - reikšmingus finansinių ataskaitų straipsnius ir jų pasikeitimo priežastis pateikia tekste, nurodant trumpą papildomą informaciją, ir paaiškinančiose lentelėse.

3.1. Ilgalaikis turtas

3.1.1. Nematerialusis turtas.

	Patentai, licencijos	Programinė įranga	Iš viso
Likutinė vertė 2015-12-31	589	4 609	5 198
Įsigijimo savikaina 2015-12-31	3 619	112 373	115 992
Finansinių metų pokyčiai:			
– turto įsigijimas			
– kitiems asmenims perleistas ir nurašytas turtas (-)		(11 130)	(11 130)
– perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)			
a) Įsigijimo savikaina 2016-12-31	3 619	101 243	104 862
Sukaupta amortizacija 2015-12-31	3 030	107 764	110 794
Finansinių metų pokyčiai:			
– finansinių metų amortizacija	175	1 685	1 860
– kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto amortizacija (-)		(11 130)	(11 130)
– perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)			0
b) Sukaupta amortizacija 2016-12-31	3 205	98 319	101 524
Likutinė vertė 2016-12-31 (a) - (b)	414	2 924	3 338
Įsigijimo savikaina 2016-12-31	3 619	101 243	104 862
Finansinių metų pokyčiai:			
– turto įsigijimas		11 786	11 786
– kitiems asmenims perleistas ir nurašytas turtas (-)		(1 261)	(1 261)
– perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)			
c) Įsigijimo savikaina 2017-12-31	3 619	111 768	115 387

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 22
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip)

Sukaupta amortizacija 2016-12-31	3 205	98 319	101 524
Finansinių metų pokyčiai:			
– finansinių metų amortizacija	175	2 118	2 293
– kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto amortizacija (-)		(1 261)	(1 261)
– perrašymai iš vieno straipsnio į kitą +/- (-)			
d) Sukaupta amortizacija 2017-12-31	3 380	99 176	102 556
Likutinė vertė 2017-12-31 (c) - (d)	239	12 592	12 831

Visiškai amortizuotas nematerialusis turtas (įsigijimo vertė):

	2017-12-31	2016-12-31
Patentai, licencijos	2 744	2 744
Programinė įranga	96 071	95 753
Iš viso	98 815	98 497

Visas nematerialusis turtas naudojamas įmonės veikloje.

Programinės įrangos, patentų ir licencijų amortizacijos sąnaudos apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitos pardavimo savikainos ir bendrųjų ir administracinių sąnaudų straipsniuose.

3.1.2. Materialusis turtas.

	Pastatai ir statiniai	Trans- porto priemo- nės	Kita įranga, priedaisai, įrankiai ir įrenginiai	Sumokėti avansai ir vykdomi rekon- strukcijos darbai	Iš viso
Likutinė vertė 2015-12-31	3 223 256	97 100	1 107 311	0	4 427 667
Įsigijimo savikaina 2015-12-31	4 660 645	458 539	5 644 009		10 763 193
Finansinių metų pokyčiai:					
– turto įsigijimas	43 910		570 287		614 197
– kitiems asmenims perleistas ir nurašytas					
– turtas (-)		(28 130)	(309 373)		(337 503)
– perrašymai iš vieno straipsnio į kitą +/- (-)					0
a) Įsigijimo savikaina 2016-12-31	4 704 555	430 409	5 904 923	0	11 039 887
Sukauptas nusidėvėjimas 2015-12-31	1 437 389	361 439	4 536 698		6 335 526
Finansinių metų pokyčiai:					
– finansinių metų nusidėvėjimas	163 760	23 917	375 704		563 381
– kitiems asmenims perleisto ir nurašyto					
– turto nusidėvėjimas (-)		(25 064)	(345 348)		(370 412)
– perrašymai iš vieno straipsnio į kitą +/- (-)					0
b) Sukauptas nusidėvėjimas 2016-12-31	1 601 149	360 292	4 567 054	0	6 528 495
Likutinė vertė 2016-12-31 (a) - (b)	3 103 406	70 117	1 337 869	0	4 511 392
Įsigijimo savikaina 2016-12-31	4 704 555	430 409	5 904 923	0	11 039 887
Finansinių metų pokyčiai:					
– turto įsigijimas	35 227	74 292	623 482	129 040	862 041
– kitiems asmenims perleistas ir nurašytas					
– turtas (-)	(49 033)		(532 473)		(581 506)
– perrašymai iš vieno straipsnio į kitą +/- (-)	126 240			(126 240)	0
c) Įsigijimo savikaina 2017-12-31	4 816 989	504 701	5 995 932	2 800	11 320 422

VALSTYBĖS ĮMONĖ
„PIENO TYRIMAI“
Radvilų Dvaro g. 31
LT-48331, Kaunas

2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos
2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125

Lapas 23

2017-01-01 - 2017-12-31
(ataskaitinis laikotarpis)

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

Sukauptas nusidėvėjimas 2016-12-31	1 601 149	360 292	4 567 054		6 528 495
Finansinių metų pokyčiai:					
– finansinių metų nusidėvėjimas a	124 386	19 429	359 493		503 308
– kitiems asmenims perleisto ir nurašyto	(40 179)		(532 466)		(572 645)
– turto nusidėvėjimas (-)					
– perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)					0
d) Sukauptas nusidėvėjimas 2017-12-31	1 685 356	379 721	4 394 081	0	6 459 158
Likutinė vertė 2017-12-31 (c) - (d)	3 131 633	124 980	1 601 851	2 800	4 861 264

VĮ „Pieno tyrimai“ visas turtas nuosavybės teise priklauso valstybei, o įmonė jai perduotą ir jos įsigytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise.

Įmonė nuo 2018 m. planuoja finansinę apskaitą tvarkyti vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės (TFAS) standartais, todėl yra pradėjusi parengiamuosius darbus apskaitos procedūrų pertvarkymui. Pagal Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų (TFAS) reikalavimus, pripažįstant paskesnes išlaidas, kurios patiriamos papildant, pakeičiant tam tikrą nekilnojamo turto dalį, keičiamų dalių balansinės vertės pripažinimas nutraukiamas. Įmonė per 2017 metus atliko priešgaisrinės sistemos atnaujinimo ir pastato sienų šiltinimo medžiagų pakeitimo darbus. Šias nekilnojamo turto rekonstravimo išlaidas apskaitė pagal 16 TAS reikalavimus, t. y. rekonstravimo darbų suma padidino pastato balansinę vertę, o pakeistų pastato dalių balansinės vertės pripažinimą nutraukė.

Ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų straipsnių pasikeitimo lyginamoji informacija:

Eil. Nr.	Finansinės ataskaitos eilutės pavadinimas	Nenutraukus pakeistų pastato dalių balansinės vertės pripažinimo	Pokytis	Nutraukus pakeistų pastato dalių balansinės vertės pripažinimą
BALANSO POKYTIS				
TURTAS				
A.	ILGALAIKIS TURTAS	4908608	(7680)	4900928
1.	NEMATERIALUSIS TURTAS	12831		12831
2.	MATERIALUSIS TURTAS	4870118	(8854)	4861264
2.2.	Pastatai ir statiniai	3140487	(8854)	3131633
4.	KITAS ILGALAIKIS TURTAS	25659	1174	26833
4.1.	Atidėtojo pelno mokesčio turtas	25659	1174	26833
B.	TRUMPALAIKIS TURTAS	904664		904659
C.	ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS	15398		15398
	TURTO IŠ VISO	5828670	(7680)	5820985
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI				
D.	NUOSAVAS KAPITALAS	4672881	(7664)	4665217
1.	ĮMONĖS SAVININKO KAPITALAS	4144313		4144313
5.	REZERVAI	405157		405157
6.	NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	123411	(7664)	115747
6.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	123411	(7664)	115747

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 24
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

F.	ATIDĖJINIAI	28640		28640
G.	MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMAI	1124524	(16)	1124508
2.6.	Pelno mokesčio įsipareigojimai	1349	(16)	1333
H.	SUKAUPOTOS SĄNAUDOS IR ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS	2620		2620
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	5828665	(7680)	5820985
PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOS POKYTIS				
1.	Pardavimo pajamos	4159988		4159988
2.	Pardavimo savikaina	(3150734)		(3150734)
4.	BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	1009254		1009254
6.	Bendrosios ir administracinės sąnaudos	(858336)	(8854)	(867190)
7.	Kitos veiklos rezultatai	3637		3637
10.	Kitos palūkanų ir panašios pajamos	46		46
12.	Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	(20752)		(20752)
13.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	133849	(8854)	124995
14.	Pelno mokestis	(10438)	1190	(9248)
15.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	123411	(7664)	115747

Visiškai nusidėvėjęs, bet dar naudojamas ilgalaikis materialusis turtas ir jo įsigijimo savikaina:

	2017-12-31	2016-12-31
Pastatas ir statiniai	381 813	419 606
Transporto priemonės	325 558	325 558
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	3 534 724	3 768 791
Iš viso	4 242 095	4 513 955

VĮ „Pieno tyrimai“ šių ataskaitų sudarymo datai turto nėra įkeitusi. Viso turto įkeitimas išregistruotas iš Hipotekos registro, 2016 m. sausio 21 d. VĮ „Centrinė hipotekos įstaiga“ pranešimas Nr.HR2/16/009637.

Įmonė lizingo būdu perka pieno mėginių tyrimo įrangą: pieno sudėties ir kokybės analizatorius, bakterijų skaičiuoklius, užšalimo temperatūros nustatymo įrangą, automatinius dozatorius, inkubatorius, vandens paruošimo įrangą ir kt., bei automobilius pieno mėginių surinkimui su temperatūros palaikymo įranga. Per 2017 m. ataskaitinį laikotarpį, pasibaigusį 2017 m. gruodžio 31 d., įmonė lizingo būdu įsigijo spektrometrą FT-NIR pašarų tyrimui, bakterijų skaičiuoklį ir somatinių ląstelių analizatorių.

Informacija apie lizingo būdu įsigytą turtą:

 PIENO VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 25
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip)

	2017-12-31		2016-12-31	
	Trans- porto prie- monės	Kita įranga, priedaisai, įrankiai ir įrenginiai	Trans- porto prie- monės	Kita įranga, priedaisai, įrankiai ir įrenginiai
Likutinė vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje	15 417	789 269	31 893	636 480
a) Įsigijimo savikaina				
- Praėjusių finansinių metų pabaigoje	30 039	1 103 713	48 781	797 385
- Finansinių metų pokyčiai + / (-)	(30 039)	565 400	(18 742)	306 328
- turto įsigijimas		565 400		306328
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)	(30 039)		(18 742)	
Finansinių metų pabaigoje	-	1 669 113	30 039	1 103 713
b) Nusidėvėjimas				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	14 622	314 444	16 888	160 905
Finansinių metų pokyčiai:	(14 622)	197 392	(2 266)	153 539
- finansinių metų nusidėvėjimas	1 887	197 392	5900	153539
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)	(16 509)		(8 166)	
Finansinių metų pabaigoje	-	511 836	14 622	314 444
c) Likutinė vertė finansinių metų pabaigoje (a) - (b)	-	1 157 277	15 417	789 269

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitos pardavimo savikainos ir bendrųjų ir administracinių sąnaudų straipsniuose.

3.1.3. Atidėto mokesčio turtas.

Atidėto pelno mokesčio turtas 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 26 833 Eur. Atidėtasis pelno mokesčio turtas susidarė dėl skirtingo sąnaudų pripažinimo finansinėje ir mokestinėje apskaitoje. Atidėtasis pelno mokestis apskaičiuotas taikant balanso parengimo dieną galiojusį 15 proc. pelno mokesčio tarifą, kurį numatoma taikyti kada bus faktiškai mokestinėje apskaitoje realizuojamas pelno mokesčio apskaičiavimas už suformuoto pelno mokesčio turto paskaičiavimo bazę.

Atidėto pelno mokesčio turto pasikeitimai per metus:

	Ilgalaikio turto pripažinimo	Atidėjimų išėtinėms išmokoms suforma- vimas	Atostoginių kaupiniai ir kita	Iš viso
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	103	7 846	15 224	23 173
Pripažinta 2016 m. pelno (nuostolių) ataskaitoje	(60)	1 119	(346)	713
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	43	8 965	14 878	23 886
Pripažinta 2017 m. pelno (nuostolių) ataskaitoje	1 142	589	1 216	2 947
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	1 185	9 554	16 094	26 833

VALSTYBĖS ĮMONĖ
„PIENO TYRIMAI“
Radvilų Dvaro g. 31
LT-48331, Kaunas

2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos
2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125

Lapas 26

2017-01-01 - 2017-12-31
(ataskaitinis laikotarpis)

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

3.2. Atsargos.

Bendra atsargų balansinė vertė pagal atsargų rūšis:

	2017-12-31	2016-12-31
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai:	204 440	189 498
- įvairios medžiagos ir priemonės tyrimų atlikimui	78 876	68 845
- reagentai	79 357	78 110
- atsarginės dalys	36 419	30 320
- inventorių ir kitos įvairios atsargos	8 451	11 132
- kuras ir tepalai	1 010	956
- medžiagos (alkoholis)	327	135
Pirktos prekės, skirtos perparduoti	-	10
Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti	-	1
Sumokėti avansai	1 715	1 847
Iš viso	206 155	191 356

Įmonės pajamoms uždirbti sąnaudomis pripažintų atsargų vertė:

	2017 m.	2016 m.
Iš viso sunaudota atsargų:	964 446	975 895
- pardavimo savikaina	934 201	944 237
- veiklos sąnaudos	30 233	31 620
- kitos veiklos sąnaudos	12	38

Atsargų, laikomų pas trečiuosius asmenis, ataskaitinių metų pabaigoje nebuvo. Atsargos yra neįkeistos.

Balanso straipsnyje sumokėti avansai apskaityti mokėjimai tiekėjams už prekes, kitą trumpalaikį turtą ir paslaugas, kurias šie tiekėjai pateiks įmonei sekančiais finansiniais metais.

	2017-12-31	2016-12-31
Sumokėti avansai:	1 715	1 847
Už paslaugas	1 055	718
Už perkamą turtą	355	615
Kiti mokėjimai	305	514

3.3. Per vienerius metus gautinos sumos.

Apskaitytos su įmonės prekybine veikla (pirkėjų skolos už atliktus pieno mėginių kokybės ir sudėties tyrimus ir kt.) susijusios pirkėjų skolos ir kitos gautinos sumos, kurias sudaro išankstiniai mokėjimai biudžetui, įmonės atskaitingiesiems asmenims ir kt. mokėjimai, nesusiję su tipine įmonės veikla. Šių skolų grąžinimo terminas ne ilgesnis kaip 12 mėnesių. Balanse parodytos gautinos sumos, atėmus abejotinų skolų dalį.

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 27
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

Pirkėjų skolas ataskaitiniu laikotarpiu sudarė:

	2017-12-31	2016-12-31
Pirkėjų skolas už atliktus pieno kokybės ir sudėties tyrimus ir su jais susijusias paslaugas:	338 253	278 095
Už tyrimus gyvulių produktyvumo kontrolei	115 256	103 564
Už tyrimus ir paslaugas pieno supirkėjams	212 921	169 799
Už mėginių formavimą karvių ligų tyrimui	2 456	581
Už tyrimus ir paslaugas kitiems pirkėjams	7 620	4 151
Nerezidentų pirkėjų skolas	3 959	4 031
Pirkėjų skolas už kitas paslaugas ir pardavimus:	3 120	2 069
Už vienkartinių indelių plastiko laužą	3 120	2 069
Iš viso	345 332	284 195

Skolos, kurios yra uždelstos mažiau nei 360 dienų nėra laikomos nuvertėjusiomis, jeigu nėra gautos informacijos apie nemokumą ar kitos neigiamos informacijos.

Pradelstos pirkėjų skolas:

	iki 30	31 - 60	61 -180	181 ir daugiau	Iš viso pradelsta
Pieno supirkėjų skolas už tyrimus ir paslaugas	30 264	400	0	0	30 664
Kitų pirkėjų skolas už tyrimus ir paslaugas	405	2 128	0	470	3 003
Nerezidentų pirkėjų skolas	2	4	0	0	6
Pirkėjų skolas už kitas paslaugas	385	802	983	0	2 170
Iš viso	31 056	3 334	983	470	35 843

Balanso B.2.2. dalyje parodytos visos kitos per 12 mėnesių nuo balanso datos gautinos sumos, kurios nepateikiamos kitose balanso eilutėse. Kitas gautinas sumas sudaro:

	2017-12-31	2016-12-31
Biudžeto skola įmonei (avansinis pelno mokestis)	-	18 269
Susigražintinas PVM iš kitų ES šalių	180	1 218
Atskaitingi asmenys	-	6
Kitos gautinos	370	445
Iš viso:	550	19 938

Skolos, sumažintos ankstesnių metų abejotinių skolų sumomis. Dėl Tomo Ryliškio skolos išieškojimo yra priimtas teismo sprendimas ir skola perduota išieškoti antstoliui. Jo įsiskolinimas sudarė 1 454,52 Eur, apmokėta skolos 514,42 Eur. Dėl Václavo Glinsko gamybinės įmonės ir UAB „Stagro“ skolų pripažinimo ir išieškojimo gauti teismo sprendimai bei pranešimai, kad vykdomos bankroto procedūros. Raudėnų pienininkų kooperatyvo „Roinga“ skola pripažinta abejotina, nes 2017 m. šis kooperatyvas nutraukė pieno supirkimo veiklą.

Abejotinos skolas:

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 28
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip)

	2017-12-31	2016-12-31
Glinsko Vaclovo gamybinė įmonė	5 808	5 808
Ryliškis Tomas	940	1 143
Stagro, UAB	419	419
Roinga, Raudėnų pienininkų kooperatyvas	305	
Iš viso	7 472	7 370

3.4. Pinigai.

	2017-12-31	2016-12-31
Grynieji pinigai kasoje	1 332	5 344
Pinigai banko sąskaitose	351 290	305 885
Iš viso	352 622	311 229

3.5. Ateinančių laikotarpių sąnaudos.

Įmonė sumokėjo už būsimaisiais laikotarpiais nenutrūkstamai teiktinas tęstinio pobūdžio paslaugas:

Kaupiamos sąnaudos:	2017-12-31	2016-12-31
Draudimas turto ir profesinės rizikos	7 939	8 870
Kompiuterinio tinklo ir kt. kompiuterinių sistemų palaikymas	2 685	2 206
Metinis mokestis už krovinių automobilių naudojimą	1 514	1 688
Būsimos komandiruotės sąnaudos	1 809	-
Prenumerata	1 001	895
Kitos	450	73
Iš viso	15 398	13 732

3.6. Savininko kapitalas.

Įmonės savininko kapitalas suformuotas Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo nustatyta tvarka. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija.

Įmonės savininko kapitalas ataskaitiniu laikotarpiu padidėjo 778 210 Eur ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 4 144 313 Eur.

3.7. Rezervų sudarymo tikslai ir naudojimo apribojimai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 12 straipsnio 4 dalimi, įmonė privalo sudaryti 10 proc. savininko kapitalo vertės dydžio **privalomąjį rezervą**. Įmonės privalomojo rezervo dydis yra 336 610 Eur ir sudaro 8,1 proc. nuo savininko kapitalo vertės. Todėl įmonė pelno paskirstymo projekte numatė šį rezervą padidinti 18 430 Eur. Privalomasis rezervas skirtas būsimiems nuostoliams padengti, jeigu tokie susidarytų.

Dėl **kitų rezervų** sudarymo ir panaudojimo sprendžia savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija. Juos sudaro 68 547 Eur suma, skirta darbuotojų premijoms ir pašalpoms, socialinėms kultūrinėms priemonėms finansuoti.

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 29
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

2016 m. pelno paskirstymo ir pervedimų iš rezervų į 2017 m. pelno paskirstymą projekto rezultatai:

Rezervų pavadinimas	Rezervų likutis 2016-12-31	Pervedimai iš rezervų į 2016 m. pelno paskirstymą	Per 2017 m. pervesta į rezervus, po 2016 m. pelno paskirstymo	Savininko kapitalo didinimas	Rezervų likutis 2017-12-31 (2+3+4+5)	Pervedimai iš rezervų į 2017 m. pelno paskirstymą	2017 m. pelno paskirstymo projekte numatyti paskirstymai	Rezervų likutis susidarys, paskirsčius 2017 m. rezultatus (6+7+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Privalomasis rezervas	336 610	-	-	-	336 610	-	27 644	364 254
Kiti rezervai:	823 000	(823 000)	846 757	(778 210)	68 547	(68 547)	18 429	18 429
Darbuotojų premijoms ir pašalpoms, socialinėms kultūrinėms priemonėms finansuoti	43 367	(43 367)	68 547	-	68 547	(68 547)	18 429	18 429
Savininko kapitalo didinimui iš įmonės lėšų įsigyto turto verte	779 633	(779 633)	778 210	(778 210)	-	-	-	-
Rezervai, iš viso:	1 159 610	(823 000)	846 757	(778 210)	405 157	(68 547)	46 073	382 683

3.8. Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai.

Įmonė, atsižvelgdama į Darbo Kodekso reikalavimus mokėti išeitines išmokas darbuotojams, sulaukusiems pensinio amžiaus ir dėl šios priežasties išeinantiems iš darbo, formuoja atidėjinius įsipareigojimų darbuotojams vykdymui. Šie įsipareigojimai pripažįstami dabartine diskontuota verte pagal Vyriausybės vertybinių popierių aukcionų, vykusių 2017 m. ir kurių išpirkimo laikas sueina ne anksčiau kaip 2027 m., vidutinės skolinimosi palūkanas.

	Per vienerius finansinius metus*	Po vienerių metų
Likutis 2015-12-31	25 448	26 860
a) Pokytis per metus	7 363	96
- panaudota	(1 703)	
- einamieji priskaitymai	1 596	6 523
- padidėjimas/sumažėjimas dėl perskaičiavimo (+/-)	7 470	(6 427)
Likutis 2016-12-31	32 811	26 956
b) Pokytis per metus	2 247	1 684
- panaudota	(6 953)	
- einamieji priskaitymai	1 052	6 084
- padidėjimas/sumažėjimas dėl perskaičiavimo (+/-)	8 148	(4 400)
Likutis 2017-12-31	35 058	28 640

* parodyta balanso 2.7 eilutė „Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai“

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 30
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

3.9. Mokėtinos skolos, lizingo (finansinės nuomos) sutarčių įsipareigojimai.

Pradelstų kreditorinių įsipareigojimų įmonė neturi.

Informacija apie įmonės turimus ilgalaikius ir trumpalaikius įsipareigojimus:

Mokėtinų sumų skaidymas pagal rūšis	2017-12-31		2016-12-31	
	Per vienerius finansinius metus	Po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus	Per vienerius finansinius metus	Po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus
Finansinės skolos:	252 594	500 718	186 881	380 635
Lizingo (finansinės nuomos) įsipareigojimai	252 594	500 718	186 881	380 635
Kredito įstaigoms	-	-	-	-
Skolos tiekėjams	195 191	0	47 005	0
Už įvairias priemones naudojamas tyrimams atlikti	122 055	-	2 920	-
Už remonto darbus	18 985	-	-	-
Už degalus	9 550	-	9 525	-
Už elektros energiją	8 781	-	8 497	-
Už autoremontą paslaugas	8 213	-	7 738	-
Už šildymo energiją	5 897	-	7 085	-
Už draudimo paslaugas	5 621	-	5 554	-
Už ryšio paslaugas	1 734	-	971	-
Kitos skolos	14 355	-	4 715	-
Gauti avansai	3 716	0	2 271	0
Už pieno tyrimus, apmokamus biudžeto lėšomis	2 373	-	1 699	-
Už valgyklos patalpų nuomą	434	-	434	-
Kiti išankstiniai apmokėjimai	909	-	138	-
Pelno mokesčio įsipareigojimai	1 333	0	0	0
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	141 094	0	131 997	0
Atostoginių kaupimai	106 036	-	99 186	-
Atidėjimai dėl išeitinių mokėjimo darbuotojams išeinant į pensiją	35 058	-	32 811	-
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	29 862	0	8 871	0
Valstybinė mokesčių inspekcija (mokėtinas PVM)	29 680	-	7 879	-
Valstybinė mokesčių inspekcija (taršos mokesčiai)	182	-	895	-
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	-	-	97	-
IŠ VISO:	623 790	500 718	377 025	380 635

Įmonė 2016 m. sausio mėn. sumokėjo AB SEB bankui paskutinę 21 933 Eur ilgalaikės paskolos įmoką. Paskola buvo gauta pastato rekonstrukcijai, pritaikant jį pieno tyrimų laboratorijai.

Informacija apie jau baigtą gražinti ilgalaikį kreditą:

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 31
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

Mokėjimų vykdymas (pradžia/pabaiga)	2006.06.01/2016.01.16
Bendra gauta paskolos suma	3 152 826
Palūkanų norma, proc.:	
Marža	0,098
Kintama dalis	EURIBOR 1 mėn.

Įmonės lizingo įsipareigojimai susidarė už lizingo būdu įsigytus automobilių pieno mėginių surinkimui ir įvairių įrangą pieno tyrimams atlikti (pieno sudėties tyrimo įranga, bakterijų skaičiuokliai, krioskopai užšalimo temperatūros tyrimams atlikti, inkubatoriai, dozatoriai ir kt. įranga). Ataskaitiniu laikotarpiu įmonė sudarė lizingo įsipareigojimų sandorių už 500 000 Eur ir įsigijo įrangą bakterijų skaičiui piene nustatyti, somatinių ląstelių analizatorių ir spektrometrą FT-NIR pašarų tyrimams atlikti.

Įmonės prisiimti lizingo įsipareigojimai ataskaitų sudarymo datai:

Lizingo paskirtis	Tyrimo įrangos įsigijimas
Mokėjimų vykdymas (Pradžia/pabaiga)	2013-04/2022-08
Pradinė lizingo įsipareigojimų suma pagal sutartis	1 663 805
Palūkanų norma, proc.	2,57-3,0

Dėl per ataskaitinį laikotarpį atliktų mokėjimų, įmonės lizingo įsipareigojimus sudarė:

	2017-12-31	2016-12-31
Sumokėta lizingo palūkanų	19 252	18 232
Lizingo įmokos per ataskaitinį laikotarpį	315 331	262 253
<i>Lizingo įsipareigojimų likutis iš viso</i>	<i>753 312</i>	<i>567 516</i>
<i>t.sk.: per vienerius metus</i>	<i>252 594</i>	<i>186 881</i>
<i> po vienerių metų</i>	<i>500 718</i>	<i>380 635</i>
Mokėtinų palūkanų likutis	39 300	28 080

3.10. Pelno mokestis.

Ataskaitiniu laikotarpiu atlikti šie pelno mokesčio įsipareigojimų ir atidėtojo pelno mokesčio turto priskaitymai, kurie turėjo įtakos grynajam įmonės veiklos rezultatui:

	2017 m.	2016 m.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	124 995	58 460
Neapmokestinamos pajamos	4 495	4 155
Sąnaudos, mažinančios apmokestinamąjį pelną	418	393
Neleidžiami atskaitymai	42 511	23 807
Investicinė lengvata	81 296	-
Apmokestinamasis pelnas	81 297	77 719
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	12 195	11 658
Atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	(2 947)	(713)
<i>t. sk.:</i>		
<i>dėl atostoginių kaupinių</i>	<i>(1 028)</i>	<i>346</i>
<i>dėl ilgalaikio turto pripažinimo</i>	<i>(1 142)</i>	<i>60</i>
<i>dėl atidėjimų išėtinėms išmokoms</i>	<i>(589)</i>	<i>(1 119)</i>
<i>kita</i>	<i>(188)</i>	<i>-</i>
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	9 248	10 945

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 32
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

3.11. Neapibrėžtieji ir nebalansiniai įsipareigojimai.

- Įsipareigojimai pagal nuomos sutartis:

Įmonė nuomojasi lengvuosius automobilius. Būsimos bendros nuomos įmokos pagal sutartis yra šios:

	Nuomojamo turto įsigijimo vertė	Nuomos mokesčio dydis (be PVM) per mėn.	Nuomos laikotarpiai
Nuomojami lengvieji automobiliai	25 207	430	2017 m. - 2020 m.

- Informacija apie panaudos būdu naudojamą ir kitą trečiųjų turtą:

	Vertė	Panaudos laikotarpis
Žemės sklypo nuoma Radvilų g.31, Kaunas	17 597	iki 2075 m. birželio 30 d.
Įvairūs įrengimai	460	neterminuota
Pieno sudėties analizatoriai	42 198	Laikinas įvežimas iki 2018-06-12

- Informacija apie išnuomotą turtą:

	Išnuomoto turto įsigijimo vertė	Nuomos mokesčio dydis (be PVM)	Nuomos laikotarpiai
Valgyklos patalpos	492 175	134	iki 2018 m. gruodžio 01 d.

Suteiktų arba neatšaukiamai (negrąžinamai) pažadėtų įmonės garantijų įmonė neturi.

3.12. Prekių ir paslaugų pardavimų pajamų sumos.

Pardavimų pajamos grupuojamos pagal atliekamų paslaugų paskirtį bei pobūdį, atsižvelgiant į užsakovus:

	2017 m.	2016 m.
Pieno sudėties ir kokybės tyrimai:	3 591 462	3 358 031
Pagal pieno supirkimo taisyklių reikalavimus atliekami tyrimai	2 115 455	1 995 570
iš ŽŪM vykdomos programos	911 802	909 744
iš Pieno supirkėjai	954 053	859 199
iš Pieno pardavėjai (gamintojai)	249 600	226 627
Tyrimai, atliekami gyvulių produktyvumo kontrolei	981 486	893 757
Tyrimai ir paslaugos tiesiogiai parduodantiems pienu ir jo produktus	7 073	6 438
Pieno tyrimai užsakovams pageidaujant	487 448	462 266
iš Papildomi tyrimai per bendrą sistemą	290 308	291 369
iš Tyrimai ir paslaugos Latvijos ūkiams	47 035	49 234
iš Papildomi tyrimai (EKA ir komercinės sutartys)	150 105	121 663

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip)

Kiti pieno tyrimai, paslaugos ir pardavimai:	568 526	576 071
Vienkartiniai indeliai	140 529	152 921
Mastito sukėlėjų identifikavimas PGR	105 400	117 871
Mėginių surinkimas iš gamintojų	93 815	109 778
Kontroliniai mėginiai	71 197	50 013
Mėginių formavimas ligų tyrimui	23 305	18 727
Chloramfenikolio nustatymas	21 953	22 970
iš Kalibraciniai mėginiai	19 053	16 728
jų: Mastito sukėlėjų nustatymas	15 547	10 663
Karvių veršingumo nustatymo tyrimai	12 166	8 137
Pašarų tyrimas	5 308	0
Tarplaboratoriniai tyrimai ir tyrimai pamatiniais metodais	2 818	2 581
Inhibitorinių mdžiagų tyrimas ROSA met.	1 448	896
Tetraciklino tyrimas	0	1 692
Kiti pardavimai (mėginių tara, konservantas, indelių laužas ir kt.)	55 987	63 094
Iš viso pardavimų pajamų	4 159 988	3 934 102

3.13. Sąnaudos.

Įmonės sąnaudos pagal jų pobūdį:

	2017 m.	2016 m.
1. KINTAMOS	1 242 555	1 176 521
1.1. Gamybos tiesioginės kintamos	1 242 555	1 176 521
Tyrimo medžiagos ir priemonės	752 260	726 054
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	490 295	450 467
2. PASTOVIOS	2 775 354	2 686 589
2.1. Gamybos tiesioginės pastovios	1 908 179	1 857 931
Transportas (kuras, remontas ir eksploatacija ir kt. sąnaudos)	162 386	159 009
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	1 045 441	948 515
Gamybinių patalpų ir įrengimų nusidėvėjimas	434 742	439 157
Gamybinių įrengimų eksploatacija	156 479	175 524
Komunaliniai patarnavimai, nuoma ir kt. patalpų išlaikymo	74 025	89 392
Administravimo priemonės: kanc., pašto, telefono, komandir. ir kt.	10 046	22 675
Kitos (draudimas, reklama, mokesčiai, inventorių, tech. priežiūra, prenumerata ir kt.)	25 060	23 659
2.2. Bendrosios, administracinės sąnaudos ir mokesčiai priskiriami sąnaudoms	867 190	828 658
IŠ VISO	4 017 924	3 863 110

Sąnaudose įskaičiuotos šios su personalu susijusios sąnaudos:

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 34
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurais, jeigu nenurodyta kitaip)

	2017 m.	2016 m.
Darbo užmokestis	1 534 597	1 385 023
gamybos tiesioginės (kintamos)	374 578	344 770
gamybos tiesioginės (pastovios)	797 443	724 572
bendrosios ir administracinės	362 576	315 681
Socialinis draudimas	494 828	438 078
gamybos tiesioginės (kintamos)	115 717	105 698
gamybos tiesioginės (pastovios)	247 998	223 943
bendrosios ir administracinės	131 113	108 437
Įmokos į garantinį fondą	0	2 674
Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	9 505	6 611
gamybos tiesioginės	3 331	3 451
bendrosios ir administracinės	6 174	3 160
Iš viso	2 038 930	1 832 386

Šiose sąnaudose su audito įmonių paslaugomis susijusios sąnaudos:

	2017 m.	2016 m.
Finansinių ataskaitų auditas	1 147	1 147
Akreditacijos ir akreditacijos priežiūros auditai	-	1 908
Iš viso	1 147	3 055

3.14. Kitos veiklos rezultatai.

Kitos veiklos pajamos ir sąnaudas sudaro:

	2017 m.	2016 m.
Kitos veiklos rezultatas:	3 637	3 779
Įvairūs mokymai, perduodant praktinę patirtį	1 213	1 534
Ilgalaikio turto pardavimo pelnas	481	1 129
Ilgalaikio turto nuoma	132	645
Kitos pajamos	2 360	2 273
Kitos sąnaudos	(549)	(1 802)

3.15. Palūkanų ir kitos panašios pajamos ir sąnaudos.

	2017 m.	2016 m.
1) Kitos palūkanų ir panašios pajamos	46	2 095
Netesybos	46	2 095
2) Kitos palūkanų ir panašios sąnaudos	20 752	18 406
Lizingo palūkanos	19 252	18 232
Baudos ir delspinigiai	31	52
Atidėjimų palūkanos	1401	(29)
Valiutos kursų skirtumų suma pripažinta sąnaudomis	68	151

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 35
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip)

3.16. Vadovams ir susijusiems asmenims priskaičiuotos pinigų sumos, kitas perleistas turtas bei suteiktos garantijos.

Per ataskaitinį laikotarpį, vadovaujantis 2002 m. rugpjūčio 23 d. Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimo Nr.1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ reikalavimais, įmonės direktoriui buvo išmokėtos su darbo santykiais susijusios išmokos:

	2017 m.	2016 m.
Per ataskaitinį laikotarpį apskaičiuotos sumos vadovams, susijusios su darbo santykiais:	38 576	28 827
- pagrindinis darbo užmokestis (pastovioji dalis)	19 266	17 541
- pagrindinis darbo užmokestis (kintama dalis)	8 669	7 894
- kasmetinės atostogos ir kiti nedarbingumai	1 260	3 392
- kompensacijos (nepanaudotos atostogos, išeitinės išmokos)	9 381	-

Kitų su darbo santykiais susijusių išmokų, paskolų, garantijų ar kitų reikšmingų sumų vadovams nebuvo išmokėta ar suteikta.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 10 straipsnio 17 dalimi, Valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių valdybų narių atlygio skyrimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1092 „Dėl Valstybės įmonių valdybų narių atlygio skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir valdybos narių civilinės atsakomybės draudimo“ ir Valdybos narių veiklos sutartimis, į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valstybės biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą pervedė ši atlygi už valdybos narių veiklą įmonės valdyboje:

	2017 m.	2016 m.
I ketvirtis	25,56	31,95
II ketvirtis	12,78	29,85
III ketvirtis	6,39	8,52
IV ketvirtis	-	12,78

Kitų išmokų, perleisto turto ar suteiktų garantijų įmonės priežiūrą vykdančiams asmenims nebuvo suteikta.

3.17. Poataskaitiniai įvykiai

Poataskaitinių įvykių, turinčių reikšmingos įtakos įmonės veiklai ir jos tęstinumui, nebuvo.

Direktorė

Vyr. finansininkė

Laima Urbšienė

Asta Urbonienė

 VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“ Radvilų Dvaro g. 31 LT-48331, Kaunas	2017 m. gruodžio 31d. finansinės ataskaitos 2018 m. vasario 28 d. Nr.45F-125	Lapas 36
	2017-01-01 - 2017-12-31 (ataskaitinis laikotarpis)	

(Visos sumos lentelėse pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip)

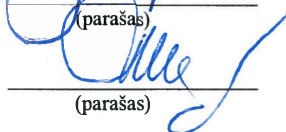
PATVIRTINTA
 Lietuvos Respublikos
 Žemės ūkio ministro
 2018 m. balandžio 24 d.
 įsakymu Nr. 3D - 254

2017 m. PELNO (NUOSTOLIŲ) PASKIRSTYMAS

Straipsniai	Suma, Eur
Ankstesnių finansinių metų nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) ataskaitinių finansinių metų pabaigoje	-
Ataskaitinių finansinių metų grynas pelnas (nuostoliai)	115 747
Pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas ataskaitinių finansinių metų pelnas (nuostoliai)	-
Paskirstytinasis pelnas (nuostoliai) ataskaitinių finansinių metų pabaigoje	115 747
Pervedimai iš rezervų	68 547
Paskirstytinas pelnas (nuostoliai)	184 294
Pelno paskirstymas:	184 294
- pelno dalis, skiriama į privalomąjį rezervą	27 644
- pelno dalis, skiriama į rezervus, naudojamus darbuotojų premijoms, socialiniams, kultūriniais ir panašioms tikslams	18 429
- į valstybės biudžetą įmokama įmonės pelno įmoka	138 221
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai), perkeliamas (perkeliami) į kitus finansinius metus	0

Direktorė

Vyr. finansininkė

 (parašas)

 (parašas)

Laima Urbšienė

Asta Urbonienė

VALSTYBĖS ĮMONĖ „PIENO TYRIMAI“

VEIKLOS ATASKAITA
2017 M.

2018 m. vasario 28 d. Nr. 45F-126

Kaunas

TURINYS

1. BENDROJI INFORMACIJA	3
1.1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengta veiklos ataskaita	3
1.2. Įmonė ir jos kontaktiniai duomenys	3
1.3. Įmonės valdymas ir darbuotojai	3
1.4. Į valstybės biudžetą mokamų pelno įmokų mokėjimas	4
2. VEIKLA, VEIKLOS APLINKA IR RIZIKŲ VALDYMAS	5
2.1. Veiklos pobūdis	5
2.2. Paslaugų užsakovai ir rinkos apžvalga	6
2.3. Rizikos valdymas	8
2.4. Veiklos pokyčių apžvalga	12
2.4.1. <i>Technologiniai pokyčiai</i>	12
2.4.2. <i>Grįžtamasis ryšys iš užsakovų</i>	15
2.4.3. <i>Tarptautinis bendradarbiavimas</i>	16
2.4.4. <i>Investicijos per ataskaitinį laikotarpį, planuojami investicijų projektai</i>	18
3. 2017 M. FINANSINIAI IR NEFINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI, JŲ ATITIKTIS ĮMONĖS VEIKLOS TIKSLAMS	19
3.1. Finansiniai veiklos rodikliai	19
3.1.1. <i>Turto ir nuosavo kapitalo pokyčiai</i>	19
3.1.2. <i>Pagrindiniai finansiniai veiklos rodikliai</i>	19
3.2. Įmonės pardavimų rodikliai	22
3.2.1. <i>Atliktų tyrimų ir kitų paslaugų apimtys</i>	22
3.2.2. <i>Pardavimo pajamų struktūra ir kitimas</i>	25
4. SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS POLITIKA	27
5. VEIKLOS PLANAI	32
5.1. Misija, vizija, vertybės, strateginės kryptys ir tikslai	32
5.2. Planuojami veiklos rodikliai	34
6. INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMAŠI	36
6.1. Informacijos atskleidimas	36
6.2. Veiklos ataskaitos turinys	36
6.3. Apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų rinkiniai	36
6.4. Veiklos ataskaitos ir finansinių ataskaitų rinkinių pateikimas	36

1. BENDROJI INFORMACIJA.

1.1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengta veiklos ataskaita.

Veiklos ataskaita parengta už laikotarpį nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. Veiklos ataskaitoje visi duomenys pateikti 2017 m. gruodžio 31 d., jeigu nenurodyta kitaip. Šioje ataskaitoje VĮ „Pieno tyrimai“ toliau gali būti vadinama įmone.

1.2. Įmonė ir jos kontaktiniai duomenys.

Įmonės pavadinimas	VĮ „Pieno tyrimai“
Teisinė – organizacinė forma	Valstybės įmonė
Savininko kapitalas	4 144 313 Eur
Steigėjas	Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija
Įregistravimo data	1993 m. spalio 15 d.
Įregistravimo pažymėjimas	Nr. 001085
Įmonės kodas	233816290
Įmonės PVM kodas	LT338162917
Buveinės adresas	Radvilų Dvaro g.31, LT- 48331 Kaunas
Telefono numeris	8 (37) 361181
Fakso numeris	8 (37) 361312
Elektroninio pašto adresas	info@pieno-tyrimai.lt
Interneto svetainės adresas	www.pieno-tyrimai.lt

Įmonė filialų ir atstovybių neturi.

1.3. Įmonės valdymas ir darbuotojai.

Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija. Įmonė valdoma per įmonės vadovą.

Administracijos vadovas

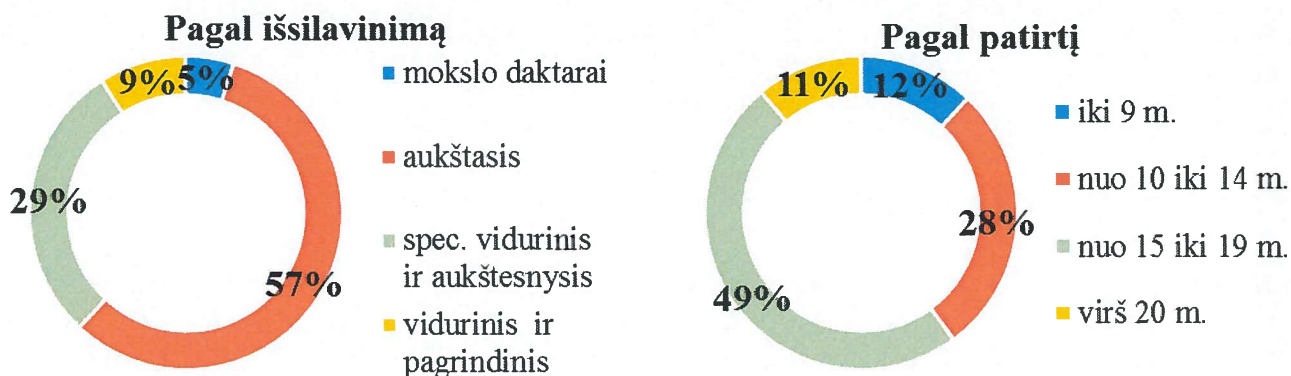
Pareigos	Vardas, pavardė	Dirba šiose pareigose nuo
Direktorė	Laima Urbšienė	2017-05-03

Įmonės organizacinė struktūra sudaryta pagal darbuotojų atliekamas funkcijas. Ji yra tokia: direktorius, vyr. finansininkas, techninis vadovas, kokybės sistemos vadovas, administratorius, finansų ir apskaitos skyrius, informacinių technologijų skyrius, tyrimų laboratorija, kurią sudaro įrengimų priežiūros skyrius, logistikos skyrius, įprastinių tyrimų skyrius, pamatinių tyrimų skyrius.

Vidutinio sąrašinio įmonės darbuotojų skaičiaus kitimas:

	Darbuotojai, vnt.	Pokytis (+;-) punkt. proc.	
2015 m.	140,9	-	-
2016 m.	137,4	-3,5	-2,5
2017 m.	134,4	-3,0	-2,2

Didžiąją dalį įmonės pajėgumų lemia darbuotojų žinios, išmanymas ir įgūdžiai. Įmonės darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą ir darbo patirtį:

Įmonės 2017 m. darbo užmokesčio fondas įskaitant socialinio draudimo mokesčius, buvo 2 099,8 tūkst. Eur. Darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, vidutinis mėnesio nustatytasis darbo užmokestis neatskaičius mokesčių kito:

Pareigybės pavadinimas	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Direktorius	2 124	2 402	2 643
Vadovai	1 827	1 899	1 943
Vyriausieji specialistai	1 423	1 373	1 457
Skyrių vedėjai	1 435	1 436	1 549
Vyresnieji specialistai	1 214	1 218	1 303
Specialistai	1 009	1 032	1 093
Tarnautojai	774	777	860
Laboratorijos darbuotojai	771	766	873
Vairuotojai - ekspeditoriai	725	731	839
Taros paruošėjai	477	465	568
Valytojai	437	419	539
Budėtojai	447	509	659

1.4. Į valstybės biudžetą mokamų pelno įmokų mokėjimas.

Įmonės pelno įmokų mokėjimo į valstybės biudžetą politika suformuota Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo reikalavimais:

- Visas įmonės turtas nuosavybės teise priklauso valstybei, o įmonė jai perduotą ir jos įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija (ŽŪM). Įmonė teikia mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise paskaičiavimo deklaraciją Valstybinei mokesčių inspekcijai ir sumoka jį į valstybės biudžetą:

Savininko kapitalo dydis data	Eur	Tarifas, proc.	Mokestis už turto naudojimą patikėjimo teise, Eur	Sumokėjimo terminas	Sumokėjimo data
2015-01-01	3 366 103	2	67 322	2015-07-01	2015-05-29
2016-01-01	3 366 103	2	67 322	2016-07-15	2016-06-23
2017-01-01	3 366 103	2	67 322	2017-07-15	2017-06-15

- Įmonės veiklos tikslai atitinka įstatymo nuostatą, kad valstybės įmonės tikslai yra teikti viešąsias paslaugas, gaminti produkciją ir vykdyti kitą veiklą, siekiant tenkinti viešuosius interesus. Įmonei teisės aktais pavesta atlikti žalio pieno tyrimus pieno supirkimo administravimo, pieno saugos ir kokybės užtikrinimo, atsiskaitymo už superkamą pieną, gyvulių produktyvumo kontrolės tikslais. Tyrimų rezultatais naudojasi skirtingus interesus atstovaujančios šalys: valstybės institucijos, kontroliuojančios įmonės (vartotojų interesų gynimas, saugi sveika pieno gamyba ir perdirbimas, eksporto ir konkurencingos produkcijos gamybos sąlygų užtikrinimas), pieno supirkėjai (perdirbėjai) (išigyti aukštos vertės žaliavą kuo mažesnėmis sąnaudomis), pieno gamintojai (pieno gamyba kuo žemesnėmis sąnaudomis, pieno bandų vadyba). 2012 m. birželio 6 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr.665 „Dėl valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, VI „Pieno tyrimai“ pagal savo tikslus priskirti 2 įmonių grupei, kurioms nustatyti valstybės socialinių ir politinių tikslų įgyvendinimo, taip pat pelningos veiklos tikslai. Vykdam šio nutarimo reikalavimus, įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija privalo užtikrinti, kad įmonė laiku pervestų į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą pelno įmoką. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras tvirtina kiekvienų ataskaitinių metų pelno (nuostolių) paskirstymą, kuriuo nustatoma mokėtina į valstybės biudžetą pelno įmoka. Ją įmonė privalo sumokėti per 30 dienų nuo pelno (nuostolių) paskirstymo patvirtinimo.

Įmonės pelno įmokų mokėjimas:

Ataskaitinis laikotarpis	Pelno įmokos į valstybės biudžetą			Sumokėjimo terminas	Sumokėjimo data	
	įmokų bazė, Eur	proc.	mokėtina suma, Eur			
2015 m.	grynasis pelnas	88 661	50	44 331	2016-05-30	2016-05-05
2016 m.	grynasis pelnas	47 515	50	23 758	2017-05-30	2017-05-23
2017 m.	paskirstytinasis pelnas	184 294	75	138 221	2018-05-30	

2. VEIKLA, VEIKLOS APLINKA IR RIZIKŲ VALDYMAS.

2.1. Veiklos pobūdis.

Pagal savo veiklos pobūdį įmonė yra specializuota centrinė šalies pieno tyrimų laboratorija, kurios pagrindinis veiklos tikslas – viso šalyje superkamo pieno ir kontroliuojamų gyvulių pieno sudėties ir kokybės tyrimai bei kitos pieno tyrimų ir su jų atlikimu susijusios paslaugos.

Šalyje veikianti vieninga žalio pieno sudėties, kokybės vertinimo ir saugos stebėsenos sistema ir tyrimų atlikimas centrinėje akredituotoje laboratorijoje Valstybės įmonėje „Pieno tyrimai“ atitinka pasaulinę praktiką bei pagrindinių ES norminių dokumentų reikalavimus ir užtikrina pastovų ir tolygų pieno žaliavos sudėties ir kokybės vertinimą visiems pieno sektoriaus dalyviams: gamintojams, supirkėjams, kontroliuojančioms bei administruojančioms pieno supirkimą institucijoms. Siekiama ne tik garantuoti teisingą atsiskaitymą už superkamą pieną, bet ginti ir saugoti pieno gaminių vartotojų sveikatos saugos interesus, užtikrinti pieno produktų eksporto reikalavimų vykdymą bei vystyti veiklą tvarios pienininkystės, pilnavertės mitybos, saugaus ir kokybiško maisto kryptimis.

Įmonės pagrindinė veikla:

- atlieka sudėties ir kokybės tyrimus pieno žaliavos saugos ir kokybės stebėsenai bei kontrolei ir atsiskaitymui už superkamą pieną;
- atlieka Lietuvos Respublikos kontroliuojamų karvių pieno sudėties bei kokybės tyrimus;
- kaupia, archyvuoja, apdoroja ir analizuoja pieno perdirbimo įmonių superkamo pieno sudėties ir kokybės duomenis, pateikia iširtų pieno mėginių rezultatų analizę bei statistinius duomenis kontroliuojančioms įstaigoms;
- atlieka tyrimus tiesiogiai pienu ir pieno produktais prekiaujantiems ūkininkams;
- formuoja jungtinius pieno mėginius karvių ligų tyrimui ir perduoda juos Nacionaliniam maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutui;
- atlieka mastito sukėlėjų ir jų jautrumo antibiotikams nustatymą pieno mėginyje mikrobiologiniu metodu;
- atlieka mastito sukėlėjų nustatymą PGR metodu;
- atlieka karvės veršingumo nustatymo tyrimus;
- teikia pieno mėginių pristatymo tiesiogiai iš pieno ūkių į pieno tyrimų laboratoriją paslaugas;
- nustato tetraciklinų ir chloramfenikolio likučius piene;
- teikia pieno tyrimų laboratorijoms kontrolinio pieno mėginius, matuoklių derinimo rinkinius ir mėginių rinkinius tarplaboratoriniams palyginamiesiems tyrimams;
- tiria pašarus;
- atlieka kitas paslaugas, susijusias su pieno žaliavos sektoriumi.

VĮ „Pieno tyrimai“ įdiegta tarptautinius standartus atitinkanti vadybos sistema. Įmonė akredituota Nacionaliniame akreditacijos biure, kuris patvirtino įmonės kompetenciją atlikti žalio pieno sudėties ir kokybės tyrimus pagal standartą LST EN ISO/IEC 17025:2005 „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“.

2.2. Paslaugų užsakovai ir rinkos apžvalga.

Įmonė teisės aktais įpareigota atlikti visus privalomus šalyje pieno tyrimus:

- Pieno sudėties ir kokybės tyrimų atlikimas pieno ūkiams parduodant pieno žaliavą perdirbti arba parduodant pieną ir jo produktus tiesiogiai į rinką (toliau tyrimai pieno žaliavos supirkimo administravimui), išduodamas tyrimo protokolas, tyrimų rezultatais ir parengtomis duomenų analizės programomis naudojasi pieno gamintojai, supirkėjai, perdirbėjai, Žemės ūkio ministerija, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir kitos institucijos, administruojančios bei kontroliuojančios pieno žaliavos supirkimą.

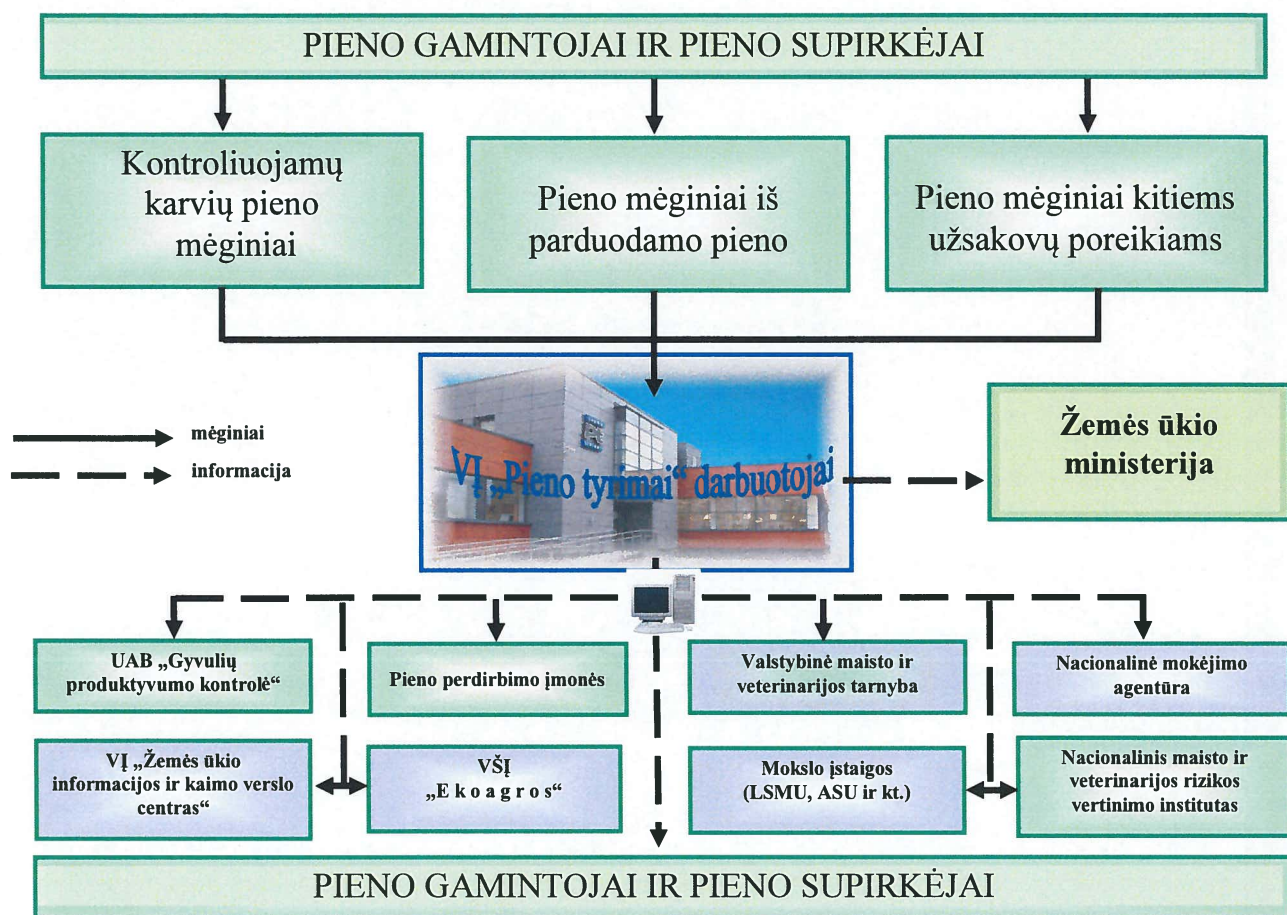
- Riebalų, baltymų, somatinių ląstelių skaičiaus ir urėjos tyrimo atlikimas gyvulių veislininkystės tikslais, išduodamas tyrimo protokolas, tyrimo rezultatais ir jų duomenų analizės programomis naudojasi Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“, pieno gamintojai.

Įmonės papildomai vykdoma veikla didžiąja dalimi susideda iš pieno tyrimų, nustatančių įvairius pieno sudėties ir kokybės rodiklius, ir su jų atlikimu susijusia veikla, todėl šioje srityje konkurencija taip pat nedidelė, o paslaugų paklausą lemia pieno sektoriaus aktualijos, pieno produktų eksporto reikalavimų pokyčiai bei užsakovų finansinės galimybės.

Įmonės atliekamų paslaugų užsakovai (mokėtojai)**(1 lentelė)**

Paslaugų grupės pavadinimas	Užsakovai (mokėtojai) – įmonės pajamų dalis, proc.	Rinkos dydis
1. Teisės aktais pavesta veikla - 74,6 %		
1.1. Superkamo ir tiesiogiai į rinką parduodamo pieno ir jo produktų sudėties ir kokybės įprastiniai tyrimai	LR Žemės ūkio ministerija – 21,9 %	Įmonė atlieka visus valstybės pavestus privalomus tyrimus ir paslaugas
	Pieno supirkimo įmonės – 22,9 %	
	Pieno pardavėjai (gamintojai) – 6,0 %	
	Pieną ir jo produktus tiesiogiai į rinką parduodantys gamintojai – 0,2 %	
1.2. Riebalų, baltymų, somatinių ląstelių ir urėjos tyrimai gyvulių produktyvumo kontrolei	UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ – 23,6 %	
2. Papildoma veikla - 25,4 %		
2.1. Pieno tyrimai ir su jais susijusios paslaugos	Pieno supirkėjai, perdirbėjai ir pieno pardavėjai (gamintojai) – 18,4 %	Didele dalimi priklauso nuo pieno sektoriaus aktualijų, pieno produktų eksporto sąlygų ir pan.
	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (VMVT) – 3,2 %	Priklauso nuo VMVT vykdomų priemonių apimčių
	Latvijos pieno supirkėjai – 1,1 %	Plėtrą riboja dideli mėginių atsivežimo kaštai bei konkurencija su vietinėmis laboratorijoms
2.2. Tyrimai ir paslaugos pieno bandų vadybai (mastito sukėlėjų, karvių veršingumo nustatymas)	Pieno pardavėjai (gamintojai) – 0,5 %	Plėtra galima kartu su technologinės pažangos augimu pieno ūkiuose
2.3. Mėginių formavimas užkrečiamų ligų tyrimui iš pieno mėginio	Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas – 0,6 %	Sukurta sistema patraukli, tačiau plėtros galimybės išnaudotos
2.4. Kita su pieno tyrimų atlikimu susijusi veikla	Pieno gamintojai, supirkėjai, perdirbėjai ir kiti – 1,6 %	Įvairūs pardavimai, dažniausia susiję su pagrindinių įmonės paslaugų teikimo užtikrinimu, tenkinat užsakovų poreikius

VĮ „Pieno tyrimai“ veiklos schema:

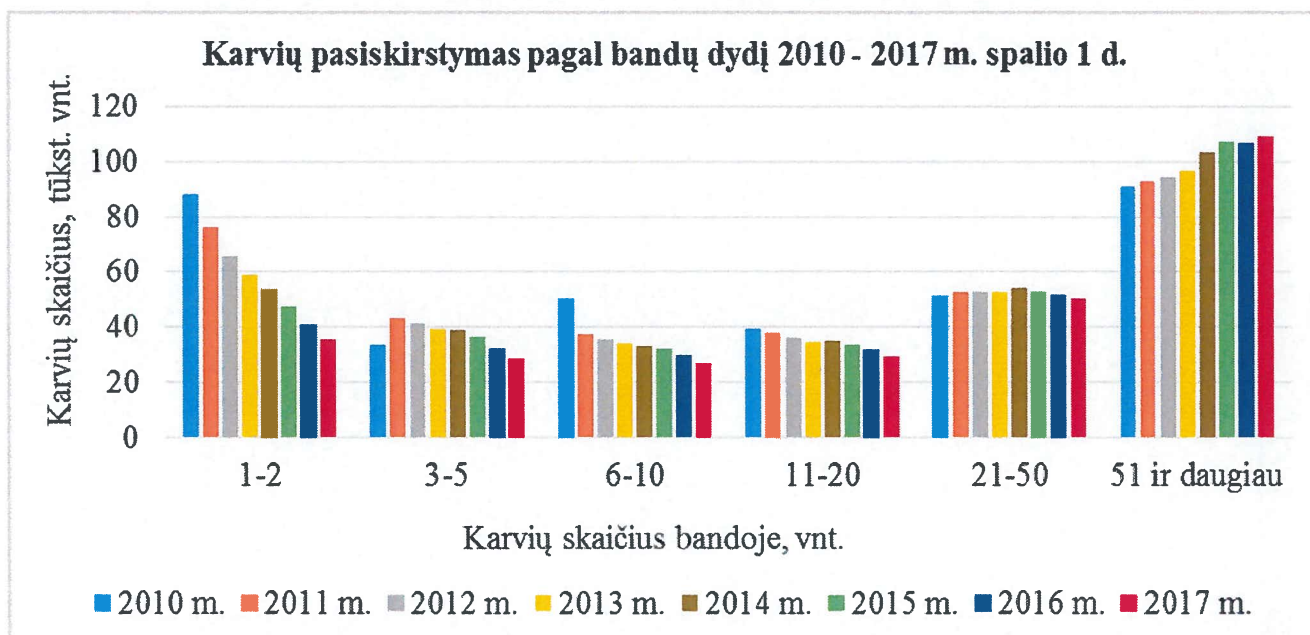
3. Rizikos valdymas.

- Rinkos rizika:

1) *Pieno bandų ir pieno pardavėjų skaičiaus mažėjimas.* VĮ „Pieno tyrimai“ atliekamų tyrimų ir paslaugų apimtys tiesiogiai priklauso nuo pieno bandų skaičiaus. Įmonės pieno tyrimų laboratorijoje tiriamas visas Lietuvos Respublikoje superkamas pienas iš kiekvieno pieno gamintojo parduodamo pieno Pieno supirkimo taisyklėse nustatytu periodiškumu.

Vyksta pastovus pieno gamintojų, parduodančių pieną, skaičiaus mažėjimas. Šalyje istoriškai susiklostė, kad pieno gamyba vertėsi beveik kiekviena kaime gyvenanti šeima, kuri 1 – 2 karves laikė savo poreikių tenkinimui, o pieno likutį parduodavo perdirbimui. Todėl didžiąją dalį šalyje registruotų bandų sudaro 1-2 karvių laikytojai (63,9 proc.) ir 3-5 karvių laikytojai (17,6 proc.). Stambesnių pieno ūkių skaičius po truputį auga. Tačiau stambių pieno ūkių skaičiaus augimo tempas niekada nebus toks didelis, kaip smulkių ūkių mažėjimo, nes didelius pieno ūkius įkurti yra

daug sudėtingiau, reikia daugiau resursų, investicijų, piniginių lėšų, išteklių, žinių ir kt. Pastaraisiais metais pastebimas vidutinių pieno ūkių skaičiaus ir juose laikomų karvių skaičiaus mažėjimas.

Keičiantis ir augant šalies ekonomikai, kuriasi ir plečiasi prekiniai pieno ūkiai, pasinaudojantys ES teikiama parama, atitinkantys ES teisės aktų keliamus reikalavimus, gaminantys didelius pieno kiekius. Kadangi ūkiai labiau specializuojasi, persiorientuoja į tas ūkio šakas, kurios efektyvesnės tame šalies regione, kuriame įsikūręs ūkis, ar dėl senyvo amžiaus visiškai pasitraukia iš žemės ūkio veiklos, smulkūs 1-2 ir 3-5 karvių ūkiai, kurie vis dar sudaro didžiąją dalį registruotų pieno bandų (81,5 proc.), sparčiai ir nuolat mažėja. Neigiamai įmonės veiklos rezultatus įtakoja 6-10, 11-20 ir 21-50 karvių bandoje laikančių ūkių skaičiaus mažėjimas.

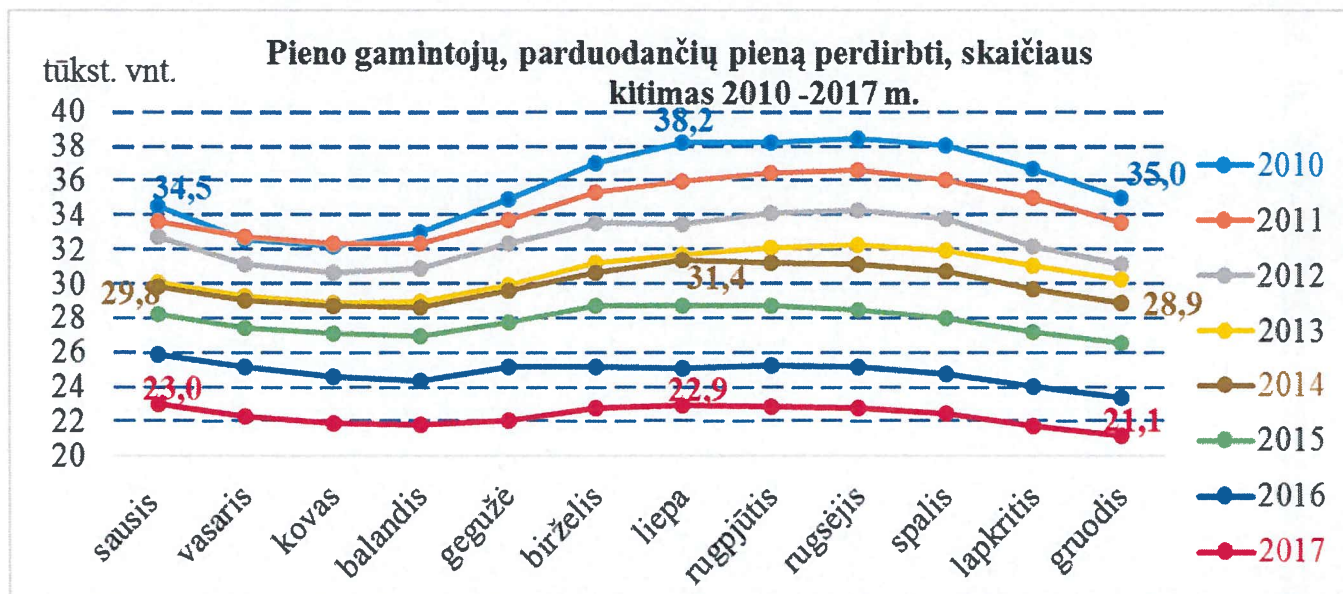
Karvių skaičiaus ir pieno bandų pasiskirstymas pagal bandų dydį 2010-2017 m. spalio 1d.

(2 lentelė)

Karvių skaičius bandoje, vnt.	2010 m.		2011 m.		2012 m.		2013 m.		2014 m.		2015 m.		2016 m.		2017 m.	
	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%
Karvių skaičius																
1-2	88,1	24,9	76,4	22,4	65,8	20,2	59,0	18,6	53,6	16,8	47,4	15,3	40,8	13,9	35,3	12,6
3-5	33,8	9,6	43,4	12,7	41,1	12,6	39,2	12,4	38,8	12,2	36,7	11,8	32,4	11,0	28,3	10,1
6-10	50,3	14,2	37,4	11,0	35,6	10,9	34,0	10,7	33,1	10,4	32,0	10,3	29,8	10,2	27,0	9,6
11-20	39,2	11,1	38,1	11,2	36,2	11,1	34,6	10,9	35,2	11,1	33,5	10,8	31,9	10,9	29,2	10,4
21-50	51,5	14,6	52,9	15,5	52,8	16,2	52,9	16,7	54,1	17,0	52,9	17,1	51,6	17,6	50,6	18,1
51 ir <	90,9	25,6	92,9	27,2	94,4	29,0	97,1	30,7	103,5	32,5	107,5	34,7	107,0	36,4	109,4	39,2
Iš viso	353,8	100	341,1	100	325,9	100	316,8	100	318,3	100	310,0	100	293,5	100	279,8	100
Bandų skaičius																
1-2	71,6	75,9	61,5	73,8	52,3	71,4	46,6	69,9	41,9	67,9	36,9	66,0	31,9	64,7	27,6	63,9
3-5	10,1	10,7	11,8	14,2	11,2	15,3	10,7	16,0	10,5	17,0	9,9	17,7	8,7	17,6	7,6	17,6
6-10	7,5	8,0	5,0	6,0	4,8	6,6	4,6	6,9	4,5	7,3	4,3	7,7	4,0	8,1	3,6	8,3
11-20	2,7	2,9	2,6	3,1	2,5	3,4	2,4	3,6	2,4	3,9	2,3	4,1	2,2	4,5	2,0	4,6
21-50	1,7	1,8	1,7	2,0	1,7	2,3	1,7	2,5	1,7	2,8	1,7	3,0	1,7	3,4	1,6	3,7
51 ir <	0,7	0,7	0,7	0,9	0,7	1,0	0,7	1,1	0,7	1,1	0,8	1,5	0,8	1,7	0,8	1,9

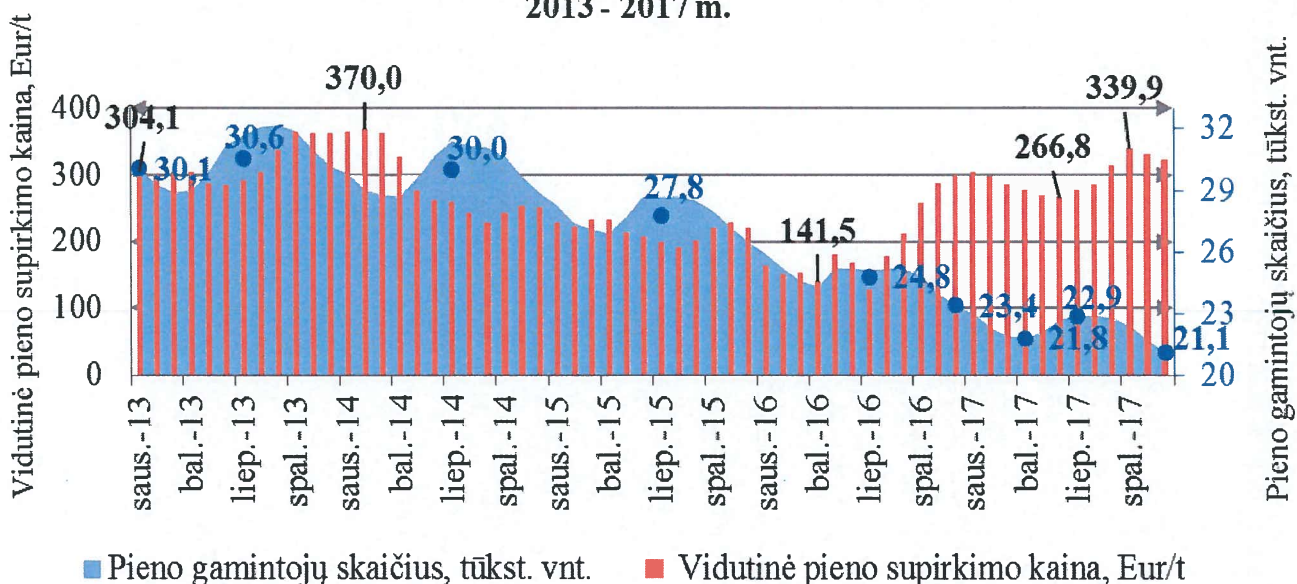
Iš viso	94,3	100	83,3	100	73,2	100	66,7	100	61,7	100	55,9	100	49,3	100	43,2	100
---------	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----

Nuolatinis smulkių bandų skaičiaus mažėjimas lemia *pieno gamintojų*, parduodančių pieną perdirbti, nuo kurių skaičiaus tiesiogiai priklauso įmonės atliekamų paslaugų apimtys, skaičiaus mažėjimą.

2017 m. vidutinis pieno gamintojų, parduodančių pieną perdirbti, skaičius buvo 22,3 tūkst. vnt. Šis skaičius, lyginant su 2016 m., sumažėjo 2,5 tūkst. vnt. (-10,1 proc.), o lyginant su 2015 m. – 5,5 tūkst. vnt. (-19,8 proc.). Šias didėjančias mažėjimo tendencijas lėmė pieno rinkos nepastovumas, žemos pieno supirkimo kainos. Taip pat vyksta nuolatinis sezoninis svyravimas kintant karvių laktacijai skirtingu metų laiku. Pieno gamintojų skaičiaus ir pieno žaliavos vidutinės supirkimo kainos kitimas 2013 - 2017 m.:

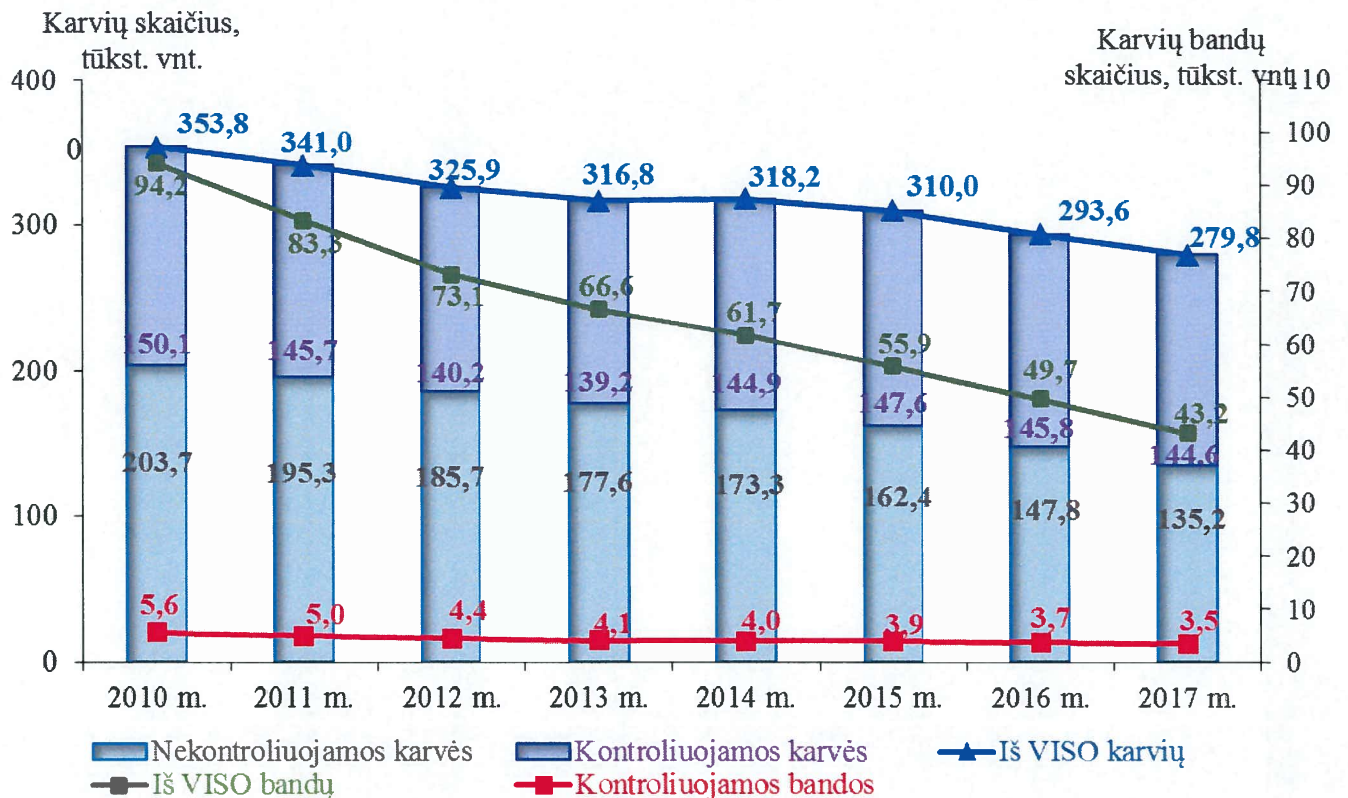
Vidutinės pieno supirkimo kainos ir pieno gamintojų skaičiaus kitimas 2013 - 2017 m.

2) *Kontroliuojamų karvių skaičiaus kitimas.* Įmonė atlieka pieno sudėties ir kokybės tyrimus veislininkystės tikslais kiekvienai kontroliuojamai karvei kartą per mėnesį (išskyrus liepos mėn.). Todėl šių tyrimų atlikimo skaičius priklauso nuo kontroliuojamų karvių skaičiaus kitimo. 2017 m. kontroliuojamų karvių skaičius sudarė 49,7 proc. nuo visų šalies karvių skaičiaus, 2016 m. – 49,7 proc. ir 2015 m. – 47,6 proc.

Šalies visų karvių ir kontroliuojamų karvių skaičiaus kitimas 2010 – 2017 metais:

Karvių skaičiaus mažėjimas vyksta daugiausia dėl ūkių pasitraukimo iš gamybos, o kontroliuojamų karvių skaičius išlieka stabilus, nes tik kontroliuojant prekes pienu bandas galimas pažangus tolimesnis pieno ūkio vystymas.

3) *Pieno sektoriaus netolygus kitimas.* Lietuvos pieno sektorius yra orientuotas į eksportą, kurio rinkos nuolat kinta ir apima pakankamai platų labai skirtingą savo pieno produktų vartojimo įpročiais rinkų spektrą. Griežtėjantys aplinkosauginiai reikalavimai, gana dažna pieno ir jo produktų vartojimo antireklama, nuolatinis pieno supirkimo kainų svyravimas reikalauja lankstumo ir greitų pokyčių, siekiant išlikti rinkoje ar prekiauti naujose. Todėl VĮ „Pieno tyrimai“ specialistai dalyvauja tarptautinių organizacijų, susijusių su pienu ir jo produktais, veikloje, nuolat kelia kvalifikaciją, siekia pieno tyrimus atlikti naudojant pažangiausias technologijas ir įrangą.

- *Kredito grąžinimo rizika.* Įmonei iškyla finansinių įsipareigojimų vykdymo rizika dėl lizingo būdu įsigyto turto. Ilgalaikę banko paskolą, gautą pastato rekonstrukcijai pritaikant ją pieno tyrimų laboratorijai, įmonė baigė mokėti 2016 m. sausio mėnesį. Pradelstų finansinių įsipareigojimų įmonė neturi. Ilgalaikę banko paskola pastato rekonstrukcijai ir lizingo įsipareigojimai sudarė, Eur:

	Pradžia/ pabaiga	Palūkanos, %	2017-12-31 galiojusių sutarčių pradinė vertė	Likutis		
				2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31
1. Banko paskola pastato rekonstrukcijai	2006-06-01/ 2016-01-16	Marža 0,098 + VILIBOR 1 mėn.	-	-	-	21 933
2. Lizingo būdu įsigyta tyrimų įranga	2013-04/ 2020-07/	2,57-3,0	1 663 805	753 312	564 972	522 047
3. Lizingo būdu įsigyti automobiliai mėginių surinkimui	2014-03/ 2017-04	2,5	-	-	2 544	10 450

Iš viso 1 663 805 753 312 567 516 554 430

- Įmonei *palūkanų normos rizika* iškyla dėl paskolų ir lizingo mokėjimų. Ilgalaikę paskolą įmonė jau baigė mokėti 2016-01-16. Lizingo sutartys įrangai įsigyti pasirašytos su pastoviomis metinėmis palūkanomis 2,57 - 3,0 proc., kurios yra tiksliai prognozuojamos. Palūkanų įmonė per 2015 - 2017 m. sumokėjo:

	2017 m.	2016 m.	2015 m.
Sumokėta palūkanų iš viso, Eur	19 252	18 232	14 501
t. sk.: paskolos palūkanos	-	-	123
lizingo palūkanos	19 252	18 232	14 378

- Valiutiniai pinigų srautai sudaro labai nereikšmingą įmonės piniginių srautų dalį, todėl *valiutų kursų svyravimo rizikos* nėra. Nuo 2015 m. sausio 1 d. šalies piniginis vienetas euras, todėl valiutinių pinigų srautai dar mažesni;

- *Kapitalo rizikos valdymas*. Įmonės kapitalo valdymo tikslai yra vykdyti jai pavestas užduotis ir užtikrinti veiklos tęstinumą. Įmonė uždirba pelno ir sumoka visus mokesčius į valstybės biudžetą. Įmonės vadovybė *kontroliuoja* šiuos įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykius:

Rodiklio pavadinimas	Priimtina reikšmė	2017 m.	2016 m.	2015 m.	Apibūdinimas
Bendrasis likvidumo koef.	tarp 1,2 ir 2,0	1,45	2,14	2,19	geras, tenkina
Kritinio likvidumo koef.	tarp 1,0 ir 1,5	1,12	1,63	1,61	geras, tenkina
Bendrasis mokumo rodiklis (Nuosavybė/Įsipareigojimai), koef.	kritinė riba žemiau 0,5, priimtina reikšmė 2,0	4,15	6,04	5,8	labai geras
Skolų ir turto koef. (Įsipareigojimai/Turtas)	priimtina reikšmė iki 0,5	0,19	0,14	0,15	labai geras
Skolų ir nuosavo kapitalo koef. (Įsipareigojimai/Nuosavybė)	priimtina reikšmė iki 0,5	0,24	0,17	0,17	labai geras

2.3. Veiklos pokyčių apžvalga.

2.3.1. Technologiniai pokyčiai.

Kokybės vadybos sistemos priežiūra. Įmonėje įdiegta, palaikoma ir tobulinama vadybos sistema yra įforminta dokumentais. VĮ „Pieno tyrimai“ vadybos sistemos politika ir tikslai yra nustatyti Kokybės vadovo 8 leidime su 5 keitiniais (paskutinis keitinys patvirtintas 2017-12-01). Dokumentais įformintos programos, procedūros, instrukcijos yra tokios apimties, kokios reikia užtikrinti atliekamų tyrimų rezultatų kokybę. Politikos ir procedūrų tinkamumui užtikrinti dokumentai yra kiekvienais metais peržiūrimi ir, jei būtina, taisomi, kad užtikrinti jų nuolatinį tinkamumą ir taikomų reikalavimų atitikimą.

Įmonėje yra parengti 8 laboratorijos tyrimo metodai ir 2 kalibravimo metodikos. 2017 metais kalibravimo metodikoms parengti trys keitiniai: 506KM01 Skysčių dozatorių kalibravimas, 1 leidimas 2015-01-30 parengti 2 keitiniai: 4 keitinys patvirtintas 2017-04-24, 5 keitinys 2017-12-29, 506KM02 Termometrų kalibravimas, 1 leidimas 2015-01-30 paruoštas vienas keitinys 2017 - 05-15.

Įmonėje įsisavintiems standartiniams metodams bei laboratorijos parengtiems metodams taikyti yra parengta 15 standartinės veiklos procedūrų. 2017 m. atliktos visų dokumentų peržiūros ir taikomų reikalavimų atitikčiai užtikrinti parengta 12 standartinės veiklos procedūrų po 1 keitinį, 3 standartinės veiklos procedūroms po 2 keitinius.

Įmonėje yra parengtos 36 vadybos sistemos procedūros. 2017 m. atliktos visų procedūrų peržiūros ir nuolatinei taikomų reikalavimų atitikčiai užtikrinti parengta 30 procedūrai po 1 keitinį, 3 procedūroms po 2 keitinius ir 3 procedūroms parengti nauji leidimai.

Įmonėje yra parengtos 37 darbo instrukcijos. 2017 m. atliktos visų darbo instrukcijų peržiūros ir nuolatinei taikomų reikalavimų atitikčiai užtikrinti parengta 25 darbo instrukcijoms po 1 keitinį, 6 darbo instrukcijoms po 2 keitinius, 2 darbo instrukcijoms - 3 keitiniai, 2 darbo instrukcijoms parengti nauji leidimai ir 2017 metais parengtos 2 naujos darbo instrukcijos (504DI25 *Pašarų tyrimas Quant FT-NIR spektrometru*, 1 leidimas 2017-09-18 su 1 keitiniu, patvirtintu 2017-11-13 ir 504DI24 *Pelenų kiekio nustatymas pašaruose*, 1 leidimas 2017-09-18).

Dalyvavimas atliekamų tyrimų kokybės tikrinimo programose. 2017 metais įmonės laboratorija pagal parengtą planą dalyvavo atliekamų tyrimų kokybės tikrinimuose/tarplaboratoriniuose palyginimuose (PT), pamatiniais ir įprastiniais tyrimų laboratorijoje įsisavintais standartiniais arba laboratorijos parengtais metodais atliekant pieno fizikinius, cheminius ir mikrobiologinius tyrimus: riebalų, baltymų, laktozės, urėjos kiekį, aktyvųjį rūgštingumą (pH), užšalimo temperatūrą, somatinių ląstelių skaičių, bendrą bakterijų skaičių, inhibitorinių medžiagų likučius, visuminį sausųjų medžiagų kiekį. 2017 metais PT dalyvauta 34 kartus, tyrimai atlikti 20-čia laboratorijoje įsisavintų arba patvirtintų metodų; iširti 224 pieno mėginiai. Nepatenkinamai įvertintų rezultatų nebuvo, aštuonių mėginių rezultatai įvertinti abejotiniais, o 216 mėginių tyrimų rezultatai buvo patenkinami, kas parodo tinkamą darbuotojų kompetenciją atlikti tyrimus.

Atliekamų tyrimų kokybės tikrinimo programų organizatoriai:

- Prancūzijos centrinė laboratorija *Actalia-Cecalait* pieno ir pieno produktų tyrimų įvertinimui ir patvirtinimui;
- Bentley Instruments & *Actalia-Cecalait*, Prancūzija;
- ICAR (Tarptautinis gyvulių apskaitos komitetas), Italija;
- Muva Kempten laboratorijos ir atliekamų tyrimų kokybės tikrinimų paslaugų centras, Allgäu, Vokietija;
- LKV Agro-Tier-Service GmbH, Vokietija.

Pritaikydami savo dalyvavimo atliekamų tyrimų kokybės tikrinimuose patirtį, 2017 metais organizavome analogiškus kvalifikacijos tikrinimus Lietuvos pieno perdirbimo/supirkimo įmonėms, turinčioms termistorinius krioskopus pieno užšalimo temperatūrai nustatyti ir infraraudonosios spinduliuotės vidurinės srities matuoklius pieno sudėčiai tirti. 2017 metais šiuose tikrinimuose tiriant pieno sudėtį dalyvavo 17 įmonių (iš jų 3 įmonės tyrimus atliko dviem matuokliais ir 1 įmonė – trimis matuokliais), tiriant užšalimo temperatūrą - 11 įmonių (iš jų 1 įmonė tyrimus atliko dviem matuokliais). Be to, du kartus (kovo ir birželio mėnesiais) sudėties tyrimuose dalyvavo Baltarusijos Bresto srities Maisko pieno tyrimų laboratorija. Pieno užšalimo temperatūros ir pieno sudėties kvalifikacijos tikrinimuose kiekvieną mėnesį dalyvavo ir mūsų įmonės Įprastinių tyrimų skyriaus darbuotojai.

2017 metais du kartus (vasario ir spalio mėnesiais) organizuoti kvalifikacijos tikrinimai, nustatant inhibitorinių (antimikrobinių) medžiagų likučius piene. Buvo pateikti 4 pieno mėginiai su skirtingais antibiotikais ir 1 pieno mėginys be inhibitorinių medžiagų. Šiuose tikrinimuose dalyvavo 17 pieno perdirbimo įmonių, iš jų devynios su 2 testais, viena su 3 testais ir viena su penkiais testais. Mūsų įmonė šiuose tikrinimuose dalyvavo su Delvotest SP-NT testu laboratorijos parengtu metodu 504MET12:2015, 1 leidimas.

Vidaus auditai. Įmonėje pagal sudarytą penkmečio planą akreditavimo laikotarpiui ir metinę auditų programą-grafiką bei parengtą procedūrą periodiškai yra atliekami laboratorijos veiklos vidaus auditai, kurių tikslas patikrinti, ar jos veikla ir toliau atitinka vadybos sistemos reikalavimus ir tarptautinį standartą LST EN ISO/IEC 17025:2005. Auditus atliko 8 kvalifikuoti

įmonės darbuotojai. 2017 metais pateiktos 28 vidaus auditų ataskaitos, iš jų 7 horizontalūs, kai detaliai patikrintas vienas vadybos sistemos elementas, 9 vertikalūs (pagal įrašus patikrinti visi su atliktais tyrimais susiję vadybos sistemos elementai), 11 stebėto tyrimo (įvertinta darbuotojų kompetencija atlikti konkrečius tyrimus), bei 1 auditas atliktas vadybos sistemos vientisumo įvertinimui.

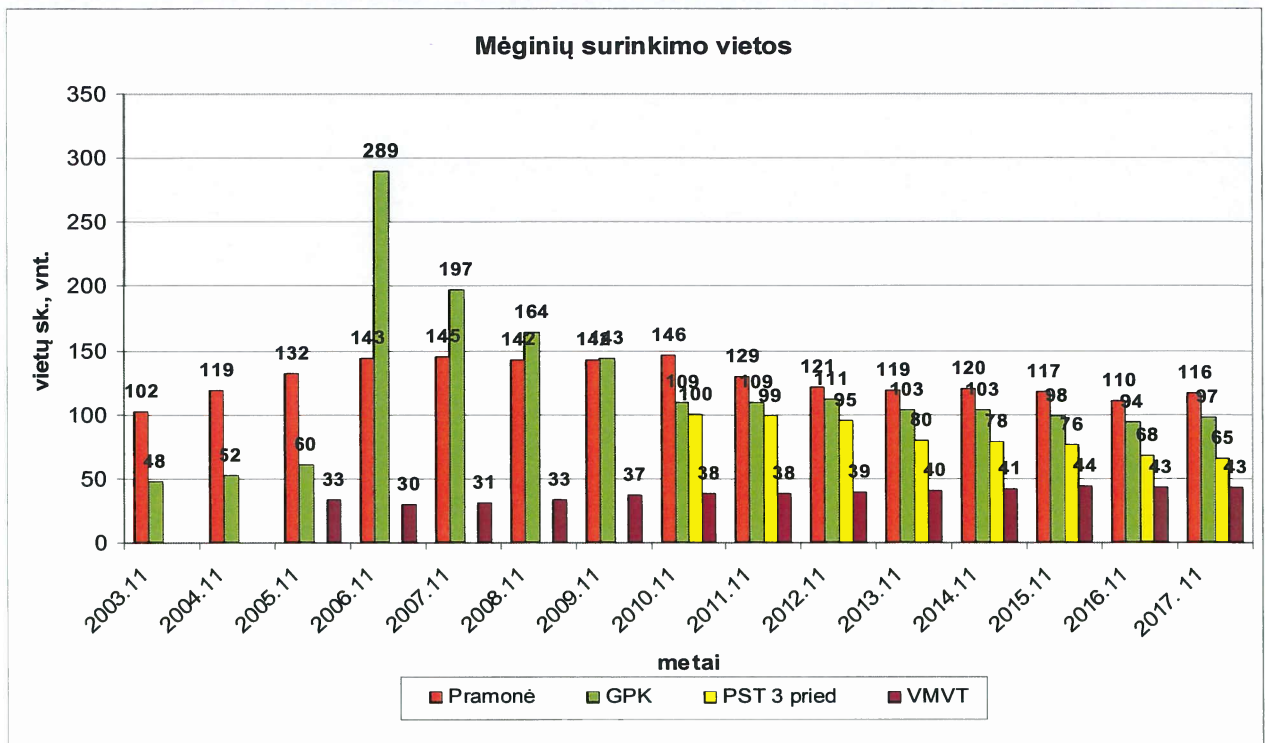
Atlikus vidaus auditus, neatitiktųjų nenustatyta. Vidaus auditoriai pateikė 8 rekomendacijas gerinimui, 6 rekomendacijos jau yra įgyvendintos.

Informacinių technologijų taikymas. 2017 metais buvo plečiama ir tobulinama kompiuterinė laboratorijos darbo ir informacijos valdymo sistema, kuri apima mėginių atvežimą ir tyrimą, informacijos pateikimą, tyrimų duomenų analizę, grupavimą bei statistinį apdorojimą, kokybės sistemos vadybą. Siekiant įvykdyti naujas užduotis, atliekant vadybos sistemos tobulinimą, Informacinių technologijų skyriuje buvo sukurtos atitinkamos kompiuterinės programos:

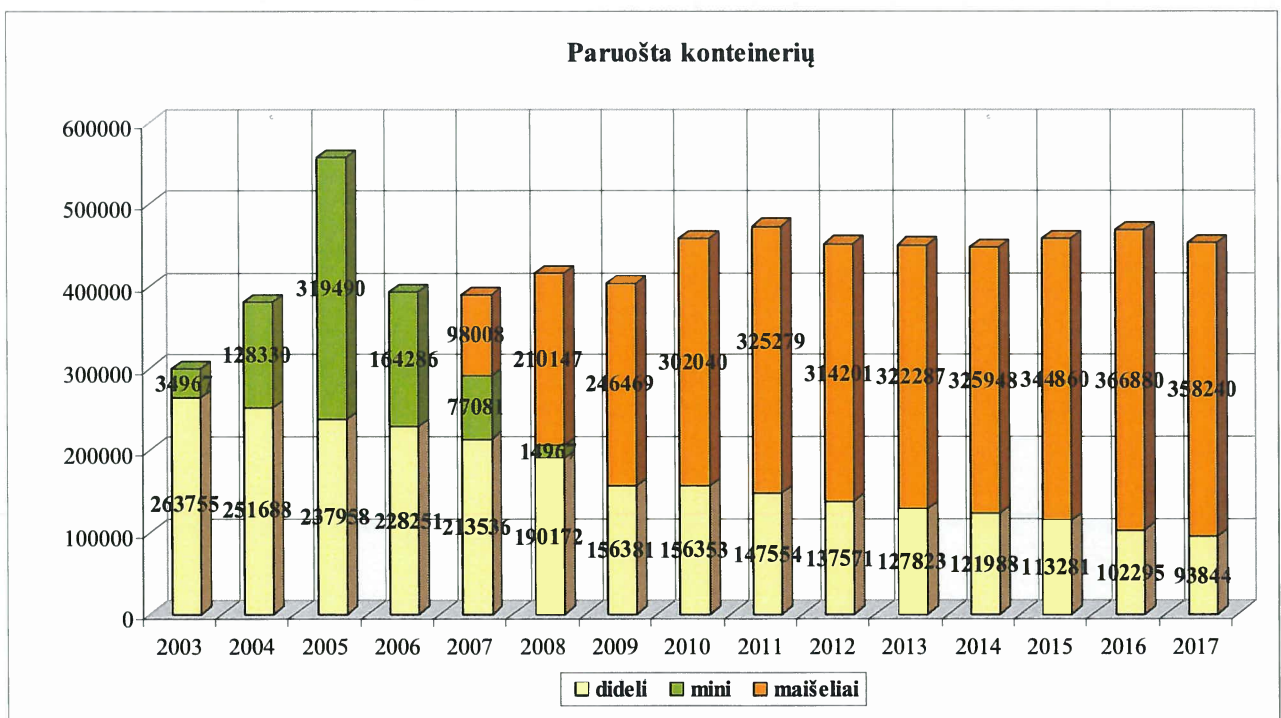
- Sukurtas Integralios laboratorijos valdymo informacinės sistemos (ILVIS) Logistikos modulis. Į sukurtą sistemą suvedami paruošti, išvežti, atvežti, sugadinti, pamesti konteineriai. Vykdoma detali apskaita pagal kiekvieną išvežimo vietą. Sistemoje suvedamas planuojamas išvežti/atvežti konteinerių skaičius, vairuotojai pagal suvestą planą mato pilną informaciją kiek kokios taros reikia pasikrauti. Visus reikiamus dokumentus vairuotojas gali atsispausdinti programoje.
- Sukurta programa „PT užsakymai“ - budėtojų darbo vietoje priimtų mėginių ir apmokėjimo registracijai, apskaitos dokumentų paruošimui, dokumentacijos formų pildymui.
- Sukurta programa PGR tyrimui (12 mastito sukėlėjų).
- Sukurta programa „Chloramfenikolio tyrimas“ leidžianti formuoti tyrimo plokšteles, automatiškai įkelti rezultatus iš prietaiso, išduoti tyrimų protokolus.
- Sukurta programa „Siuntiniai“ - VMVT siuntinių vežimo užsakymų registravimui.
- „Pienas“ programoje glaudumo ir teisingumo testuose, kurie atliekami vieną kartą per parą, įvertinama urėjos ir rūgštingumo (pH) parametrų tyrimų kokybės kontrolė.
- Pagal IT saugumo reikalavimus projektuojama ir diegiama techninė ir programinė įranga.
- Nuolat tobulinamos ir pagal pageidavimus papildomos internetinės programos, skirtos kontroliuojančių institucijų naudojimui.
- Kuriamos ir tobulinamos įmonės skyriuose naudojamos specializuotos programos.

Pieno mėginių surinkimo organizavimas. Siekiama užtikrinti savalaikį pieno mėginių pristatymą į laboratoriją, taros mėginių transportavimui ir brūkšninių kodų jų ženklinimui paruošimą ir pateikimą užsakovams, taip pat tyrimų rezultatų pateikimą. Nuosekliai dirbta, stengiantis patenkinti visų užsakovų: pieno gamintojų, pieno supirkėjų ir perdirbėjų, ŽŪM, VMVT ir GPK pageidavimus. Metų bėgyje buvo nuolat peržiūrimi pieno mėginių surinkimo maršrutai. Per paskutinius metų mėnesius vidutiniškai buvo 167 didieji maršrutai, pieno mėginiai buvo paimami iš 116 su pieno supirkėjais ir 97 su UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ suderintų vietų.

Nuolat peržiūrimi ir optimizuojami pieno mėginių surinkimo iš ūkių, dirbančių pagal PST 3 priedą maršrutai. Per metus buvo pasirašytos 3 sutartys su pieno gamintojais dėl pieno mėginių surinkimo tiesiai iš ūkių. Metų pabaigoje šioje tvarkoje dalyvavo 773, metų pradžioje - 787 ūkiai. Tiesiogiai pieno mėginiai paimami iš 75 (79) ūkių, surinkimo vietų – 65 (68). Viso pieno mėginiai surenkami iš 321 vietos.

Išliko vienkartinį maišelių naudojimo augimo tendencija, o dėžių, atvirkščiai – mažėjimo. Daugiau pieno mėginių transportuojama vienkartinuose maišeliuose, kuriuose gali būti įdėti tik du pieno mėginiai, o didelių dėžių, kurių talpa 80 indelių, naudojama vis mažiau. Taip pieno savininkai siekia apsaugoti pieno mėginius nuo galimo falsifikavimo po pieno mėginio paėmimo.

2.4.2. Grįžtamasis ryšys iš užsakovų. Siekiant užsakovų patenkinimo kokybiškai atliekamais tyrimais ir paslaugomis, palaikomas glaudus grįžtamasis ryšys su užsakovais, operatyviai reaguojama į jų poreikius, pageidavimus bei pretenzijas. Telefoninių skambučių analizė: nemokama telefono linija kreipėsi 18 interesantų, dėl informacijos apie pieno tyrimų rezultatus – 1 718 interesantų, dėl pieno tyrimų rezultatų siuntimo trumposiomis žinutėmis (SMS) – 89 interesantai. Elektroniniu paštu gauti ir atsakyti klausimai 2 interesantams. Laboratorijoje apsilankė

43 interesantai, organizuoti 40 pažintinių vizitų (676 interesantai). 2017 m. užregistruotas vienas skundas dėl bendro bakterijų skaičiaus tyrimo rezultato.

Administruotas tyrimų rezultatų siuntimas interesantams SMS žinutėmis: pieno gamintojams – 4 400, pieno supirkimo punktams – 509, pieno supirkimo punktams, kai neatitinka PST reikalavimų – 9 285 bei elektroniniu paštu: 3 kooperatyvams, 61 individualiems pieno gamintojams ir supirkėjams, 68 GPK atstovams. Išduoti 1 526 nesisteminių pieno mėginių tyrimo rezultatų protokolai.

Paruošta vaizdinės medžiagos - 45 prezentacijos, 4 informacinės dalijamosios medžiagos. Suteiktos 148 konsultacijos vaistų parinkimo ir mastitų gydymo klausimais.

Siekiant išsiaiškinti užsakovų lūkesčių tenkinimą ir jų pasitenkinimą įmonės atliekamomis paslaugomis, buvo vykdoma anoniminė apklausa. Bendra respondentų nuomonė vertinant įmonės veiklą penkiabalėje sistemoje - 4,49 balo. Gerai arba labai gerai įmonės veiklą įvertino daugiau kaip 91 proc. respondentų.

2.4.3. Tarptautinis bendradarbiavimas. Įmonė bendradarbiauja su tarptautinėmis organizacijomis – Tarptautine pienininkystės federacija (IDF), kuri kartu su Tarptautine Standartizacijos Organizacija (ISO) rengia tyrimo metodų bei mėginių paėmimo standartus, ir taip pat yra Tarptautinio gyvulių apskaitos komiteto (ICAR) pamatinių laboratorijų tinklo narė.

Atskiriems klausimams spręsti bei IDF/ISO standartams rengti formuojamos Projektų grupės (PG), sudaromos tam tikram laikui konkrečioms užduotims vykdyti. 2017 metais įmonės darbuotojai kaip ekspertai dalyvavo šių IDF/ISO projektų grupių veikloje:

✓ A10 - Nurodymai veterinarinių vaistų likučių piene kokybinių ir kiekybinių apžvalgiųjų (screening) tyrimo metodų patvirtinimui. Projekto grupė nagrinėja įvairius faktorius, galinčius įtakoti šiais tyrimo metodais gaunamus rezultatus bei ruošia naują norminį dokumentą veterinarinių vaistų likučių tyrimo metodų patvirtinimui. Rengiamas detalus reglamentuojantis dokumentas, kuriame numatyta testų pirminio patvirtinimo eiga bei reikalavimai, skirti testų gamintojams, o taip pat nurodymai laboratorijoms testų įsisavinimui prieš pradėdant juos naudoti. Norminis dokumentas bus skirtas testų gamintojams bei tyrimo laboratorijoms.

✓ S01 – Tyrimo duomenų statistika. Tarplaboratorinių tyrimų rezultatai. Šioje Projektų grupėje aptariamas 2015 metais parengtas tarptautinis standartas ISO 13528 „Statistiniai metodai, naudojami atliekamų tyrimų kokybės tikrinimui tarplaboratoriniais palyginimais“. Ekspertai pritarė, kad palyginamųjų tyrimų organizatoriai turės būti akredituoti pagal standartą ISO/IEC 17043:2010 „Atitikties įvertinimas. Bendrieji tyrimų kokybės tikrinimo reikalavimai“.

✓ S03 – Infraraudonosios spektrometrijos naujos pritaikymo galimybės. Projekto grupės nariai dalinasi patirtimi, kaip laboratorijose išplėsti tiriamų parametų spektrą, panaudojant šiuo metu centrinėse laboratorijose naudojamus automatizuotus pieno sudėties tyrimo prietaisus (FTIR technologijas). Diskutuota apie rodiklius, svarbius pieno kokybės užtikrinimui: riebalų rūgštis, baltymų frakcijas, laisvas riebalų rūgštis, ketoninius kūnus, metano emisiją, mineralines medžiagas ir kt. Vienas iš aktualiausių rodiklių – pieno riebalų rūgštys. Siekiant atlikti riebalų rūgščių sudėties matavimus, būtina tinkamai sukalibruoti matuoklius bei parinkti tyrimų kokybės užtikrinimo priemones.

✓ S09 - Pamatinė sistema somatinių ląstelių skaičiavimui piene. Projekto grupės pasiūlymas pamatinės sistemos sukūrimui kilo dėl nepakankamo pamatinio mikroskopinio somatinių ląstelių skaičiaus nustatymo žaliame piene metodo tikslumo. Sukurti automatizuoti prietaisai pasižymi žymiai geresnėmis tikslumo charakteristikomis, tačiau jų kalibravimui reikalingos pamatinės medžiagos. Sudarytas Pamatinės sistemos somatinių ląstelių skaičiavimui piene suinteresuotų institucijų ir šalių žemėlapis. Jungtinių tyrimų centro Pamatinių medžiagų ir matavimų institutas pristatė atliktus darbus ruošiant sertifikuotą somatinių ląstelių pamatinę medžiagą kartu su Olandijoje esančiu mokslinių tyrimų centru NIZO, kad pagaminti didelę

somatinių ląstelių pamatinės medžiagos partiją. Grupėje aptartas pamatinės medžiagos sertifikavimo etapas ir informacija apie kompetingas laboratorijas. Grupė apsvarstė neutralios tarptautinės institucijos (NeuBo), kuri užtikrintų ir koordinuotų pamatinės sistemos įdiegimą praktikoje, poreikį ir jos funkcijas. Galutinis projekto grupės tikslas - pamatinė sistema somatinių ląstelių skaičiavimui piene, pripažįstama ir priimta kontrolės tarnybų ir kompetingų valdžios institucijų visame pasaulyje, kuriam įgyvendinti numatytas bendradarbiavimas su EURAMET organizacija.

✓ S10 Pienas ir pieno produktai – automatinis pieno mėginių paėmimas. Projekto grupė rengia tarptautinį standartą ISO/TC34/SC5 „Pienas ir pieno produktai. Nurodymai automatiniam pieno mėginių paėmimui“. Standartas skirta automatinių pieno mėginių priemonių naudotojams, imant mėginius pienovežiuose, pieno surinkimo punktuose ir pieno perdirbimo įmonėse. Grupės nariams pristatyta šio standarto darbinė versija.

✓ S11 – Projekto grupės tikslas yra 2004 metais parengto tarptautinio standarto ISO 21187:2004/IDF 196:2004 „Pienas. Kiekybinis bakteriologinės kokybės nustatymas. Perskaičiavimo sąryšio tarp įprastiniu ir pamatiniu metodu gautų rezultatų nustatymo ir patikrinimo vadovas“ peržiūra. Standartas skirtas bendro bakterijų skaičiaus tyrimams apmokėjimui už superkamą pieną ir kontrolės tikslais. Grupės nariai pateikė pastabas ir pasiūlymus standarto tobulinimui. Į standartą siūloma įrašyti, kad turėtų būti vengiama mėginių konservavimo, tačiau kai kuriems alternatyviems metodams mėginių konservavimas gali būti taikomas jų stabilizavimo tikslais. Nuspręsta atlikti tyrimus su konservantais, o gautus rezultatus paskelbti IDF Biuletenyje.

✓ S13 – Ši Projektų grupė pateikė pasiūlymą parengti rekomendacijas perskaičiavimo sąryšio taikymui kiekybiniam pieno bakteriologinės kokybės nustatymui. Šiuo metu daugelyje žalio pieno tyrimų laboratorijų taikomas įprastinis tėkmės citometrijos metodas bendro bakterijų skaičiaus tyrimui ir gauti rezultatai yra išreikšti IBC (individualus bakterijų skaičius) vertėmis. Vadovaujantis ISO 16297/IDF 161 ir ISO 21187/IDF 196 standartais laboratorijos, naudodamos matematinės formules, nustato perskaičiavimo sąryšį tarp įprastinio ir pamatinio metodų. Dabar egzistuojančioje procedūroje yra tam tikrų trūkumų. Modifikuojant standartus galima būtų gauti labiau palyginamus rezultatus tarp šalių, mažiau laiko būtų eikvojama perskaičiavimo lygčių sudarymui ir priežiūrai. Bendro bakterijų skaičiaus IBC vertės, nustačius leistinas ribas, galėtų būti taikomos apmokėjimui už superkamą pieną, žalio pieno kokybės palyginimui, taip pat jomis būtų vadovaujama gerinant ūkių higieną.

✓ S15 – ekspertų grupė, kuri analizuoja somatinių ląstelių skaičiaus tyrimo metodus, kurie šiuo metu yra naudojami pasaulyje. Somatinių ląstelių skaičiaus (SLS) piene kiekis yra svarbus karvių pieno kokybės ir tešmens sveikatingumo rodiklis, todėl kasmet yra atliekama apie 500 mln. tyrimų. Grupėje diskutuota apie pamatinį mikroskopinį somatinių ląstelių skaičiaus tyrimo metodą, jo privalumus ir trūkumus bei apie potencialius metodus, vienas iš kurių ateityje galėtų tapti nauju pamatiniu metodu vietoj dabar esančio mikroskopinio metodo, reikalaujančio daug darbo ir įgudusių tyrėjų. Šiuo metu pasaulyje yra tik kelios laboratorijos, kurios kompetentingai atlieka somatinių ląstelių skaičiaus tyrimus piene pamatiniu mikroskopiniu metodu. Aptartos savybės, kuriomis turėtų pasižymėti naujas pamatinis metodas. Ekspertų grupė pateikė pasiūlymą parengti apžvalginį straipsnį apie pasaulyje taikomus bei potencialius naujus metodus, detalizuojant visas naudojamas technikas bei įrenginius somatinių ląstelių skaičiui matuoti. Iš visų metodų pagal jų charakteristikas bus pasiūlytas vienas kaip tinkamiausias būti pamatiniu metodu. Jį parinkus, reikės sudaryti naują darbo grupę ir rasti laboratorijas, naudojančias šį metodą, kad tarplaboratorinio bendradarbiavimo būdu organizuoti tyrimus.

✓ C35 - urėjos kiekio nustatymas tėkmės citometrijos metodu. Darbo grupės nariai analizuoja kokybės priemonių taikymą nustatant urėjos kiekį piene.

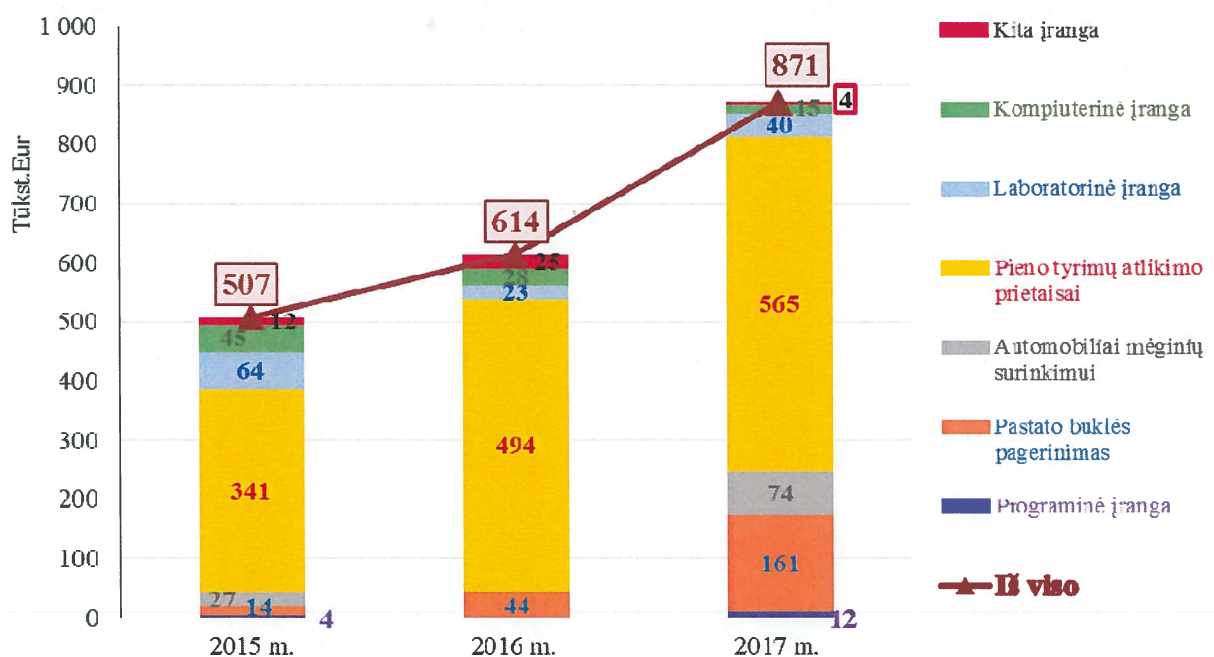
Dalyvauta IDF Pasaulio Pienininkystės kongrese, kuris vyko 2017 m. spalio 29 – lapkričio 3 dienomis Jungtinėje Karalystėje, Belfaste. IDF Generalinės Asamblėjos metu svarstytos IDF veiklos strateginės kryptys, pateikta informacija apie vykdomus darbus, aptartos Federacijos

numatomos veiklos sritys, prioritetai, pieno sektoriaus aktualijos ir perspektyvos. Kongreso metu vyko paralelinės konferencijos aktualiomis pieno sektoriui temomis: Pasaulio pienininkystės lyderių forumas, IDF forumas, Pieno politika ir ekonomika, Pieno krypties ūkininkavimas, Gyvulių sveikata ir gerovė, Mityba ir sveikata, Rinkodara, Maisto sauga, o taip pat buvo pateikti stendiniai pranešimai aktualiomis pieno sektoriui temomis. Kongreso metu veikė su pieno sektoriumi susijusių įmonių (taip pat ir tyrimų įrangos bei priemonių gamintojų) paroda.

Dalyvaujant tarptautinėje veikloje gaunama informacija apie naujausias kryptis bei vykdomus darbus analitinių metodų standartizacijoje, teikiami pasiūlymai dėl tyrimo metodų tobulinimo, užmegzti ryšiai su analogiškoms pasaulio laboratorijomis bei institucijomis tolimesniam bendradarbiavimui. Tai suteikė galimybę nuosekliai planuoti laboratorijos veiklą tobulinant tyrimų technologijas, gerinant atliekamų tyrimų kokybę, parenkant naujus tyrimų metodus bei siūlant naujas aktualias paslaugas.

2.4.4. Investicijos per ataskaitinį laikotarpį, planuojami investicijų projektai. Įmonės vadovybė siekia, kad pieno tyrimai būtų atliekami tiksliai ir kokybiškai, kad paslaugų atlikimas ne tik tenkintų užsakovų poreikius, bet ir atitiktų šalies ir tarptautinių reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Todėl didžiausią investicijų dalį sudaro išlaidos pieno tyrimų prietaisų atnaujinimui, taip pat lėšos automobilių, skirtų pieno mėginių surinkimui bei transportavimui reikiamoje temperatūroje, įsigijimui vietoje susidėvėjusių ir informacinių technologijų tobulinimui. Per 2015 - 2017 m. laikotarpį įmonės investicijos augo, jos buvo vykdomos savomis lėšomis ir išperkamosios nuomos (finansinio lizingo) būdu.

Įmonės investicijos per ataskaitinį laikotarpį:

2017 m. įmonės investicijos padidėjo 364 tūkst. Eur (71,8 proc.), lyginant su 2015 m. įsigijimais. 2016 m. sausio mėnesį įmonei baigus mokėti ilgalaikę banko paskolą už pastato rekonstrukciją, ženkliai pagerėjo įmonės finansinės galimybės investavimui. Didžioji dalis lėšų buvo skirta jau turimų techninių pajėgumų palaikymui bei modernizavimui. Buvo vykdomi du nauji investicininiai projektai. 2015 m. įmonė už 55,6 tūkst. Eur įsigijo mastito sukėlėjo nustatymo PGR metodu įrangą, su kuria 2015 m. už atliktus tyrimus gavo 63,2 tūkst. Eur pajamų, 2016 m. - 117,9 tūkst. Eur, 2017 m. - 105,4 tūkst. Eur. Per 2017 metus buvo įdiegtas pašarų tyrimo metodas ir įsigyta įrangos už 82,2 tūkst. Eur. Bendradarbiaujant su Eurofins Scientific grupės Olandų laboratorija per 2017 m. už pašarų tyrimus gauta 5,3 tūkst. Eur pajamų, 2018 m. planuojama uždirbti virš 100 tūkst. Eur pajamų.

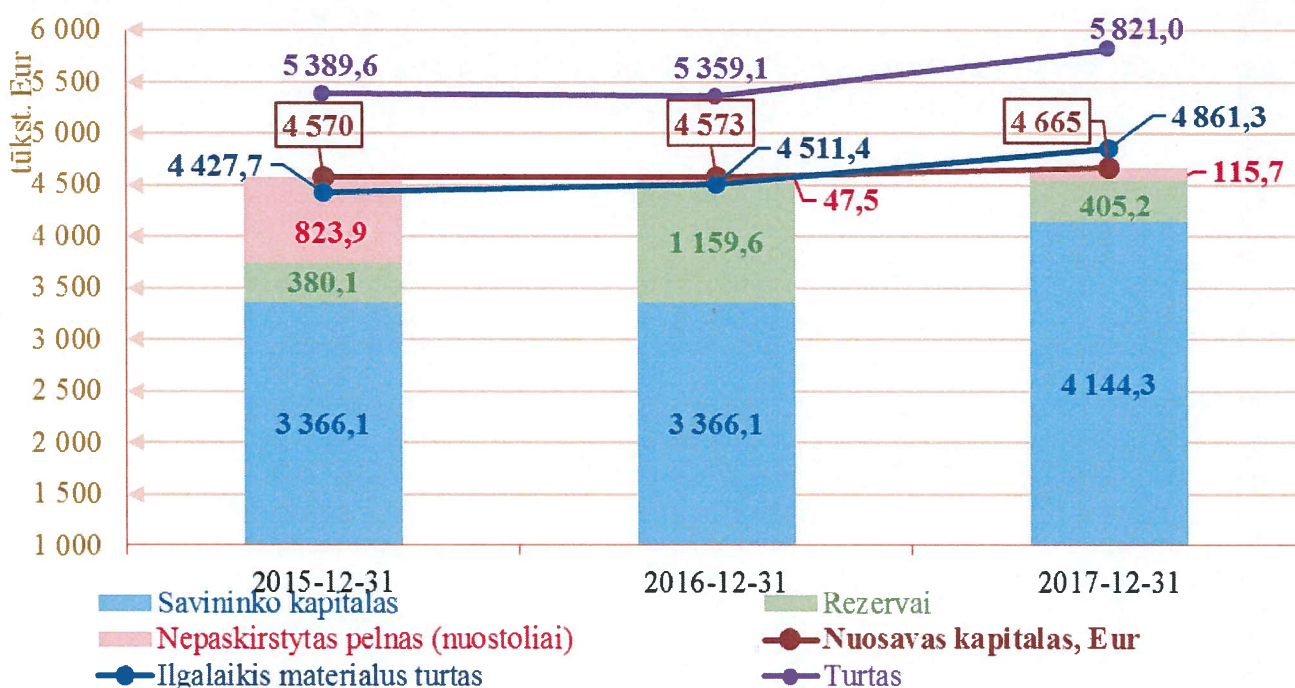

Per 2015 m. įmonė atnaujino dalį pieno tyrimo įrangos, įsigydama somatinių ląstelių skaičiuoklį, mineralizavimo sistemą, krioskopą pieno užšalimo temperatūrai nustatyti, analitines svarstykles, dozatorius, reagentų tirpalo paruošimo sistemą ir kt. Informacinių technologijų įrangą atnaujinta serveriu, kompiuteriais, programine įranga. Susidėvėjusio automobilio pakeitimui įsigytas vienas automobilis su šaldymo įranga pieno mėginių transportavimui. Per 2016 m. įmonė įsigijo bakterijų skaičiuoklį, pieno sudėties analizatorių, siekiant efektyviau naudoti energetinius išteklius, modernizavo pastato apšvietimo sistemą, įsigijo įvairios laboratorinės, kompiuterinės ir kitos įrangos iš viso už 614 tūkst. Eur. 2017 m. įmonė atnaujino tyrimo įrangą somatinių ląstelių analizatoriumi, bakterijų skaičiuokliu, automobilių parką – dviem transporteriais furgonais mėginių surinkimui ir kitą laboratorinę bei administracinę bei administracinę paskirties įrangą, įrengė pašarų tyrimų laboratoriją, iš viso už 871 tūkst. Eur.

3. 2017 M. FINANSINIAI IR NEFINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI, JŲ ATITIKTIS ĮMONĖS VEIKLOS TIKSLAMS

3.1. Finansiniai veiklos rodikliai.

3.1.1. Turto ir nuosavo kapitalo pokyčiai. Įmonės nuosavo kapitalo dydis per pastaruosius tris metus praktiškai nekito. Tačiau viso įmonės turto ir ilgalaikio materialiojo turto balansinė vertė metų pabaigai augo. Turto ir nuosavo kapitalo kitimas:

VĮ “Pieno tyrimai” savininko kapitalas 2017 m. pradžiai sudarė 3 366 103 Eur. 2017 m. ataskaitiniu laikotarpiu savininko kapitalas buvo padidintas iš įmonės lėšų įsigyto turto verte 778 210 Eur. Užregistravus šį padidinimą įmonės savininko kapitalas sudaro 4 144 313 Eur.

Ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė metų pabaigai, lyginant su ankstesniais laikotarpiais, padidėjo, nes buvo atnaujintas susidėvėjęs turtas ir įsigyta įranga naujai įdiegtų paslaugų teikimui.

3.1.2. Pagrindiniai finansiniai veiklos rodikliai.

Per pastaruosius tris metus įmonės veikla buvo pelninga, 2015 m. įmonė uždirbo 88,7 tūkst. Eur grynojo pelno, 2016 m. – 47,5 tūkst. Eur, o 2017 m. 115,7 tūkst. Eur. 2017 m. įmonė grynojo pelno uždirbo 34,7 tūkst. Eur (42,8 proc.) daugiau nei planuota, nes patyrė mažiau sąnaudų nei planavo. Sumažėjo 2017 m. pelno mokesčio sąnaudos, nes įmonė pasinaudojo investiciniam projektui taikoma pelno mokesčio lengvata.

Įmonės pagrindiniai finansiniai rodikliai 2015 - 2017 m.:

(3 lentelė)

Rodiklio pavadinimas	2015 m.	2016 m.	2017 m.		Palyginimas, (+;-) punkt.			Palyginimas, proc.		
			planas	ataskaita	2016/2015 m.	2017/2016 m.	2017/2017 m. planu	2016/2015 m.	2017/2016 m.	2017/2017 m. planu
1 Pardavimo pajamos, tūkst. Eur	3 990,4	3 934,1	4 256	4 160,0	-56,3	225,9	-96,0	-1,4	5,7	-2,3
2 Pardavimo savikaina, tūkst. Eur	-3 067,5	-3 034,5	-3 275	-3 150,7	-33,0	116,2	-124,3	-1,1	3,8	-3,8
3 Veiklos sąnaudos, tūkst. Eur	-818,0	-828,7	-868	-867,2	10,7	38,5	-0,8	1,3	4,6	-0,1
4 Kitos veiklos rezultatas, tūkst. Eur	7,2	3,8	2	3,6	-3,4	-0,2	1,6	-47,2	-5,3	80,0
5 Finansinės veiklos sąnaudos, tūkst. Eur	-14,4	-16,3	-20	-20,7	1,9	4,4	0,7	13,2	27,0	3,5
6 Pelno mokestis, tūkst., Eur	-9,0	-10,9	-14	-9,3	1,9	-1,6	-4,7	21,1	-14,7	-33,6
7 Grynasis pelnas (nuostoliai), tūkst. Eur	88,7	47,5	81	115,7	-41,2	68,2	34,7	-46,4	143,6	42,8
8 Pardavimo pajamos vienam darbuotojui (vidut. sąlyg.), tūkst. Eur	29,8	31,0	32,0	33,3	1,2	2,3	1,3	4,0	7,4	4,1
9 Grynasis pelningumas, %	2,2	1,2	1,9	2,8	-1,0	1,6	0,9	-45,5	133,3	47,4
10 Pelnas prieš palūkanų sąnaudas ir pelno mokestį (EBIT), tūkst. Eur	112,1	76,8	115,0	145,7	-35,3	68,9	30,7	-31,5	89,7	26,7
11 Pelnas prieš nusidėvėjimo, palūkanų sąnaudas ir pelno mokestį (EBITDA), tūkst. Eur	629,1	642,1	652,9	651,3	13,0	9,2	-1,6	2,1	1,4	-0,2
12 EBITDA pelningumas, %	15,8	16,3	15,3	15,7	0,5	-0,6	0,4	3,2	-3,7	2,6
13 Turto pelningumas (ROA), %	1,6	0,9	1,4	2,0	-0,7	1,1	0,6	-43,8	122,2	42,9
14 Nuosavo kapitalo pelningumas, % (Valstybės ir savivaldybės įm. įst. 15 str. 8 p.)	3,2	2,3	3,3	3,7	-0,9	1,5	0,4	-28,3	63,4	13,4
15 Kritinio likvidumo koeficientas	1,6	1,6	1,1	1,1	0,0	-0,5	0,0	0,0	-31,3	0,0
16 Bendrasis mokumo rodiklis, koef.	5,8	6,0	4,4	4,1	0,2	-1,9	-0,3	3,4	-31,7	-6,8
17 Turto apyvartumas	0,74	0,73	0,76	0,71	-0,01	-0,02	-0,05	-1,4	-2,7	-6,6
18 Ilgalaikio turto apyvartumas	0,90	0,87	0,91	0,85	-0,03	-0,02	-0,06	-3,3	-2,3	-6,6
19 Nuosavo kapitalo apyvartumas	0,87	0,86	0,93	0,89	-0,01	0,03	-0,04	-1,1	3,5	-4,3

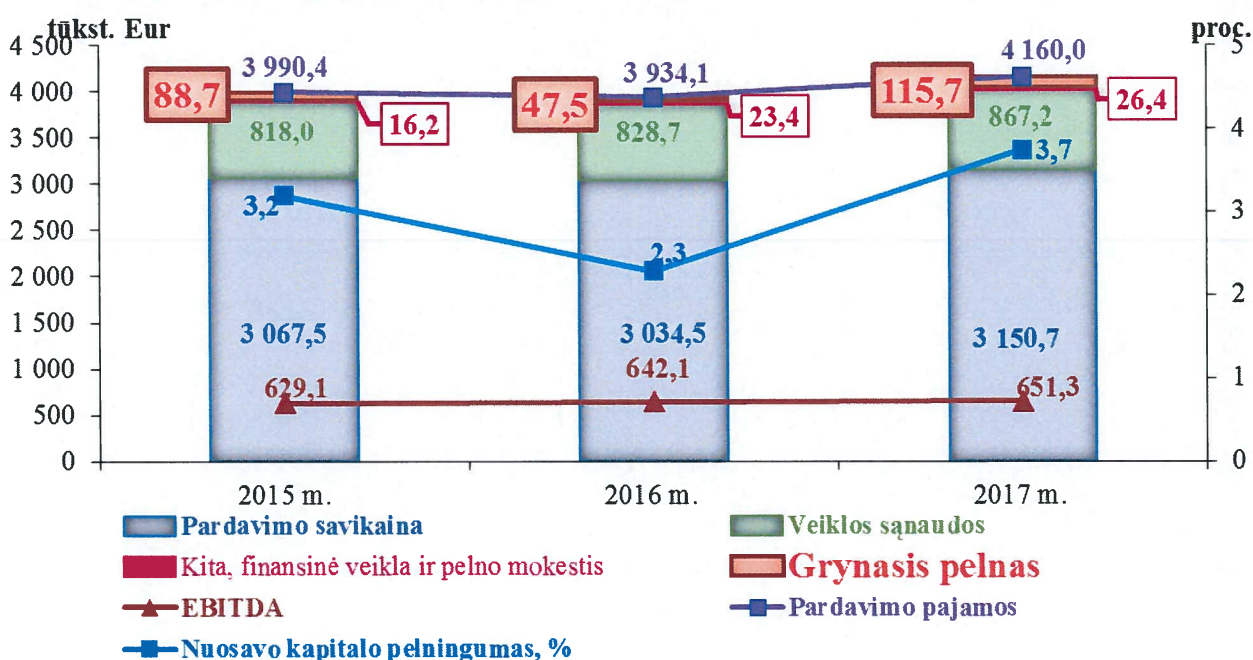
Didžiausią įtaką 2017 m. pardavimo pajamų augimui turėjo tyrimų kainų padidėjimas nuo 2017 m. sausio 1 d. Pajamų augimą taip pat įtakėjo, kad įmonė daugiau nei ankstesniais metais atliko įprastinių pieno tyrimų pagal komercinius užsakymus, suformavo daugiau pieno mėginių ligų tyrimams atlikti, net 49,5 proc. daugiau nei 2016 m. buvo užsakyta veršingumo nustatymo iš pieno tyrimų, pieno supirkėjų pieno tyrimų laboratorijos daugiau įsigijo kontrolinio pieno mėginių ir derinimo rinkinių, nuo 2017 m. rugsėjo mėnesio įmonė įdiegė naują paslaugą - pašarų tyrimus ir ištyrė 231 pašarų mėginį. Pardavimo savikaina 2017 m., lyginant su 2016 m., padidėjo 116,2 tūkst. Eur (3,8 proc.), nes nuo 2017 m. kovo 1 d. visiems įmonės darbuotojams buvo padidintas 100 Eur pareiginis darbo užmokestis ir sąnaudos darbo užmokesčiui padidėjo 9,8 proc., lyginant su 2016 m., šiek tiek augo transporto mėginiams surinkti sąnaudos dėl padidėjusios dyzelinio kuro kainos. Veiklos sąnaudų augimą lėmė darbo užmokesčio darbuotojams didinimas.

Kadangi įmonė 2017 m. uždirbo daugiau grynojo pelno, nei ankstesniais metais, jos pelningumo rodikliai taip pat pagerėjo. Jeigu turto pelningumas 2016 m. buvo 0,9 proc., nuosavo kapitalo pelningumas – 2,3 proc., tai 2017 m. šie rodikliai padidėjo atitinkamai iki 2,0 proc. ir 3,7 proc. Pelnas prieš nusidėvėjimo, palūkanų sąnaudas ir pelno mokestį (EBITDA) padidėjo neženkliai.

Mokumo rodikliai šiek tiek pablogėjo, nes didėjo skolos kredito įstaigoms už įsigytą pieno tyrimo įrangą lizingo būdu. Tačiau šie rodikliai yra pakankamai geri ir įmonės gebėjimas grąžinti skolas yra geras.

Įmonė savo veiklą skiria į dvi pagrindines grupes, tai į pieno sudėties ir kokybės tyrimų paslaugas, skirtas teisės aktais pavestų užduočių vykdymui, ir į papildomai vykdomą veiklą (pieno sudėties ir kokybės tyrimai vykdant užsakymus, kitos paslaugos ir pardavimai), kuri susijusi su pieno tyrimų veikla ir yra reikalinga, siekiant užtikrinti ir stiprinti vieningą pieno tyrimų sistemą šalyje bei efektyviau ją panaudoti. Įmonė, vykdydama teisės aktais jai pavestas užduotis, uždirba 74-75 proc. nuo visų pajamų, kurių trečdalį apmoka valstybė biudžeto lėšomis. Todėl nustatant pieno tyrimų kainas, įskaičiuojamas tik būtinas veiklos tęstinumui užtikrinti pelno dydis, o 2012 m. gruodžio 12 d. Lietuvos Respublikos nutarimu Nr. 1511 „Dėl valstybės valdomų įmonių nuosavo kapitalo kainų nustatymo“ reikalavimais, įmonė priskirta 2 įmonių grupei, kuriai priskirtoms įmonėms pavesta dirbti nenuostolingai. Įmonės nuosavo kapitalo grąža, paskaičiuota pagal šio nutarimo reikalavimus, 2015 metais buvo 3,2 proc., 2016 m. – 2,3 proc., 2017 m. – 3,7 proc.

Įmonės pagrindinių finansinių rodiklių kitimas:

3.2. Įmonės pardavimų rodikliai.

(4 lentelė)

Rodiklio pavadinimas	2015 m.	2016 m.	2017 m.		Palyginimas, (+;- punkt.)			Palyginimas, proc.		
			planas	faktas	2016/2015 m.	2017/2016 m.	2017/2017 m. planu	2016/2015 m.	2017/2016 m.	2017/2017 m. planu
1. Atliktų pieno tyrimų skaičius/ <i>Pieno pardavėjų skaičius, tūkst. vnt.</i>	4 586,1 27,8	4 287,8 24,8	4 030,2 23,0	3 997,5 22,3	-298,3 -3,0	-290,3 -2,5	-32,7 -0,7	-6,5 -10,8	-6,8 -10,1	-0,8 -3,0
2. Pardavimo pajamos, tūkst. Eur	3 990,4	3 934,1	4 255,9	4 160,0	-56,3	225,9	-95,9	-1,4	5,7	-2,3
3. Pajamos už papildomus tyrimus ir paslaugas nuo visų pradavimų, proc.	25,7	26,4	24,4	25,4	0,7	-1,0	1,0	2,7	-3,8	4,1
4. Tyrimo metodų skaičius, vnt.	28	25	26	26	-3,0	1,0	0,0	-10,7	4,0	0,0
iš jų: akredituoti	17	17	17	17	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

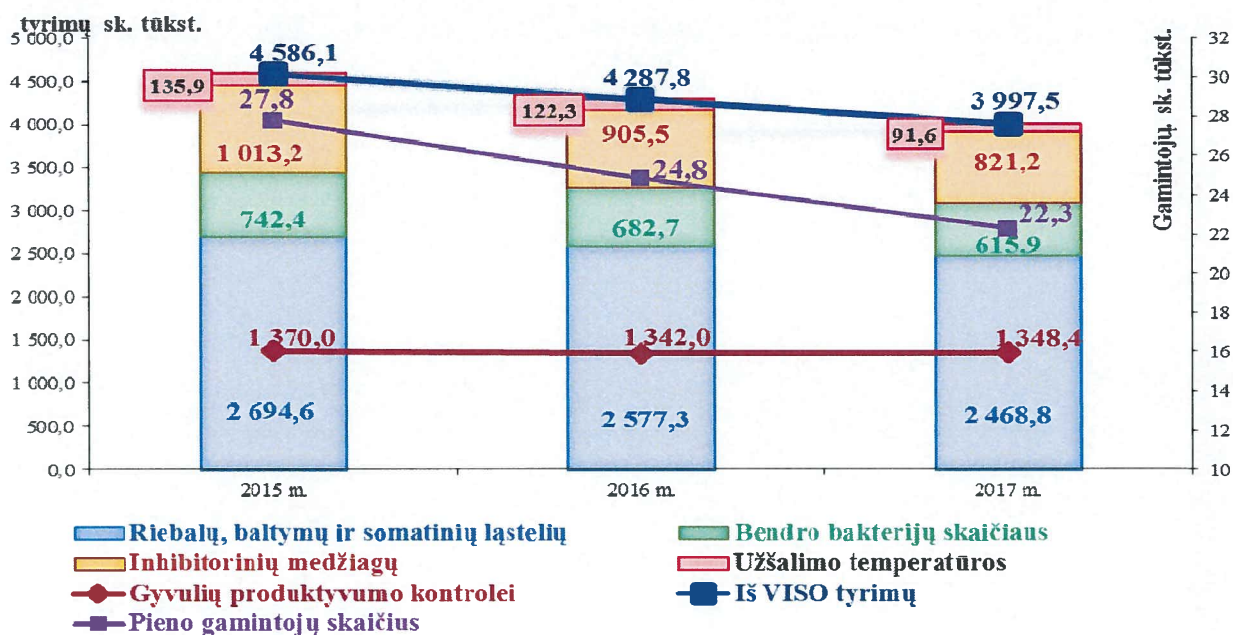
3.2.1. Atliktų tyrimų ir kitų paslaugų apimtys.

Iš viso įprastinių pieno sudėties ir kokybės tyrimų įmonė 2017 m. atliko 3 997,5 tūkst. vnt. 2016 m. – 4 287,8 tūkst. vnt., 2015 m. – 4 586,1 tūkst. vnt. Per tris pastaruosius metus tyrimų skaičius sumažėjo 588,6 tūkst. vnt. (-12,8 proc.), sumažėjus pieno gamintojų, parduodančių pieną perdirbti, skaičiui 5,5 tūkst. (-19,8 proc.).

VI „Pieno tyrimai“ atliktų įprastinių pieno tyrimų kitimas 2015-2017 m.

(5 lentelė)

Tyrimų pavadinimas	Atlikta tyrimų tūkst. vnt.				Palyginimas, (+; - punkt.)			Palyginimas, proc.		
	2015 m.	2016 m.	2017 m.		2016/2015 m.	2017/2016 m.	2017/2017 m. planu	2016/2015 m.	2017/2016 m.	2017/2017 m. planu
			planas	ataskaita						
Įprastiniai pieno sudėties ir kokybės tyrimai (privalomi, papildomi, kiti užsakomieji)										
Riebalų, baltymų ir somatinių ląstelių	1 324,6	1 235,3	1 133,1	1 120,4	-89,3	-114,9	-12,7	-6,7	-9,3	-1,1
Bendro bakterijų skaičiaus	742,4	682,7	636,5	615,9	-59,7	-66,8	-20,6	-8,0	-9,8	-3,2
Inhibitorinių medžiagų	1 013,2	905,5	832,0	821,2	-107,7	-84,3	-10,8	-10,6	-9,3	-1,3
Užšalimo temperatūros	135,9	122,3	107,1	91,6	-13,6	-30,7	-15,5	-10,0	-25,1	-14,5
Iš viso	3 216,1	2 945,8	2 708,7	2 649,1	-270,3	-296,7	-59,6	-8,4	-10,1	-2,2
Įprastiniai pieno sudėties ir kokybės tyrimai gyvulių produktyvumo kontrolei										
Riebalų, baltymų, somatinių ląstelių ir urėjos tyrimas	1 370,0	1 342,0	1 321,5	1 348,4	-28,0	6,4	26,9	-2,0	0,5	2,0
IŠ VISO tyrimų	4 586,1	4 287,8	4 030,2	3 997,5	-298,3	-290,3	-32,7	-6,5	-6,8	-0,8
Pieno pardavėjų (gamintojų) skaičius, tūkst. vnt.	27,8	24,8	23,0	22,3	-3,0	-2,5	-0,7	-10,8	-10,1	-3,0

Įmonė atliko pieno tyrimų 32,7 tūkst. vnt. (-0,8 proc.) mažiau nei planavo, nes nestabili pieno rinka bei žemos pieno supirkimo kainos įtakojo, kad mažiau pieno gamintojų pardavė pieną, kurio sudėties ir kokybės tyrimus atlieka VĮ „Pieno tyrimai“. Pieno tyrimų veislininkystės tikslais atlikta panašiai kasmet tiek pat. Tiek pagal Pieno supirkimo taisykles, tiek papildomų tyrimų, tiek visų kitų teikiamų paslaugų apimtys, jų diversifikacija bei veiklos plėtra tiesiogiai susiję su šalies pieno sektoriaus kitimo tendencijomis, veiklos apimtimis ir vykdoma politika. Pastoviai mažėjant pieno gamintojų, parduodančių pieną perdirbti, ir pieninių karvių skaičiui, mažėja įmonės atliekamų privalomųjų ir papildomų pieno sudėties ir kokybės tyrimų skaičius bei kitos teikiamos paslaugos ir pardavimai.

Pieno tyrimai, kurie skirti tiesiogiai į rinką (parduodama turguose, pieno pardavimo automatuose, mokyklose ir pan.) tiekiamo pieno ir jo produktų sudėties ir kokybės kontrolei, įmonėje sudaro nedidelę dalį atliekamų tyrimų. Šie tyrimai atliekami kartą per ketvirtį kiekvienam pieno gamintojui, tiesiogiai parduodančiam pieną ir jo produktus. Tokių tyrimų atlikome 4,7 tūkst. vnt., vidutiniškai 294 pieno gamintojams. Į šį tyrimų skaičių neįtraukti tyrimai tiems pieno gamintojams, tiesiogiai parduodantiems į rinką pieną ir jo produktus, kurių pieno tyrimai atliekami iš kiekvienos parduodamo pieno siuntos.

Atsižvelgdama į rinkos poreikius bei žaliavinio pieno sektoriaus aktualijas, VĮ „Pieno tyrimai“ pastoviai siūlo naujas paslaugas pieno tyrimų sistemos dalyviams, daugelis jų tampa pastovia įmonės veikla. Eilę metų iš turimų pieno mėginių formuojami mėginiai leukozės ir bruceliozės tyrimui, kurie siunčiami tyrimui į Nacionalinį maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutą, vykdamas Gyvūnų užkrečiamų ligų kontrolės programą. Per 2017 m. buvo suformuota 69,1 tūkst. vnt. mėginių. Ši paslauga aktuali pieno gamintojams, siekiantiems sveikos bandos statuso.

Pieno ūkių gyvulių bandų sveikatingumo gerinimui atliekame mastito sukėlėjų nustatymo tyrimus mikrobiologiniu ir Polimerazinės grandininės reakcijos (PGR) metodais. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos užsakymu PGR metodu 2015 m. buvo ištirti 2,2 tūkst. vnt., 2016 m. – 4,0 tūkst. vnt. ir 2017 m. – 3,4 tūkst. vnt. superkamo pieno mėginiai. Vadovaujantis tyrimų rezultatais, buvo siekiama išsiaiškinti patogeninių (užkrečiamų) mikroorganizmų paplitimo lygį pieno bandose.

Gaminamo pieno kokybė ir sudėtis didžiąja dalimi priklauso nuo tinkamo karvių šėrimo. Todėl siekiant gaminti aukštos kokybės pieno žaliavą ir gerinti karvių sveikatingumą svarbu tinkamai sudaryti tinkamą šėrimo racioną. Tai įmanoma atlikti žinant pašarų mitybinę vertę. VĮ „Pieno tyrimai“ per 2017 m. įdiegė naują tyrimų paslaugą pieno ūkiams – pašarų tyrimus NIRS metodu ir jų atliko 231 vnt.

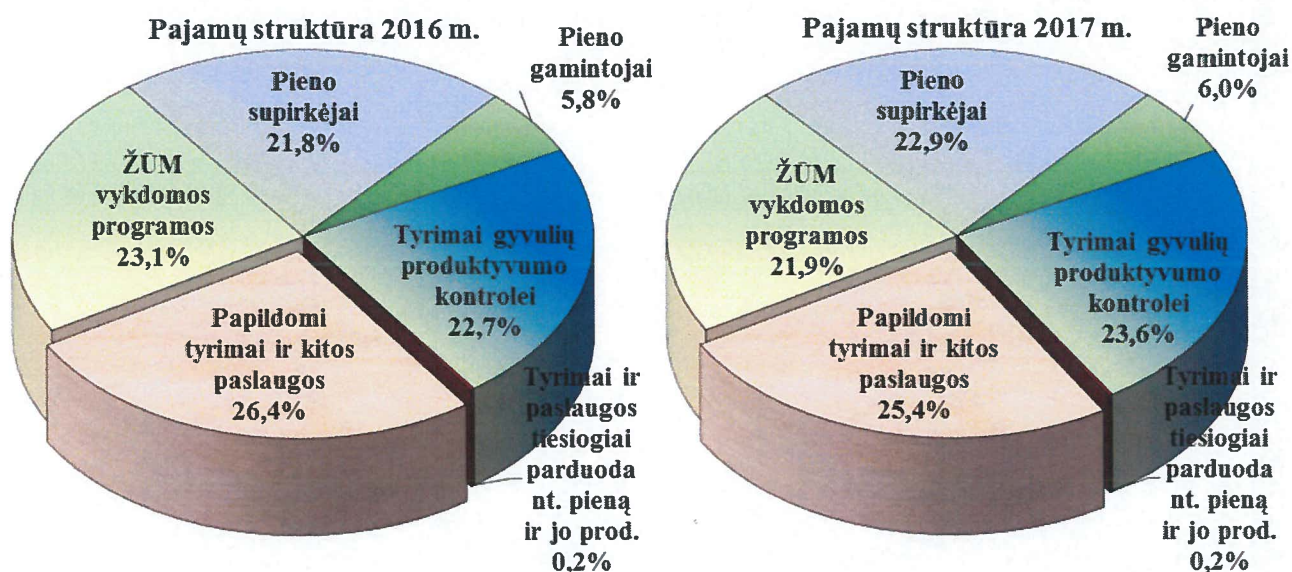
VI „Pieno tyrimai“ atliktų pieno tyrimų skaičiaus ir paslaugų kitiimas 2015- 2017 m. (6 lentelė)

Pavestos užduotys	Tyrimų ir kt. paslaugų skaičius, tūkst. vnt.				Palyginimas, (+;- punkt.)			Palyginimas, proc.		
	2014 m.	2015 m.	2016 m.		2015/ 2014 m.	2016/ 2015 m.	2016/ 2016 m. planu	2015/ 2014 m.	2016/ 2015 m.	2016/ 2016 m. planu
			planas	ataskaita						
RODIKLIAI										
Pavestos užduotys	<i>Pagal pieno supirkimo taisyklių reikalavimus ir ŽŪM programų vykdymui</i>									
	<i>Gyvulių produktyvumo kontrolei</i>									
	<i>Tyrimai gamintojams tiesiogiai į rinką tiekiantiems pieną ir jo produktus</i>									
	Iš viso privalomųjų tyrimų									
	355,1 376,7 3497,2 3469,9 302,7 -228,1 -27,3 -7,6 -6,2 -0,8									
	<i>Papildomi tyrimai per bendrą sistemą</i>									
	71,5 64,5 62,6 61,9 -7,0 -2,6 -0,7 -9,8 -4,0 -1,1									
	<i>Tyrimai Latvijos ūkio subjektams</i>									
	158,8 148,6 120,2 151,6 -10,2 3,0 31,4 -6,4 2,0 26,1									
	<i>Papildomi tyrimai (EKA ir komercinės sutartys)</i>									
Iš viso papildomų tyrimų										
4586,1 4287,8 4030,2 3997,5 -298,3 -290,3 -32,7 -6,5 -6,8 -0,8										
IŠ VISO tyrimų										
3417,1 3185,9 2919,9 2927,4 -231,2 -258,5 7,5 -6,8 -8,1 0,3										
Vienartiniai indeliai(pagal PST)										
85,3 58,2 38,1 69,1 -27,1 10,9 31,0 -31,8 18,7 81,4										
Mėginių formavimas ligų tyrimui										
1,5 1,3 1,1 1,3 -0,2 0,0 0,2 -13,3 0,0 18,2										
Chloramfenikolio nustatymas										
0,2 0,1 0,1 0,0 -0,1 -0,1 -0,1 -50,0 -100 -100										
Tetraciklino tyrimas										
0,1 0,1 0,1 0,1 0,0 0,0 0,0 0,0 0,0 0,0										
Inhibitorinių mdžiagų tyrimas ROSA met.										
2,2 4,0 3,0 3,4 1,8 -0,6 0,4 82 -15,0 13,3										
Mastito sukėlėjų identifikavimas PGR										
4,8 1,9 1,4 2,7 -2,9 0,8 1,3 -60,4 42,1 92,9										
Mastito sukėlėjų nustatymas mikrobiolog. met.										
2,1 1,9 2,4 2,8 -0,2 0,9 0,4 -10 47,4 16,7										
Karvių veršingumo nustatymo tyrimai										
Pašarų tyrimas										
0,2 0,2 0,2 0,2 0,0 0,0 0,0 0,0 0 0										
Derinimo rinkiniai										
45,4 45,9 48,8 45,9 0,5 0,0 -2,9 1,1 0,0 -5,9										
Kontroliniai mėginiai										
0,4 0,4 0,4 0,5 0,0 0,1 0,1 0,0 25,0 25,0										
Tarplaboratoriniai tyrimai ir tyrimai pamatiniais metod.										
30,0 27,8 27,0 24,8 -2,2 -3,0 -2,2 -7,3 -10,8 -8,1										
Pieno pardavėjų (gamintojų) skaičius, tūkst. vnt. <i>(nuo šio skaičiaus priklauso privalomųjų tyrimų apimtys)</i>										

3.2.2. Pardavimo pajamų struktūra ir kitimas.

Įmonė 2017 m. uždirbo 4 160,0 tūkst. Eur, 2016 m. – 3 934,1 tūkst. Eur, 2015 m. – 3 990,4 tūkst. Eur pajamų.

Didžiąją dalį visų įmonės uždirbamų pajamų sudaro pajamos už atliekamus įprastinius pieno sudėties ir kokybės tyrimus vykdant jai pavestas užduotis – 74,6 proc., o kitą dalį – 25,4 proc. - pajamos už atliekamus papildomai užsakomus įprastinius ir kitus pieno tyrimus bei kitas su pieno tyrimais susijusias paslaugas. Atliekdama Žemės ūkio ministerijos užsakomus pieno tyrimus pieno žaliavos saugos ir kokybės stebėsenos bei kontrolės tikslais įmonė 2016 m. gavo 23,1 proc. nuo visų pajamų, o 2017 m. atitinkamai – 21,9 proc. Pieno gamintojų mokama dalis išliko panaši ir svyruoja apie 6 proc., o pieno žaliavos supirkėjų – apie 22- 23 proc. nuo visų gautų pajamų.

Įmonės pajamos 2017 m., lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 225,9 tūkst. Eur (5,7 proc.), iš jų pajamos už tyrimus, atliekamus pagal Pieno supirkimo taisyklių reikalavimus - 119,9 tūkst. Eur (6,0 proc.), už gyvulių produktyvumo kontrolės tikslais atliekamus pieno riebalų, baltymų, somatinių ląstelių, laktozės ir urėjos tyrimus – 87,7 tūkst. Eur (9,8 proc.) ir už papildomai atliekamus tyrimus, paslaugas ir pardavimus padidėjo 17,6 tūkst. Eur (1,7 proc.). Didžiausią įtaką pajamų mažėjimui turėjo mažėjantis privalomųjų tyrimų skaičius dėl sumažėjusio pieno gamintojų, parduodančių pieną supirkimui, skaičiaus.

Žemės ūkio ministerija įmonei pajamų už privalomus tyrimus 2016 m. sumokėjo 58,4 tūkst. Eur (6,9 proc.) daugiau nei 2015 m., nes nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojo Pieno supirkimo taisyklių reikalavimas inhibitorines medžiagas tirti Delvo SP NT testu, kuris yra brangesnis. Tačiau 2017 m. už valstybės reikmėms pirktus tyrimus gauta tik 2,1 tūkst. Eur (0,2 proc.) pajamų daugiau nei 2016 m.

Pajamos, gaunamos iš pieno supirkėjų 2016 m., lyginant su 2015 m. laikotarpio pajamomis sumažėjo 92,4 tūkst. Eur (- 9,7 proc.), o 2017 m., padidėjus tyrimų kainoms, vėl padidėjo 94,8 tūkst. Eur. (11,0 proc.). Iš pieno gamintojų gaunamos pajamos 2017 m. taip pat augo 23,0 tūkst. Eur (10,2 proc.) lyginant su 2016 m., tačiau tai beveik tiek pat, kiek įmonė iš pieno gamintojų uždirbo 2015 m.

Pajamų ir jos struktūros kitimas pateikiamas lentelėje:

VI „Pieno tyrimai“ pajamų ir jų struktūros kitimas 2015 - 2017 m.

(7 lentelė)

Pavadinimas	Pajamų suma, tūkst. Eur			Palyginimas, proc.			Struktūra, proc.		
	2015 m.	2016 m.	2017 m. planas	2016/2015 m.	2017/2016 m.	2017/2017 m. planu	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Pavestos užduotys	1. Pieno tyrimai								
	1.1. Pagal pieno supirkimo taisyklių reikalavimus atliekami tyrimai								
	iš Valsybės reikmėms								
	iš Pieno supirkėjai								
	iš Pieno gamintojai (pardavėjai)								
	1.2. Tyrimai, atliekami gyvulių produktyvumo kontrolei								
	1.3. Tyrimai ir paslaugos tiesiogiai parduodant pieno prod.								
	pajamos už PAVESTAS užduotis (1.1+1.2+1.3)								
	1.4. Pieno tyrimai užsakovams pageidaujant								
	iš Papildomi tyrimai per bendrą sistemą								
iš Tyrimai ir paslaugos Latvijos ūkiams									
iš Papildomi tyrimai (EKA ir komercinės sutartys)									
1. Iš viso pajamos už pieno tyrimus (1.1+1.2+1.3+1.4)									
Mėginių surinkimas iš gamintojų									
Vienkartiniai indeliai									
Mėginių formavimas ligų tyrimui									
Chloramfenikolio nustatymas									
Tetraciklino tyrimas									
Inhibitorinių mžiagy tyrimas ROSA met.									
Masito sukėlėjų identifikavimas PGR									
Masito sukėlėjų nustatymas									
Karvių veršingumo nustatymo tyrimai									
Pasarų tyrimas									
Derinimo rinkiniai									
Kontroliniai mėginiai									
Tarplaboratoriniai tyrimai ir tyrimai pamatiniais metodais									
Kiti pardavimai (etiketės, br. kodai, dėžutės ir pan.)									
2. Iš viso pajamos už kitas paslaugas									
IŠ VISO pajamos už PAPILDOMĄ veiklą (1.4+2)									
IŠ VISO pajamų (1+2)									

4. SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS POLITIKA.

Būdami vienintele šalyje įgaliota laboratorija atlikti žaliajo pieno sudėties ir kokybės tyrimus, esame tvirtai įsipareigoję savo darbuotojams, užsakovams ir steigėjui, o taip pat jaučiame didelę atsakomybę už bendruomenę ir aplinką, kurioje gyvename ir dirbame. Mūsų darnaus vystymosi tikslai, vadovaujantis Pasaulinio susitarimo principais, nukreipti į šias pagrindines sritis: žmones, aplinką, visuomenę, veiklą rinkoje. Šių tikslų integravimas į įmonės veiklą, rizikų mažinimas ir efektyvumo didinimas yra numatytas 2017-2020 m. strateginiame plane ir vadybos sistemos, atitinkančios tarptautinio standarto LST EN ISO/IEC 17025:2005 reikalavimus, dokumentuose.

Įmonė realizuoja savo socialinę atsakomybę, remdamasi savo vizija, misija, vertybėmis bei strateginiais tikslais, vykdydama kryptingą veiklą šiose keturiuose svarbiausiose srityse: santykiuose su darbuotojais ir visuomene, aplinkosaugoje bei veikla rinkoje. Mūsų vykdoma socialinės atsakomybės politika rodo, kad mes dirbame pagal etiškos ir atsakingos veiklos standartus ir laikomės darnaus vystymosi principų.

Darbuotojai: kurdami santykius su darbuotojais, siekiame įtraukti darbuotojus į veiklos procesus, skatinti atvirą tarpusavio dialogą tarp visų valdymo grandžių, ugdyti kompetencijas, gerinti darbo ir aplinkos sąlygas. Įmonėje laikomasi tolerancijos pagal amžių, lytį, rasę, religiją, užtikrinamos lygios darbuotojų galimybės ir teisės.

Aplinkosauga: siekdami mažinti neigiamą poveikį aplinkai bei įgyvendinti taršos prevencijos priemones, kad vykdoma veikla nekeltų nepageidaujamos įtakos gamtai, savo veikloje vadovaujamės šiais prioritetais:

- Laboratorija dirba pagal gerą profesinę praktiką, visi tyrimai atliekami pagal tarptautiniu mastu pripažintus metodus;
- Tyrimai atliekami griežtai laikantis tyrimų metodų reikalavimų, vadovaujantis kokybės sistemos dokumentais bei reikiamu techniniu lygiu, užtikrinant minimalų išteklių vartojimą;
- Cheminių atliekų sunaikinimas vykdomas pagal vadybos sistemoje numatytą tvarką;
- Įsigyjamos tik kokybiškos, sertifikuotos ir tik iš patikimų tiekėjų tyrimo medžiagos, priemonės ir kt. medžiagos ir atsargos;
- **Vykdomi žalieji pirkimai**, į viešojo pirkimo sąlygas įtraukiant vieną ar kelis aplinkosaugos kriterijus, pasirenkant prekes ne tik pagal jų kainą ir kokybę, bet ir daromą mažesnę poveikį aplinkai;
- Gerinama techninė mėginių surinkimo bazė, atnaujinant automobilių parką naujais automobiliais.
- Mėginių paėmimui naudojami vienkartiniai indeliai, kurie po panaudojimo realizuojami tolimesniam perdirbimui;
- Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo reikalavimais dalyvaujame pakuočių atliekų tvarkyme.

Visuomenė: santykių su visuomene srityje kuriamas ir palaikomas nuolatinis bendradarbiavimas, grindžiamas bendrais darnaus vystymosi interesais. Suprasdama mokslo svarbą darniam vystymuisi, bendradarbiaujame su mokslininkais, sudarome jiems sąlygas atlikti mokslinius darbus. Skatiname jaunimo profesinę veiklą, aktyviai bendradarbiaujame su aukštosiomis mokyklomis, akademinė bendruomene, sudarome sąlygas apsilankyti įmonėje ar studentams atlikti praktiką. Aktyviai dalyvaujame visuomeninėje veikloje, vykdomė švietėjišką veiklą. Įmonės veikla – skaidri. Įmonė netoleruoja bet kokių korupcijos formų ir siekia užkirsti joms kelią.

Veikla rinkoje - suprasdama atsakomybę rinkai, kurioje dirbame (pagal pieno tyrimų rezultatus atsiskaitoma už superkamą pieną), įmonėje įdiegta ir pastoviai tobulinama vadybos sistema, atitinkanti tarptautinio standarto LST EN ISO/IEC 17025:2005 reikalavimus. Mes įsipareigojame:

- Dirbti pagal gerą profesinę praktiką;
- Tyrimus visuomet atlikti pagal pareikštus metodus, atitinkančius užsakovo poreikius;
- Siekti užsakovų patenkinimo kokybiškai atliekamais tyrimais;
- Įsisavinti ir diegti naujus tyrimo metodus, atnaujinti turimą įrangą;
- Šios politikos įgyvendinimui skirti visus tam reikalingus resursus.

Įmonė propaguoja etišką ir sąžiningą bendradarbiavimą su užsakovais, tiekėjais, siekia užtikrinti, kad visa informacija būtų pateikiama aiškia ir suprantamai, būtų savalaikė.

Socialinės politikos vykdymas leidžia mums:

- Sukurti ir palaikyti tvirtus tiesioginius ryšius su užsakovais ir steigėju, siekiant užtikrinti savitarpio supratimą;
- Susieti mūsų, kaip organizacijos sėkmę su darnaus, konkurencingo pasaulyje Lietuvos pieno sektoriaus vystymosi sėkme;
- Didinti vartotojų pasitikėjimą kokybiškais pieno produktais;
- Pritraukti gabiausius ir perspektyviausius darbuotojus, motyvuoti ir išsaugoti kompetentingiausius;
- Dirbti su sąžiningais tiekėjais;
- Stiprinti ir saugoti įmonės reputaciją.

Informacija apie įvykdytą socialinio ir aplinkosauginio atsakingumo veiklą

Ši informacija apjungia Pasaulinės atskaitingumo iniciatyvos (Global reporting initiative, GRI) gairių pagrindinius aspektus ir pasaulinio susitarimo 10 principų, apimančių žmogaus ir darbuotojų teises, aplinkos apsaugą, antikorupciją.

(8 lentelė)

Tikslai	Atlikti veiksmai	Rodikliai (2017 m.)	Pastabos, komentarai
Gerinti ryšį su darbuotojais, užtikrinti jiems grįžtamojo ryšio galimybes	Norint užtikrinti nuolatinį grįžtamąjį ryšį su darbuotojais, organizuojami vidiniai komunikacijos renginiai. Aktualios informacijos, veiklos rezultatų komunikavimas, įmonės padalinių deleguotų atstovų susitikimai su įmonės vadovybe, aktualios informacijos apie įmonę pristatymas darbuotojams	Organizuotas 51 gamybinis susirinkimas atsakingiems darbuotojams ir specialistams aktualiais darbo organizavimo klausimais. Vidaus mokymų metu 2017-03-22, 2017-05-31, 2017-06-21, 2017-09-04, 2017-09-20, 2017-12-22 darbuotojai buvo supažindinti su aktualia informacija, vykdomais projektais, įmonės veiklos rezultatais. Kartą per mėnesį, iš anksto numatytu laiku (paskutinį kiekvieno mėnesio pirmadienį ir penktadienį) atskirų įmonės padalinių ir skyrių darbuotojai, darbo tarybos atstovai dalyvavo susitikimuose su įmonės direktoriumi. 2017-03-29, 2017-03-30, 2017-06-29, 2017-07-01 ir 2017-12-22 darbuotojai supažindinti su informacija apie įmonės veiklą, paskelbta leidiniuose „Valstiečių laikraštis“ ir „Ūkininko patarėjas“. Darbuotojai supažindinti su įmonėje besilankančiais svečiais ir jų viešnagės tikslais: 2017-02-22 įmonėje lankėsi Baltarusijos Respublikos Bresto srities delegacija, 2017-03-14 pieno supirkimo ir perdirkimo įmonių atstovai, 2017-04-04 Azerbaidžano gyvulininkystės specialistai, 2017-04-28 ūkininkai, žemės ūkio bendrovių atstovai bei Lietuvos juodmargių galvijų gerintojų asociacijos nariai, 2017-10-16 Suomijos pieno sektoriaus atstovai, 2017-10-25 Moldovos pieno sektorių prižiūrinių tarnybų atstovai, 2017-12-07 pieno supirkėjai ir perdirkėjai, 2017-12-14 Latvijos pieno supirkėjai ir perdirkėjai, 2017-12-20 - UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ atstovai.	Efektyviai naudoti ir vidaus resursai: darbuotojai, dalyvavę išorės mokymuose, įgytą patirtį ir žinias perdavė kolegoms vidinių mokymų, gamybinių susirinkimų ir specialistų pasitarimų metu.
Skatinti darbuotojus ugdyti profesinę ir socialinę kompetencijas	Pagal parengtą vidaus ir išorės mokymų planą buvo ugdomos kompetencijos. Atliktas mokymo poreikio tyrimas, analizė ir aptarimas. Vidaus ir išorės mokymo planų sudarymas, derinimas ir tvirtinimas. Atliktas mokymo rezultatų vertinimas	Pagal patvirtintą 2017 m. mokymo ir kvalifikacijos kėlimo planą, dalyvaujant už įmonės ribų organizuojamuose kursuose, 2017 m. darbuotojai dalyvavo 16 mokymų, pagal papildomą planą - 37 mokymuose. Išorės mokymų skaičius 2017 m. iš viso: 53 mokymai, iš jų užsienyje - 6 mokymai. Įvertintas specializuotų mokymų rezultatyvumas: darbuotojai, dalyvavę mokymuose, mokymus vertina gerai ir labai gerai. Užpildytos 34 mokymų rezultatų vertinimo anketos, numatant mokymų metu įgytų žinių pritaikymą darbe, sudarant veiksmų planą ir numatant įgyvendinimo terminus.	Visi veiksmų planai, taikant specializuotų mokymų metu įgytas žinias darbe, įgyvendinti laikantis planuotų terminų.

Tikslai	Atlikti veiksmai	Rodikliai (2017 m.)	Pastabos, komentarai
Pirkti prekes, kurioms taikomi aplinkosauginiai „žalieji“ reikalavimai	2017 m. aplinkos apsaugos reikalavimai buvo taikomi perkant: a) rašymui, spausdinimui, kopijavimui naudojamą popierių, raštinės reikmenis iš popieriaus ir kartono bei kitus raštinės reikmenis; b) biuro įrangą (spausdintuvus); c) informacinių technologijų priemones; d) krovinines transporto priemones.	a) vykdyti 5 pirkimai, pirkimų vertė 1 367,62 Eur su PVM); b) 1 pirkimas, pirkimo vertė 1 573,00 Eur su PVM); c) kompiuterius (1 pirkimas, 3 pirkimo dalys, pirkimų vertė 11 701,69 Eur su PVM), kitas priemonės (1 pirkimas, 2 pirkimo dalys, pirkimo vertė 6 569,72 Eur su PVM). d) krovininius mikroautobusus (2 vnt., pirkimo vertė – 70 906,00 Eur su PVM).	
Didinti įmonės energetinį efektyvumą	Atlikti pastato termovizinius tyrimus ir pastato apšiltinimo darbus.	Pastato termoviziniai tyrimai atlikti, fasadinių sienų ir dalies stogo apšiltinimo darbai pagal sutartį atlikti.	
Didinti teikiamų paslaugų efektyvumą bei pritaikomumą užsakovams	Organizuojami susitikimai aktualiais klausimais. Pieno gamintojams ir supirkėjams rengiamos tyrimo duomenų analizės programos	2017 m. organizuota 10 pasitarimų su užsakovais aktualiais klausimais: 2017-02-01; 2017-02-03; 2017-03-02; 2017-03-14; 2017-06-09; 2017-09-19; 2017-12-07; 2017-02-08; 2017-12-12; 2017-12-20). Parengta nauja pieno mėginių taros kompiuterinės apskaitos programa „Logistika“.	Pasitarimų metu išklausomos užsakovų nuomonės, diskutuojama aktualiais klausimais, duomenų analizės programos didina pieno tyrimo duomenų pritaikomumą, leidžia šiuos duomenis naudoti vadybiniams sprendimams priimti.
Didinti užsakovų, visuomenės pasitikėjimą	Interesantams suteikiama galimybė apsilankyti įmonėje, vykdoma švietėjiška veikla.	Laboratorijoje organizuota 40 pažintinių vizitų, apsilankė 676 interesantai.	Interesantai ne tik supažindinami su įmonės veikla, bet ir skleidžiama mokslu pagrįsta informacija apie pieno sektoriaus aktualijas, inovacijas.

Tikslai	Atlikti veiksmai	Rodikliai (2017 m.)	Pastabos, komentarai
Didinti užsakovų, visuomenės pasitenkinimą įmonės teikiamomis paslaugomis	Siekiant išaiškinti vartotojų pasitenkinimą įmonės teikiamomis paslaugomis vykdyta klientų apklausa.	Įmonės internetinėje svetainėje nuo 2017-10-09 iki 2018-01-02 buvo patalpinta anoniminė anketa. Į ją atsakė 145 respondentai.	Apklausių rezultatai aptariami ir primami sprendimai gerinantys klientų poreikių tenkinimą.
Tapti atvira, skaidria valstybės įmone	Įmonė užkerta kelią korupcijai, vykdoma antikorupcijos programa. Šios programos tikslas – nustatyti ir šalinti prielaidas korupcijai VĮ „Pieno tyrimai“ veikloje, kontroliuoti, kad visos įmonės lėšos būtų panaudojamos pagal paskirtį. VĮ „Pieno tyrimai“ korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios programos dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas VĮ „Pieno tyrimai“ direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo VĮ „Pieno tyrimai“ veikloje sritis ir šios programos įgyvendinimo aktualumą. Už šios programos nuostatų ir priemonių įgyvendinimą paskirti atsakingi asmenys	2017 m. įmonei jokių kaltinimų dėl korupcinės veiklos nebuvo išsakyta, neužfiksuotas nei vienas neskaidrios veiklos atvejis.	

Gerosios praktikos aprašymas.

Siekdama būti socialiai atsakinga įmonė, VĮ „Pieno tyrimai“ skatina savo darbuotojus nelikti abejingiems likimo nuskriaustiems vaikams ar sergantiesiems. Kasmet įmonėje organizuojamos socialinės akcijos. 2017 m. įmonė antrą kartą dalyvavo TV3 televizijos ir AB „SEB bankas“ organizuojamoje akcijoje „Pyragų diena“. Jos metu surinktos lėšos buvo skirtos LSMU Kauno klinikų filialui Vaikų reabilitacijos ligoninei „Lopšelis“ logopedinėms ugdymo priemonėms įsigyti. Pasaulinės gyvūnijos dienos proga įmonės darbuotojai noriai dalyvavo labdaringoje akcijoje „Padėk beglobiukui“, o visos surinktos dovanėlės buvo perduotos „Lauros prieglaudėlė“ globotiniams. Įmonės darbuotojai vieningai pritaria šioms idėjoms, todėl ateityje bus organizuojama dar ne viena panašaus pobūdžio akcija.

5. VEIKLOS PLANAI

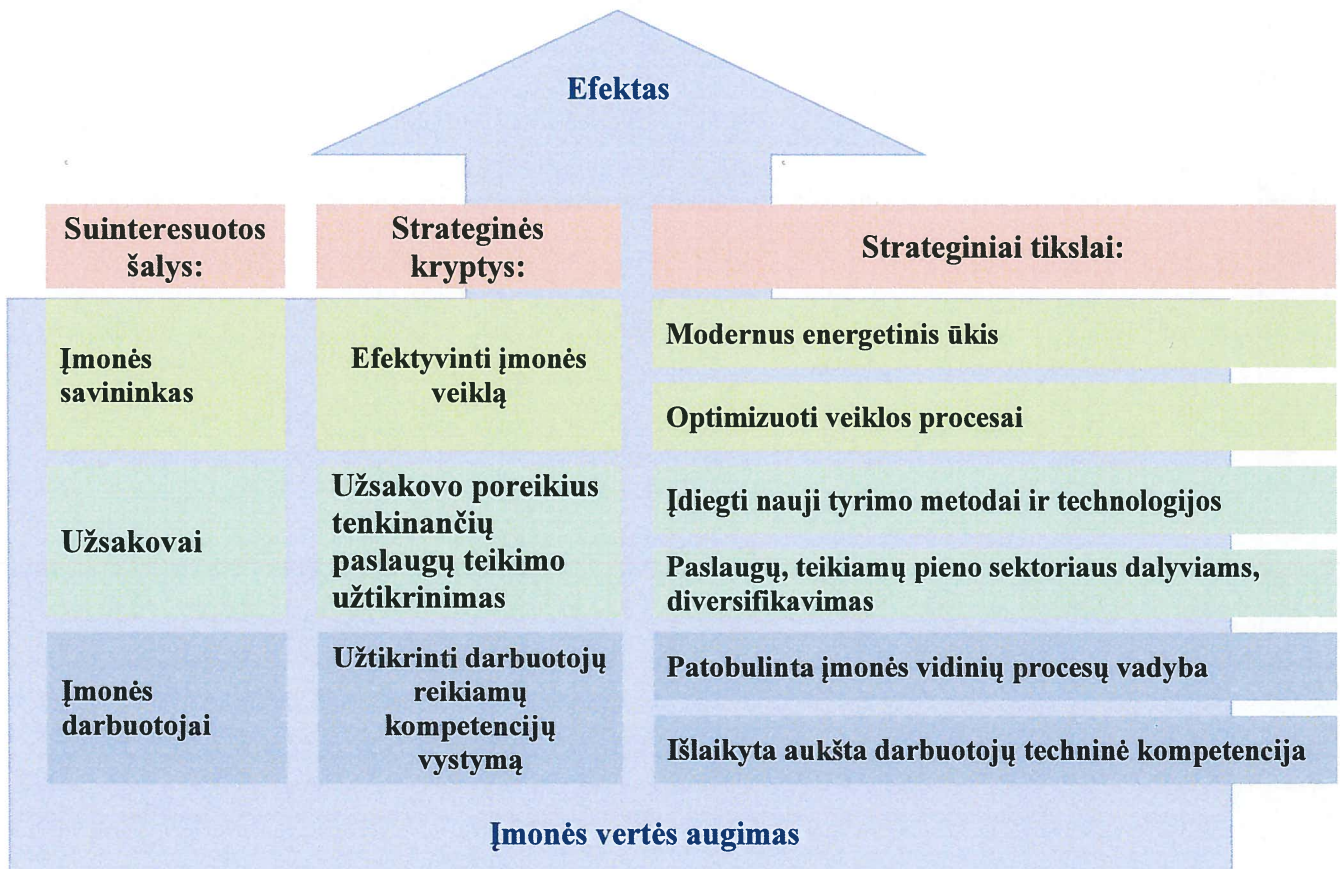
5.1. Misija, vizija, vertybės, strateginės kryptys ir tikslai.

VĮ „Pieno tyrimai“ **misija** - būti centrine akredituota nešališka tyrimų laboratorija, atliekanti žalio pieno sudėties ir kokybės tyrimus visiems šalies pieno gamintojams, parduodantiems pieną (atsikaitymui už superkamą pieną, pieno saugos ir kokybės stebėsenai) ir kontroliuojantiems gyvulius (veislininkystės sistemai) bei teikiančia kitas aktualias pieno sektoriui paslaugas.

VĮ „Pieno tyrimai“ **vizija** - būti Europos Sąjungos šalių lygio centrine akredituota nešališka tyrimų laboratorija, diegianti technologinius sprendimus, atitinkančius pažangiausią pasaulinę praktiką, ir siekianti konkurencinio pranašumo. Glaudžiai bendradarbiauti su šalies, Europos Sąjungos ir kitų valstybių tyrimų laboratorijomis, centrais ir kitomis institucijomis, dalyvauti pienininkystės sektoriaus tarptautinių organizacijų veikloje.

VĮ „Pieno tyrimai“ **vertybės** – vadovybė ir darbuotojai įsipareigoja dirbti pagal gerą profesinę praktiką, siekti užsakovo patenkinimo kokybiškai atliekamais nešališkais tyrimais, harmoningai bendradarbiauti ir įtraukti visus įmonės partnerius ir darbų užsakovus į įmonės kokybės politikos vykdymą ir šalies pieno tyrimų sistemos stiprinimą ir tobulinimą, naujų pažangesnių technologijų diegimą.

Įmonė siekdama didinti kuriamą vertę, atsižvelgs į įmonės veikla suinteresuotų šalių lūkesčius ir sieks įgyvendinti šias **strategines kryptis**:

Strateginės kryptys užtikrina įmonės veiklos tęstinumą. Jomis siekiama įgyvendinti tikslingus ir tęstinius pokyčius, kurie didintų įmonės vertę.

Būtent veiklos efektyvumo didinimas bus viena svarbiausių įmonės veiklos kryptių. Numatoma auginti įmonės vertę optimizuojant veiklos procesus, modernizuojant technologijas.

Užsakovų pasitenkinimo augimo sieksime diegdami naujas paslaugas, tyrimo metodus ir technologijas, kurie tenkintų lūkesčius gauti aukštesnės sudėties ir kokybės pieno žaliavą bei užtikrintų konkurencingų pieno produktų gamybą ir jų eksporto sąlygas. Įmonės sėkmingas strategijos pagrindas yra didelis darbuotojų įsitraukimas, aukšta darbuotojų kompetencija ir subalansuota veiklos procesų vadybos sistema. Todėl numatome užtikrinti darbuotojų kompetencijų vystymą, tobulindami vidinių įmonės veiklos procesų vadybą ir vystydami darbuotojų technines kompetencijas.

Siekiant įgyvendinti strategines kryptis, nustatyti pagrindiniai strateginiai tikslai 2018 – 2021 metų laikotarpiui. Šie tikslai leidžia subalansuotai siekti įmonės vertės didinimo, nes apima visas svarbiausias įmonės valdymo sritis: užsakovų pasitenkinimą, veiklos efektyvumą ir organizacinę kultūrą. Kiekvienam strateginiam tikslui numatytos priemonės, jų įgyvendinimo laikotarpis ir konkretūs atsakingi asmenys. Strateginiai tikslai ir priemonės matuojami rodikliais, kuriais išreikštos strateginių tikslų ir priemonių siektinos reikšmės.

Strateginės kryptys ir strateginiai tikslai, atsižvelgiant į įmonės veikla suinteresuotų šalių lūkesčius, 2018 - 2021 m. laikotarpiui:

(9 lentelė)

Strateginės kryptys:	Strateginiai tikslai:	Apibūdinimas
Imonės savininkas	1.1.Modernus energetinis ūkis	Šis strateginis tikslas prisideda prie ES energetikos sąjungos strateginio prioriteto efektyviai vartoti energiją. Įmonė sieks pagerinti įmonės pastatui eksploatuoti reikalingos energijos vartojimo efektyvumą, sumažinti energetinių išteklių praradimus. Numatoma mažinti oro sąlygų kaitos poveikį laboratorijos mikroklimato rodiklių stabilumui ir užtikrinti jų atitikimą vadybos sistemos nustatytiems reikalavimams, užtikrinti Lietuvos higienos normose nurodytų temperatūros, santykinio oro drėgnumo, minimalaus šviežio oro kiekio parametrus, ko pasekoje gerėja ne tik žmonių darbingumas, bet ir mažėja energetinių išteklių sunaudojimas.
	1.2.Optimizuoti veiklos procesai	Mažėjant atliekamų pieno tyrimų skaičiui, svarbu užtikrinti turimų resursų optimalų panaudojimą. Numatoma optimizuoti mėginių surinkimo sistemą, įdiegti bebarкодę sistemą ūkiuose, naudojančiuose bandos vadybai kompiuterines programas, įdiegti lankstesnę ir nesudėtingai palaikomą integraciją laboratorijos valdymo informacinę sistemą,
Užsakovai	2.1.Įdiegti nauji tyrimo metodai ir technologijos	Numatoma plėsti atliekamų pieno mėginių tyrimų ir su jais susijusių paslaugų spektrą. Siekiant atsisakyti ASTERIAS-COBRA tyrimo sistemos, bus keičiamas konservantas pieno mėginiams, skirtiems bendro bakterijų skaičiaus tyrimams atlikti, taip pat karvių sergamumo subklinikinė ir klinikinė ketoze po apsveršavimo nustatymui įdiegti ketoninių kūnų kiekio piene nustatymo tyrimą.
	2.2.Paslaugų, teikiamų pieno sektoriaus dalyviams, diversifikavimas	Planuojama sukurti pašarų tyrimų sistemą. Sistemingas pašarų tyrimas, sudaro sąlygas pieno ūkiams gerinti pašarų bazę ir užtikrinti aukštos maistinės vertės pašarų racionų sudarymą bei stiprinti gyvulių sveikatingumą. Siekiant užtikrinti laboratorijai keliamus tyrimų, bandymų ir kalibravimo kompetencijos bendruosius reikalavimus bus įrengta kalibravimo laboratorija.

Strateginės kryptys:	Strateginiai tikslai:	Apibūdinimas
Darbuotojai	3. Užtikrinti darbuotojų reikiamų kompetencijų vystymą	<p>3.1. Patobulinta įmonės vidinių procesų vadyba</p> <p>Siekiant optimizuoti įmonės veiklą panaudojant mažiausią kiekį reikalingų resursų bei efektyviau valdyti įmonėje vykstančius procesus, bus įgyvendinama LEAN vadybos sistema. Įmonės darbuotojų įsitraukimo į įmonės veiklą palaikymui ir stiprinimui sistemingai bus ugdomos vadovų vadybinės kompetencijos, užtikrinama vertikali ir horizontali komunikacija, stiprinamas atgalinis ryšys, bei gerinama fizinė darbo aplinka bei sąlygos.</p>
		<p>3.2. Išlaikyta aukšta darbuotojų techninė kompetencija</p> <p>Nuolat besikeičianti technologinė aplinka, naudojama sudėtinga tyrimų įranga, pažangios ir nuolat atnaujinamos tyrimų technologijos reikalauja aukštos kvalifikacijos ir techninės kompetencijos darbuotojų. Todėl numatoma vystyti darbuotojų technines kompetencijas.</p>

5.2. Planuojami veiklos rodikliai.

Įmonės pagrindinių jos veiklą apibūdinančių rodiklių kitimas strategijos įgyvendinimo laikotarpiu:

(10 lentelė)

Rodiklio pavadinimas	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	Palyginimas (+;-) punkt.		Palyginimas, proc.		
						2018/2017 m.	2021/2017 m.	2018/2017 m.	2021/2017 m.	
Užsakovai	1. Atliktų įprastinių pieno tyrimų skaičius/ <i>Pieno pardavėjų skaičius</i> , tūkst. vnt.	3 997,5 22,3	3 918,6 21,5	3 863,1 21,0	3 874,0 20,5	3 888,4 20,0	-78,9 -0,8	-109,1 -2,3	-2,0 -3,6	-2,7 -10,3
	2. Pardavimo pajamos, tūkst. Eur	4 160,0	4 140,8	4 131,6	4 400,0	4 411,9	-19,2	251,9	-0,5	6,1
	3. Pajamos už papildomus tyrimus ir paslaugas nuo visų pradavimų, proc.	25,4	24,8	25,8	25,3	25,5	-0,6	0,1	-2,4	0,4
	4. Tyrimo metodų skaičius, vnt.	26	26	27	27	27	0,0	1,0	0,0	3,8
	iš jų: akredituoti	17	17	17	17	17	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Klientų pasitenkinimo rodiklis, %	70	73	75	77	80	3,0	10,0	4,3	14,3	
Įmonės savininkas	6. Grynasis pelnas, tūkst. Eur	115,7	29,7	45,4	138,5	147,4	-86,0	31,7	-74,3	27,4
	7. Pelnas prieš nusidėvėjimą, amortizacijos, palūkanų sąnaudas ir pelno mokestį (EBITDA), tūkst. Eur	651,3	638,5	701,8	796,8	833,0	-12,8	181,7	-2,0	27,9
	8. Nusavo kapitalo grąža, % (Valstybės ir sav.įm. įst. 15 str., 8 p.)	3,7	0,8	1,2	3,5	3,7	-2,9	0,0	-78,6	-1,2
	9. Bendrasis mokumo rodiklis (Nuosavybė/Įsipareigojimai), koef.	4,1	3,9	4,4	5,3	7,3	-0,2	3,2	-4,9	78,0
	10. Pardavimo pajamos vienam darbuotojui (vid. sąlyg.), tūkst. Eur	33,3	32,4	32,3	34,7	34,8	-0,9	1,5	-2,7	4,5
Darbuotojai	11. Dirbančiųjų skaičius metų pabaigoje	132	135	135	135	134	3,0	2,0	2,3	1,5
	12. Patvirtintų pareigybių skaičius	138,25	138,25	138,25	138,25	137,25	0,0	-1,0	0,0	-0,7
	13. Vidutinis mėnesinis darbuotojų darbo užmokesčio dydis, Eur	1 016,3	1 035,6	1 019,0	1 076,7	1 082,7	19,3	66,4	1,9	6,5
	14. Metinis darbo užmokesčio fondas, tūkst. Eur	1 604,5	1 709,4	1 682,6	1 776,0	1 772,8	104,9	168,3	6,5	10,5

Veiklos rezultatus apibūdinantys rodikliai suplanuoti įvertinus faktinius praėjusių 3 metų laikotarpio duomenis ir šias prielaidas:

- Bus įgyvendinti užsibrėžti tikslai ir uždaviniai, įvykdytos suplanuotos investicijos. Investicijoms naudos nuosavas ir skolintas lėšas. Įmonė skolintis gali, paskaičiuotas mokumo rodiklis rodo žemą skolinimosi riziką, rinkoje šiuo metu sąlygos skolintis palankios dėl žemų skolinimo palūkanų.
- Įmonė planuoja atnaujinti seną susidėvėjusią įrangą iš sukauptų nusidėvėjimo lėšų. Įsigijus šią įrangą, įmonė papildomai pajamų neuždirbs. 2017 m. antroje pusėje įmonė pradėjo tirti pašarus. Išanalizavus šių tyrimų poreikį ūkininkams ir pašarų tiekėjams bei šėrimo konsultantams, nuspręsta didinti laboratorijos atliekamų tyrimų našumą ir įsigyti inkubatorius pašarų džiovinimui prieš tyrimo atlikimą ir našesnę, pritaikytą pašarų malimui, malūną. Planuojama, kad pašarų tyrimų įmonė galės atlikti iki 6 tūkst. per metus ir uždirbs virš 150 tūkst. Eur pajamų. Patalpų mikroklimato optimizavimą įmonė atliks sukauptomis nusidėvėjimo lėšomis.
- Bus mažinamos bendrosios ir administracinės sąnaudos. Vietoj 6 lengvųjų automobilių, eksploatuotų 2015 m. naudojami tik 3, todėl transporto sąnaudos, priskiriamos bendrosios administracinėms sąnaudoms, sumažės beveik per pusę.
- Vykdoma įmonės pertvarka į uždarąją akcinę bendrovę ir reorganizavimas, prijungiant UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“, įmonės veiklos rezultatus įtakos sekančiai: nemokėsime mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise, kurio 2017 m. sumokėjome 67,3 tūkst. Eur per metus; kadangi bus palaikomas ryšys tiesiogiai su pieno ūkiais, pasitelkus gyvulių produktyvumo kontrolės specialistus, planuojame, kad pajamos už kitas teikiamas aktualias ūkiams paslaugas per 4 metus augs 74,8 tūkst. Eur arba 12,9 proc.
- Įprastinių pieno tyrimų skaičiaus mažėjimą dėl pastovaus pieno gamintojų skaičiaus mažėjimo. Kitų pieno tyrimų ir paslaugų skaičius išliks panašus, išskyrus aprūpinimo vienkartiniais indeliais paslaugą, kuri mažės priklausomai nuo įprastinių pieno tyrimų skaičiaus kitimo, ir naujai diegiamą pašarų tyrimą, kurio poreikis klientams, manome, augs.
- Darbo užmokesčio fondas (įmonės mokami mokesčiai neįskaityti) per 4 metus didės 125,4 tūkst. Eur (7,6 proc.) dėl 2020 m. planuojamo pareiginio darbo užmokesčio didinimo. Darbo užmokesčio sąnaudų augimas suplanuotas atsižvelgiant į Finansų ministerijos paskelbto darbo užmokesčio fondo pokytį 2018-2020 m., pateiktą ekonominės raidos scenarijuje. Viešoje erdvėje daugelis ekonomistų pasisako už saikingą infliacijos augimą bei stabilų darbo užmokesčio didinimą, siekiant priartinti Lietuvos ekonomiką prie Vakarų Europos šalių.
- Atsižvelgta, kad šalies ekonominiame raidos scenarijuje numatomas saikingas infliacijos augimas. Įmonė žaliavų ir paslaugų pirkimus vykdo viešų konkursų būdu, todėl reikšmingų pokyčių, kurie ženkliai brangintų atliekamą paslaugų savikainą nenumatoma.
- Strategijos laikotarpiu kainodara sudaryta taip, kad įmonė įvykdytų jai iškeltus uždavinius, įpareigojimus ir užtikrintų įmonės veiklos tęstinumą. Įmonė privalo uždirbti tiek pajamų, kad jų pakaktų padengti būtinąsias veiklos sąnaudas ir sumokėti įstatymais nustatytus mokesčius į valstybės biudžetą.
- Įmonės EBITDA augs dėl grynojo pelno ir nusidėvėjimo sąnaudų augimo. Nusidėvėjimo sąnaudų augimą įtakos planuojamas įrangos atnaujinimas ir vykdomos investicijos.

6. INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMAŠI

6.1. Informacijos atskleidimas.

Informacija apie Įmonės veiklą pasiekama visuomenei ir viešai skelbiama interneto svetainėje adresu www.pieno-tyrimai.lt. Skelbiama informacija suskirstyta skiltimis: pradžia, teisinė informacija, struktūra ir kontaktai, veikla, paslaugos, naujienos, duomenys, nuorodos, atsiliepimai.

Skelbiama ši informacija: duomenys apie įmonę ir vadovą, jos struktūra ir kontaktai, veiklos sritys, konkursai laisvoms darbo vietoms užimti, įmonės įstatai, veiklos ir finansinės ataskaitos, veiklos planai, korupcijos prevencija, informacija apie vadybos sistemą, darbo užmokestį, tarnybinį transportą, teisės aktų pažeidimus (jeigu tokie nustatyti), paslaugų kainas ir kita aktuali informacija. Šios interneto svetainės pagalba įmonė, užtikrindama konfidencialumą, teikia pieno supirkėjams ir pieno gamintojams duomenis apie pieno tyrimų rezultatus, išduoda elektroninius tyrimo rezultatų protokolus ir PVM sąskaitas – faktūras už atliktus pieno tyrimus ir kitas paslaugas.

6.2. Veiklos ataskaitos turinys.

Įmonės 2017 metų veiklos ataskaita parengta vadovaujantis 2003 m. gruodžio 16 d. Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr.IX-1895 reikalavimais ir Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr.1052. Pagal šias gaires įmonė veiklos ataskaitas rengia pradėdant 2010-ųjų metų veiklos ataskaita.

6.3. Apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų rinkiniai.

VĮ „Pieno tyrimai“ finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymais ir Verslo apskaitos standartais.

Atsižvelgiant į 2017 m. rugsėjo 12 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr.3D-569 „Dėl pritarimo raštui dėl valstybės lūkesčių valstybės įmonei „Pieno tyrimai“ patvirtintą reikalavimą apskaitą tvarkyti pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), VĮ „Pieno tyrimai“ vykdo parengiamuosius procesus, kad nuo 2018 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių finansinių metų apskaita ir sudaromos 2018 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių finansinių metų finansinės ataskaitos atitiktų TFAS reikalavimus.

Metinių finansinių rinkinių auditas atliekamas pagal Tarptautinius audito standartus.

6.4. Veiklos ataskaitos ir finansinių ataskaitų rinkinių pateikimas.

Veiklos ataskaita ir finansinių ataskaitų rinkiniai už ataskaitinių metų laikotarpį ir nepriklausomo auditoriaus išvados skelbiamos viešai interneto svetainėje PDF formatu ne vėliau kaip iki balandžio 30 d.

Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius skelbiame viešai interneto svetainėje PDF formatu:

- tarpinių (3 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip gegužės 31 d.;
- tarpinių (6 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip rugpjūčio 31 d.;
- tarpinių (9 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip lapkričio 30 d.;
- tarpinių (12 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip kitų metų vasario 28 dieną.

Direktorė

Laima Urbšienė

Asta Urbonienė

Dalia Riaukienė

Birutė Grigaitienė

Neringa Janušauskienė